

Tân Ban Thường Vụ Cộng Đồng nhiệm kỳ 2020-2023



từ trái qua phải, hàng sau: Nguyễn Đắc Trung, Lưu Phát Tấn, Nguyễn Khai Trí
từ trái qua phải, hàng trước: Nguyễn Thị Tuyết Lê, Nguyễn Hữu Phước



Nguyễn Thị Tuyết Lê
(Phó Chủ Tịch Ngoại Vụ)



Nguyễn Hữu Phước
(Chủ Tịch)



Lưu Phát Tấn
(Phó Chủ Tịch Nội Vụ)



Nguyễn Đắc Trung
(Tổng Thư Ký)



Nguyễn Khai Trí
(Thủ Quỹ)

Mục Lục



01 Hình bìa: lá thu (VNNS).

- 02 Tâm thư tân ban chấp hành cộng đồng nhiệm kỳ 2020-2023.
 03 Thông báo tân ban chấp hành cộng đồng nhiệm kỳ 2020-2023.
 04 Thời sự.
 07 Thời sự "đặc biệt"
 11 Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng Hoà Lan,
 13 Tin Hòa Lan
 15 Tin Thế Giới
 17 Tin Việt Nam.
 20 Truyền thông xã hội dân sự.
 21 Truyện:
 21 "Ngàn ánh dương rực rỡ" (Trúc Hà dịch)
 23 "Mơ Chuyến Ra Khơi" (Ngô Thụy Chương),
 28 "Hoàng Thụy Liên Hoa" (Tô Pa)
 35 "Người Nữ Tu Trong Tu Viện Pleiku" (Phạm Tín An Ninh)
 40 "con là quê hương của mẹ" (Trang Đài).
 44 khoa học đời sống "siêu vi Corona" (wikipedia)
 47 Trang sức khỏe "trái cây và sức khỏe" (Bs. Nguyễn Y Đức)
 49 Vui cười (sưu tầm)
 50 Đố vui "sukoku" .
 51 Góp nhặt cát đá (Đăng Trình)
 51 Quảng cáo
 53 Thư tòa soạn.
 54 Nhạc: Nguyễn Quyết Thắng

Thơ

- Nguyễn Minh Tâm "Khúc giao hưởng mùa thu" (10)
- Khanh Vũ "Mùa thu vẫn đẹp" (10)
- Miên Thụy "Nắng thu" (27)
- Lê Mỹ Hạnh "Em Đi Qua Mùa Thu" (43)
- Trần Mộng Tú "Tháng mười hoa cúc" (52)

Việt Nam Nguyệt San

Cơ Quan Ngôn Luận CĐVNTNCS/HL

Vietnam Magazine

Tijdschrift van Vietnamese
 Vluchtelingen in Nederland

Website: www.congdonghoalan.com

ISSN: 0929-5151

Ban Quản Trị VNNS

Kroeten 9

4871 JT Etten-Leur Nederland

Email: info@congdonghoalan.com

Telefoon: +31 (0)76.5038426

IBAN: NL16 INGB 0001 5086 64

t.n.v. AVVN

Chủ nhiệm: Nguyễn Hữu Phước

Chủ bút: Nguyễn Đắc Trung

Thủ Quỹ: Nguyễn Khai Trí

Kỹ thuật & Phát hành: Bạch mai

Với sự cộng tác của

Bạch Mai, Đinh Ngọc Hiền, Đặng An, Đỗ Văn Bùi, Hoài Tâm Niệm, Vành Khuyên, Lê Quang Kế, Miên Thụy, Lãng Du, Ngô Thụy Chương, Nguyễn Đắc Trung, Trần Hữu Sơn, Nguyễn Quyết Thắng, Ông Năm Chuột, Tam Hợp, Tiểu Yến Tử, Thái Tăng An, Trúc Hà, TyNa, Trần Quốc Hiền, Nguyễn Lê Hồng Hưng, Nguyễn Hoàng Nguyên, Nguyễn Hiền, Võ Đức Tiến, Thảo De Wit, Trang Đài Nguyễn, Ý Nga, Topa, Lê Lãng Du.

Lập trường

Chống bạo quyền độc tài cộng sản Hà Nội • Ủng hộ mọi tổ chức quốc gia tranh đấu cho tự do dân chủ của dân tộc

Chủ trương

Bảo tồn và phát huy văn hoá Việt • Duy trì và phát triển tình cảm tốt đẹp sẵn có giữa cộng đồng VNTNCS và nhân dân Hoà Lan • Tăng cường tình đoàn kết trong cộng đồng người Việt TNCS tại Hoà Lan • Khuyến khích và nâng đỡ người Việt hội nhập vào cuộc sống tại Hoà Lan

Tâm Thư Ban Chấp Hành Cộng Đồng Nhiệm Kỳ 2020-2023



Kính thưa quý đồng hương,

Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà-Lan được coi là một trong những Cộng Đồng lâu đời nhất tại hải ngoại, thành lập vào thập niên 1980 do những người Việt Nam không chấp nhận chế độ cộng sản và phải vượt biển đi tìm Tự Do. Cộng Đồng chúng ta đã trải qua bao thăng trầm, nhưng vẫn tồn tại đến ngày nay là do nỗ lực đóng góp của đồng hương từ thế hệ này qua thế hệ khác. Để tiếp tục công trình mà các Ban Chấp Hành tiền nhiệm đã cố công xây dựng, chúng tôi đã mạnh dạn ứng cử vào Tân Ban Chấp Hành Cộng Đồng Nhiệm Kỳ 2020-2023 với mục đích:

- Tiếp tục Bảo Vệ Chính Nghĩa của Người Việt Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà-Lan, không chấp nhận chế độ cộng sản.
- Bảo Tồn và Phát Huy văn hoá Việt Nam.
- Tăng cường tinh thần đoàn kết của người Việt và duy trì sự liên hệ tốt đẹp với người bản xứ.
- Góp sức cùng đồng bào trong và ngoài nước đấu tranh cho Tự Do và Dân Chủ tại Việt Nam.

Để đạt được những mục tiêu trên, chúng tôi kêu gọi toàn thể đồng hương gồm những người tỵ nạn cũ, những người Việt đến định cư tại Hoà-Lan sau này nhưng cùng lý tưởng yêu Tự Do Dân Chủ, cùng siết chặt tay nhau xây dựng một Cộng Đồng vững mạnh dưới các hình thức:

- Tích cực tham gia các sinh hoạt và công tác do Ban Chấp Hành Cộng Đồng phát động
- Khuyến khích con em sinh hoạt Cộng Đồng. Tân Ban Chấp Hành đặc biệt chú trọng vào thành phần trẻ để có thể đào tạo thế hệ tương lai đóng góp cho Cộng Đồng
- Ủng hộ tờ báo Việt Nam Nguyệt San, cơ quan ngôn luận chính thức của Cộng Đồng bằng việc đặt mua báo, giới thiệu tờ báo đến bạn bè thân hữu. Ngoài ra, để thông tin và liên lạc Cộng Đồng chúng ta cũng có một website www.congdonghoalan.com
- Xây dựng, đóng góp ý kiến cho Ban Chấp Hành Cộng Đồng để chúng tôi có thể thực hiện công tác phục vụ Cộng Đồng tốt đẹp hơn.

Cộng Đồng chúng ta là một tổ chức do những người tự nguyện phục vụ, không nhận được bất cứ nguồn tài trợ nào khác ngoài sự đóng góp của đồng hương, do đó để có phương tiện thực hiện các công tác phục vụ Cộng Đồng, những đóng góp tài chánh qua trương mục Cộng Đồng đều được trân trọng ghi nhận.

Chúng tôi kính chúc quý đồng hương được bằng yên trong mùa dịch bệnh corona, và đạt được những điều tốt đẹp nhất trong cuộc sống.

Trân trọng kính chào,

Ban Chấp Hành Cộng Đồng Người Việt Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà-Lan





Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hòa Lan
Associatie Van Vietnamese Vluchtelingen in Nederland (AVVN)
Vietnamese Association of Political Refugees in the Netherlands

Kroeten 9 – 4871 JT Etten-Leur - Nederland, Tel: +31 (0)76-5038426

IBAN: NL16 INGB 0001 5086 64 t.n.v. AVVN

www.congdonghoalan.com

E-mail: info@congdonghoalan.com

Thông Báo



Kính gửi: Quý Vị Lãnh Đạo Tinh Thần
Quý đoàn thể, tổ chức
Quý đồng hương

Chiếu theo nội quy cộng đồng VNTNCS/HL, chương X điều 33 về nhiệm kỳ, và chương V điều 8 về cơ cấu tổ chức của Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà-Lan
Căn cứ theo kết quả bầu cử Ban Thường Vụ Cộng đồng nhiệm kỳ 2020-2023 vào ngày 06-09-2020 tại Nieuwegein và buổi sinh hoạt của tân Ban Thường Vụ Cộng đồng ngày 15-09-2020
Chúng tôi trân trọng thông báo cùng quý vị thành phần Ban Thường Vụ Cộng Đồng nhiệm kỳ 2020-2023 được phân nhiệm như sau:

- Chủ tịch: ông Nguyễn Hữu Phước
- Phó chủ tịch ngoại vụ: bà Nguyễn Thị Tuyết Lê
- Phó chủ tịch nội vụ: ông Lưu Phát Tấn
- Tổng thư ký: ông Nguyễn Đắc Trung
- Thủ quỹ: ông Nguyễn Khai Trí

Ngoài ra, chúng tôi cũng mời hai đoàn thể luôn hợp tác chặt chẽ và tích cực ủng hộ Cộng Đồng trong nhiều thập niên qua vào ban cố vấn và giám sát. Hai đoàn thể này là Gia Đình Quân Cán Chính Việt Nam Cộng Hoà tại Hoà-Lan và cơ sở đảng Việt Tân tại Hoà-Lan. Các đoàn thể này đã cử 2 vị đại diện vào Ban Cố Vấn và Giám Sát:

- Ông Trần Văn Thắng (Gia Đình Quân Cán Chính VNCH tại Hoà-Lan)
- Ông Trần Văn Vinh (Cơ Sở đảng Việt Tân tại Hoà-Lan)

Chúng tôi cũng uỷ nhiệm ông Nguyễn Đắc Trung tạm thời giữ nhiệm vụ chủ bút tờ báo Việt Nam Nguyệt San cho đến khi tìm được chủ bút thực thụ.

Chúng tôi kêu gọi sự ủng hộ của quý vị về tinh thần cũng như vật chất để giúp Ban Chấp Hành Cộng Đồng có thể hoàn thành những công tác phục vụ đồng hương một cách tốt đẹp.

Trân trọng kính chào,

Etten-Leur, ngày 06 tháng 10 năm 2020

Nguyễn Hữu Phước
Chủ tịch Cộng Đồng



thời sự

Dân biểu Châu Âu phản đối bản án đối với người dân Đồng Tâm

Ỗ Lan, 2020-09-28 - Nguồn RFI

Vừa qua, chuyện hiếm thấy đã xảy ra, 64 Dân biểu Quốc hội Châu Âu ký chung bức Kiến Nghị thư gửi lên ông Valdis Dombrovskis, Cao uỷ Thương mại Liên Âu, ông Joseph Borrell Fontelles, Đại diện cấp cao Liên Âu, đặc trách An ninh và chính sách Đối ngoại, và cũng là Phó Chủ tịch Ủy ban Liên Âu.

Kiến Nghị thư đề nghị Liên Âu có những biện pháp mạnh mẽ gây sức ép lên Việt Nam, chấm dứt các vi phạm nhân quyền trầm trọng. Một trong những chữ ký đại diện các đảng chính trị tại Quốc hội Châu Âu, từ phía khuynh hữu, trung sang đến tả, đặc biệt, còn có chữ ký của bà Dân biểu Maria Arena, thuộc Đảng Xã hội Dân chủ, và cũng là Chủ tịch Phân ban Nhân quyền Quốc hội Châu Âu.

Để hiểu tầm quan trọng và tác động của Kiến Nghị thư, chúng tôi tìm phỏng vấn vị Dân biểu khởi xướng Kiến Nghị thư. Xin mời quý thính giả theo dõi cuộc phỏng vấn sau đây.

Ỗ Lan : *Thưa bà Saskia Bricmont, bà là người khởi xướng Kiến nghị thư cho Nhân quyền Việt Nam với chữ ký đồng tình của 64 vị Dân biểu Quốc hội Châu Âu. Lý do gì khiến bà thực hiện việc này và vì sao vào lúc này?*

Saskia Bricmont : Năm ngoái, tôi - đại biểu cho Đảng Xanh - tham dự thương thuyết việc ký kết Hiệp ước Tự do Mậu dịch (EVFTA) và Hiệp định Bảo vệ Đầu tư (IPA) giữa Liên Âu và Việt Nam. Một trong những vấn đề chủ yếu mà chúng tôi đặt lên bàn thảo luận là vấn đề tình trạng thoái hoá nhân quyền tại Việt Nam. Chúng tôi đặt điều kiện, rằng Việt Nam phải cam kết mạnh mẽ cải thiện nhân quyền trước khi phê chuẩn, đặc biệt bằng việc trả tự do cho tù nhân chính trị, thực hiện quyền tự do ngôn luận, quyền lao động, v.v...

Chúng tôi cũng như nhiều vị Dân biểu hậu thuẫn việc ký kết Hiệp ước đã hy vọng rằng, việc phê chuẩn 2 Hiệp ước sẽ giúp cho tình hình nhân quyền Việt Nam được cải thiện. Tuy nhiên, mấy tháng qua, kể từ Hiệp ước có hiệu lực vào mùa hè năm nay, tình trạng nhân quyền bỗng xấu đi. Số lượng tù nhân chính trị gia tăng, hai người bị kết án tử hình vì tham gia trong vụ đụng độ Đồng Tâm. Chúng tôi không thể chấp nhận những chuyện như thế.

Chúng tôi đã theo dõi vụ án Đồng Tâm và chúng tôi biết phiên toà đã không thực hiện theo thủ tục dân chủ. Không thể nào chấp nhận cái án tử hình trong hoàn cảnh như vậy. Chúng tôi cũng đang lo ngại cho tình trạng nhân quyền xấu hơn nữa trong thời hạn diễn ra Đại hội Đảng Cộng sản Việt Nam lần thứ 13 trong tháng giêng năm tới.

Vì vậy, trong cương vị Dân biểu Quốc hội Châu Âu, chúng tôi có trọng trách hứng chịu hậu quả cho hành động mình, và chúng tôi phải sử dụng những điều mà Hiệp ước mang lại để gây sức ép cho Việt Nam mạnh mẽ cam kết sự tôn trọng nhân quyền đối với nhân dân họ.



Hình minh họa.
Dân biểu Quốc hội Châu Âu, bà Saskia Bricmont thuộc Đảng Xanh Dân biểu Châu Âu phản đối bản án đối với người dân Đồng Tâm.

Ỗ Lan : *Các chữ ký hậu thuẫn Kiến nghị thư bao rộng mọi đảng phái chính trị, từ hữu, trung đến tả. Điều này có nghĩa đang có sự đồng thuận rộng lớn của các vị Dân biểu phê phán kỷ lục vi phạm nhân quyền của Việt Nam, phải thế không thừa bà ?*

Saskia Bricmont : Tôi nhìn với sự thoả mãn hàng loạt chữ ký của các đảng phái chính trị như chị vừa nêu, kể cả những đảng vốn hậu thuẫn việc phê chuẩn EVFTA. Nay họ cũng kêu gọi cho sự theo dõi nhân quyền. Đây là điều rất tích cực. Bây giờ chúng tôi phải cùng nhau làm việc nhằm bảo đảm sự tôn trọng Hiệp ước.

Ỗ Lan : *Kiến nghị thư của bà kêu gọi Liên Âu tức khắc dần bước cụ thể. Xin bà giải thích thêm điểm này?*

Saskia Bricmont : Liên Âu phải tăng cường đối thoại với nhà cầm quyền Việt Nam và áp lực họ khẩn trương lấy những bước cụ thể, như trả tự do cho tù nhân chính trị; Phải nhanh chóng thiết lập cơ cấu kiểm soát nhân quyền, và cơ cấu độc lập thu nhận khiếu kiện của người bị vi phạm nhân quyền, để nạn nhân có thể được khắc phục bất công mà không sợ bị trả thù; Khẩn cấp thiết lập những Nhóm Tư vấn Nội địa với các đại biểu xã hội dân sự nhằm thực hiện Hiệp ước. Đồng thời, chúng tôi yêu cầu các viên chức Liên Âu báo cáo cho Quốc hội Châu Âu mọi tiến trình thảo luận hay cải thiện tại Việt Nam. Cho tới nay chúng tôi chẳng hề được thông báo bất cứ điều gì. Chúng tôi cần biết những gì xảy ra để có thể theo dõi và bảo đảm sự tôn trọng các nghĩa vụ của đôi bên.

Ỗ Lan : *Bà vừa nhắc tới các « Nhóm Tư vấn Nội địa ». Tại các quốc gia dân chủ, đây là sự tham gia của các xã hội dân sự, các công đoàn, v.v... Nhưng ở Việt Nam, những nhóm như thế chẳng bao giờ được hoạt động độc lập. Ở vào trường hợp này, làm sao họ có thể tham gia hữu hiệu mà không bị nhà cầm quyền can thiệp hay đàn áp ?*

Saskia Bricmont : Chúng tôi vô cùng lo ngại cho sinh hoạt độc lập và hữu hiệu của đại diện các nhóm tư vấn ấy. Tại các cuộc thương thuyết vừa qua, chính quyền Việt Nam hứa hẹn họ sẽ không can thiệp vào sự hình thành và điều hành các nhóm như thế. Bởi vậy chúng tôi trông chờ việc này xảy ra ! Chúng tôi cũng trông mong Hội đồng Liên Âu kiểm soát tiến trình này, để bảo đảm việc nhà cầm quyền Việt Nam không nhúng tay ngăn cản, và chúng tôi cũng muốn hiện hữu một cơ chế bảo vệ các thành viên của các Nhóm Tư vấn Nội địa khỏi bị chính quyền đàn áp. Chúng tôi chưa biết làm sao thể hiện việc này nhằm mang lại tác dụng, nhưng chúng tôi đang nghiên cứu thực hiện, để có thể thực hiện cuộc kiểm soát dân chủ của chúng tôi.

Ỗ Lan : *Xin bà một câu hỏi chót. Bà gợi ý rằng Liên Âu cần trừng phạt Việt Nam đã không tôn trọng các cam kết bảo vệ nhân quyền. Xin bà giải thích điều này ?*

Saskia Bricmont : Nói về tính hợp pháp, thì Việt Nam đã cật dĩnh với hai Hiệp ước EVFTA và PCA (tức Hiệp định khung Đối tác và Hợp tác toàn diện). Qua đó, Liên Âu có thể nài ra và sử dụng « Điều khoản Nhân quyền » ghi trong Hiệp ước. Nếu Việt Nam tiếp tục vi phạm Quyền Con Người, Liên Âu có thể đình chỉ một phần hay toàn bộ Hiệp ước. Tôi lấy ví dụ đã xảy ra cho Nam Hàn. Liên Âu đã chờ đợi tới 8 năm, trước khi tung ra một loạt thủ tục chống lại việc Nam Hàn không tôn trọng Hiệp ước Mậu dịch Liên Âu - Nam Hàn.

Theo tôi, Liên Âu không cần chờ đợi tới 8 năm trong trường hợp Việt Nam. Cần nhấn mạnh thêm cho rõ, là Liên Âu đã phê chuẩn Hiệp ước dưới một số điều kiện. Chúng tôi cần nhấn mạnh cho Việt Nam sự kiện này, vì chúng tôi không muốn Liên Âu thiết lập quan hệ thương mại và đầu tư với những quốc gia không tôn trọng nhân quyền.

Ỗ Lan : *Xin cảm ơn Dân biểu Quốc hội Châu Âu Saskia Bricmont cho cuộc phỏng vấn này.*

thời sự "đặc biệt"

“Báo cáo Đồng Tâm để lưu lại tội ác của Chính quyền Cộng sản và để vận động quốc tế cho cuộc điều tra độc lập”

Nguồn RFA 01/10/2020



Một bản “Báo cáo Đồng Tâm” vừa được công bố ấn bản lần thứ 3 vào cuối hạ tuần tháng 9, được cho biết là bản hoàn chỉnh nhất bằng song ngữ Việt-Anh, sau hai ấn bản trước đó lần lượt được phổ biến vào ngày 16/1/2020 và ngày 9/2/2020.

Báo cáo Đồng Tâm, được thực hiện bởi nữ nhà báo độc lập Phạm Đoàn Trang và Will Nguyễn, một người Mỹ gốc Việt, từng bị Chính quyền Việt Nam bắt giữ trong đợt người dân trong nước biểu tình chống hai Dự luật Đặc khu và An ninh mạng hồi tháng Sáu, 2018.

Nhà báo Phạm Đoàn Trang dành cho RFA một cuộc phỏng vấn ngắn về ấn bản thứ 3 của “Báo cáo Đồng Tâm.”

Trước hết, cô Phạm Đoàn Trang cho biết về mục đích công bố ấn bản thứ 3 của Báo cáo Đồng Tâm, sau phiên tòa sơ thẩm xét xử vụ án Đồng Tâm kết thúc.

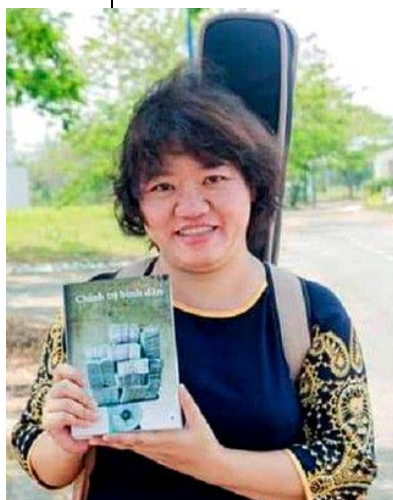
Nhà báo Phạm Đoàn Trang:

Mục đích của Will Nguyễn và tôi khi làm báo cáo này là chúng tôi tin rằng Chính quyền Cộng sản, hay các nhà nước độc tài nói chung, thì họ luôn luôn ghét văn bản. Chúng tôi hay nói đùa rằng “Nhà Săn sợ văn bản.” Tức là, cái gì được ghi lại thì họ ghét và sợ. Bởi vì, họ quen với mọi thứ bằng miệng, chỉ đạo miệng hay bằng tin nhắn, lệnh miệng... mà không phải bằng văn bản để dễ chối tội sau này. Đặc biệt họ rất ghét những hành động sai trái của họ, thậm chí là những tội ác của họ bị ghi chép lại. Ghi lại mà dù chưa bao giờ được công bố thì họ cũng ghét và sợ.

Chính vì thế mà chúng tôi muốn làm báo cáo này. Mục đích đầu tiên là có tác dụng lưu trữ. Họ càng không muốn bị ghi lại (vụ án Đồng Tâm) thì chúng tôi ghi nó lại. Và, ghi lại bằng một ngôn ngữ phổ biến là tiếng Anh để cho người đọc trên thế giới biết đến vụ án. Đồng thời, báo cáo cũng được ghi lại bằng tiếng Việt để cho người Việt Nam đọc. Mục đích báo cáo bằng song ngữ là vậy.

Thứ hai nữa, chúng tôi rất mong đây có thể trở thành một bộ hồ sơ, một công cụ để những người có thể có năng lực và có quan tâm thì có thể đi vận động quốc tế cho vấn đề Đồng Tâm để giúp đỡ cho bà con Đồng Tâm; ít nhất là họ tránh được án tử hình và chấm dứt việc họ bị khủng bố, đe dọa triền miên như thế này.

Chúng tôi rất muốn quốc tế có thể lên tiếng đề nghị để Nhà nước Việt Nam đồng ý cho phía quốc tế mở một cuộc điều tra độc lập về vụ án Đồng Tâm. Tôi biết trên thế giới có những tổ chức có thể làm những chuyện đó một cách độc lập. Thật sự, tôi nghĩ vấn đề Đồng Tâm cũng chẳng cần để chuyên gia quốc tế điều tra độc lập. Bởi vì, những sai phạm của công an đã quá



rõ ràng trong quá trình tố tụng. Cho nên, thậm chí họ chỉ cần cho phép điều tra độc lập ở trong nước thôi thì cũng tìm ra được sự thật rồi. Hồi ngày 13/1, Tạp chí Luật Khoa đã gửi một bản câu hỏi đến Bộ trưởng Công an Tô Lâm. Tôi nghĩ rằng Bộ trưởng Tô Lâm hay Bộ Công an mà trả lời trung thực một trong những câu hỏi đấy thì cũng đầy thông tin. Nghĩa là đối với điều tra độc lập, tôi nghĩ về mặt

chuyên môn hay kỹ thuật thì không khó và không cần đến quốc tế. Thế nhưng, chắc chắn khi quốc tế đề nghị thì may ra Nhà nước Việt Nam còn cân nhắc, chứ trong nước thì người dân không thể nào đối thoại với nhà cầm quyền cả.

RFA: Trong nội dung của bản báo cáo có những câu hỏi và câu trả lời. Vì sao lại chọn hình thức báo cáo như vậy?

Nhà báo Phạm Đoàn Trang:

Như vừa mới nói là chúng tôi muốn báo cáo được lưu trữ lại và có thể tiếp cận đông đảo độc giả. Chúng tôi cũng muốn báo cáo được viết một cách đảm bảo nguyên tắc khoa học, tức là phải chính xác dựa vào sự thật, bằng chứng... nhưng phải được viết bằng cách dễ hiểu, ai đọc cũng hiểu. Tức là, những người không hiểu biết gì về pháp luật, không cần có hiểu biết gì về lịch sử tranh chấp đất đai ở Đồng Tâm, không cần quan tâm đến quy trình là nhà nước đã đền bù chưa... mà chỉ cần đọc báo cáo này thì có thể hiểu toàn bộ vụ án đấy. Bằng nhận thức thông thường là có thể hiểu toàn bộ bản chất vấn đề vụ án Đồng Tâm.

RFA: Chúng tôi thấy có một điểm nhấn mạnh trong báo cáo mà dường như truyền thông cũng không được biết nhiều. Nhờ chị Đoàn Trang cho biết thêm chi tiết, qua báo cáo, khi vụ việc Đồng Tâm xảy ra vào đêm rạng sáng ngày 9/1/2020 thì có những thông tin nào được tiết lộ để cho biết rằng đây là một kế hoạch quy mô của Bộ Công an và Chính quyền Việt Nam tấn công Đồng Tâm?

Nhà báo Phạm Đoàn Trang:

Theo như trong báo cáo, chúng tôi cũng đã vạch ra một điểm cho thấy rằng là không hề có chuyện công an đi đến bảo vệ việc xây dựng hàng rào Miếu Môn, rồi sau đó bị người dân từ trong làng kéo ra tấn công và công an tấn công ngược lại, truy sát và tiêu diệt các đối tượng, đồng thời vô hiệu hóa cuộc tấn công của bà con trong làng Đồng Tâm. Không có chuyện đó, mà tất cả là kế hoạch gọi là tác chiến đã được công an chuẩn bị từ lâu và họ chuẩn bị trên cả phương diện quân sự, vũ khí, số lượng quân lẫn phương tiện truyền thông.

Tôi nghĩ ít nhất đã có một cuộc diễn tập từ trước. Vào ngày 2/1, một người dân ở làng Đồng Tâm đã quay được một video clip diễn tập của công an giống y như buổi tấn công vào làng Đồng Tâm. Người quay clip đã gửi clip đó cho người dân làng Đồng Tâm. Sau đó, anh này cũng đã bị bắt. Trong cáo trạng có nêu chuyện đó. Clip này đã được gửi từ ngày 2/1, có nghĩa là công an đã tập dượt từ trước.

Ngoài ra, còn rất nhiều các điểm khác cho thấy đã có sự chuẩn bị trước đó. Ví dụ như trên



phương diện truyền thông chẳng hạn, họ đã hạn chế nội dung của một số facebooker nổi tiếng như Bùi Văn Thuận bị báo cáo hạn chế nội dung vào đúng ngày 8/1, trước khi xảy ra tấn công một ngày. Những facebooker khác thường hay nhận những lời kêu cứu từ dân làng Đồng Tâm như Phan Văn Bách, ở Hà Nội hay Bùi Thị Minh Hằng, ở Vũng Tàu cũng đều bị khóa Facebook ngay trước giờ họ tấn công.

Thật ra từ lúc buổi tối thì không khí đã rất căng thẳng, đã có rất nhiều tín hiệu SOS từ trong làng Đồng Tâm báo ra và tiếp theo là các trang web của làng Đồng Tâm đều bị đánh sập. Và, từ 3 giờ sáng đã có một làn sóng dư luận viên trên mạng chửi bới bà con Đồng Tâm rồi. Nếu không phải dư luận viên hay những người có nhiệm vụ thì chẳng ai thức từ 3 giờ sáng cả. Tức là đã có sự chuẩn bị từ trước rất kỹ càng.

RFA: Qua diễn tiến tại phiên tòa sơ thẩm, báo cáo nhấn mạnh những điểm nào để cho thấy phiên tòa này là không hợp pháp?

Nhà báo Phạm Đoàn Trang:

Ngay từ đầu phiên tòa này đã không hợp pháp vì đã không đảm bảo quyền được xét xử công bằng (right to fair trial) của các bị cáo. Bởi do tất cả các lời khai mà phía công an có được nhờ vào ép cung và tra tấn. Chỉ vì điều đó thì đã khiến cho những lời khai trở thành vô giá trị rồi. Thế nhưng chúng ta cũng thấy rằng họ vẫn tiến hành phiên tòa, thậm chí là đây là phiên tòa độc nhất vô nhị trong lịch sử (tư pháp) của thế giới vì phiên tòa kết tội dựa vào phim tài liệu.

Ngay từ đầu phiên tòa, họ đã cho chiếu một phóng sự tài liệu. Không biết đơn vị sản xuất phóng sự tài liệu đó là đơn vị nào, nhưng nó có đủ cắt ghép, dàn dựng, biên tập, lồng cả âm thanh và nhạc vào để mô tả lại buổi tấn công-trận đánh của các chiến sĩ công an tối hôm đó.

Có cả những nhân vật không rõ mặt ném cái gì đó cháy sáng từ trên xuống. Sau đó nửa cuối phóng sự, mô tả bi kịch của 3 gia đình chiến sĩ bị sát hại với nước mắt của vợ con họ... Đại khái đó là một phóng sự tài liệu và chẳng có tòa án nào trên thế giới dựa vào phóng sự tài liệu được biên tập cẩn thận như thế để kết tội người ta.

Về luật sư, cứ hễ luật sư muốn biện hộ cho bị cáo thì người ta cho chiếu ngay một cái clip nhận tội của bị cáo. Bị cáo nào cũng có clip nhận tội hết. Và họ nhận tội trong bộ dạng mặt mày bị sưng húp hay hình hài biến dạng bị teo tóp, gầy sọp. Nói chung nhìn qua là biết tất cả bị tra tấn.



Ngoài ra còn một điểm nữa chúng tôi nhấn mạnh trong báo cáo là công an vi phạm tố tụng ngay từ đầu, cụ thể đã vi phạm Điều 49 Bộ luật Tố tụng Hình sự. Tức là, khi công an là một bên gây án, tấn công vào làng, gây ra cái chết cho cụ Lê Đình Kinh và công an cũng là bên điều tra.

Chúng ta không thể nào có được kết quả điều tra chính xác vì kẻ gây án lại chính là kẻ phá án, thì làm sao độc lập được? Biên bản được công an lập thật là nực cười, tức là người nổ súng bắn chết cụ Kinh thì được gọi là “bị hại” và người đó là cảnh sát hình sự của Công an Hà Nội. Nói chung, tôi không thể hiểu nổi tại sao lại trắng trợn và trơ trẽn đến như vậy?

RFA: Trong bản báo cáo, chúng tôi cũng thấy tại khoản X liệt kê một số điều cho thấy Chính quyền Việt Nam đang vi phạm nhân quyền qua vụ án Đồng Tâm và phiên tòa xét xử vụ án này. Chị Đoàn Trang có thể nêu lên một cách chi tiết về các điều minh chứng vi phạm nhân quyền đó?

Nhà báo Phạm Đoàn Trang:

Vụ án này là một điển hình rất rõ ràng vi phạm những chuẩn mực tố tụng, vi phạm quyền xét xử

công bằng cũng như vi phạm rất nhiều quyền khác, nhân quyền căn bản từ những việc bao gồm đánh đập, tra tấn, ép cung, biệt giam cho đến việc gọi là sử dụng truyền thông để tấn công và bôi nhọ các bị cáo, định hướng dư luận ngay từ đầu. Một trong những cơ quan tham gia tố tụng gồm cả điều tra và xét xử, thậm chí là bên gây án và dấu hiệu bất công đã quá rõ ngay trong phiên tòa. Như là luật sư của bào chữa cho các bị cáo, họ tranh tụng kiểu gì thì tòa án cũng không quan tâm, không trả lời, phớt lờ đi. Họ cứ đưa các clip nhận tội ra để làm bằng chứng rằng đã nhận tội rồi thì còn gì để nói nữa.

Còn phía luật sư của “bị hại,” tức là luật sư của 3 cảnh sát được cho là đã chết trong vụ Đồng Tâm thì nói gì cũng được tòa đồng ý, hưởng ứng và ủng hộ.

Do đó, không chỉ vi phạm những điều về nhân quyền căn bản mà còn vi phạm một cách gọi là trơ trẽn, không màng che đậy. Và đến ngày 10/9 là ngày đỉnh điểm, khi công an và an ninh mặc thường phục có hành động sách nhiễu và tấn công luật sư. Họ đẩy luật sư từ trên cầu thang xuống đất.

Nếu phân tích thêm thì còn nhiều vi phạm lắm. Nhưng trong báo cáo thì chúng tôi chỉ nêu được một số vi phạm căn bản đối với luật pháp Việt Nam cũng như đối với luật pháp quốc tế.

RFA: Dưới góc độ của một nhà hoạt động dân chủ, nhân quyền ở Việt Nam, chị Đoàn Trang nhìn nhận qua vụ việc Đồng Tâm và phiên tòa Đồng Tâm diễn ra cho thấy điều gì tại đất nước Việt Nam? Và, nếu vụ án Đồng Tâm trong những ngày sắp tới không được xét xử một cách nghiêm minh thì kết quả sẽ thế nào?

Nhà báo Phạm Đoàn Trang:

Vụ án Đồng Tâm, tôi nghĩ đó là một vụ án cực kỳ nghiêm trọng nhưng không phải theo nghĩa nghiêm trọng của nhà cầm quyền nói.

Nhà cầm quyền gọi đó là “vụ giết người và gây rối trật tự công cộng” ở thôn Hoàn, xã Đồng Tâm, huyện Mỹ Đức, thành phố Hà Nội. Tức là, nhắm vào việc buộc tội những người nông dân đã giết người và gây rối trật tự công cộng.

Tôi thì cho là vụ án nghiêm trọng theo một cách khác. Vụ án này nghiêm trọng vì vụ án có đầy đủ dấu hiệu của việc giết người, cướp của. Ở đây, tài sản của gia đình cụ Lê Đình Kinh bị cướp, đặc biệt trong đó có giấy tờ liên quan quá trình tranh chấp đất đai giữa người dân Đồng Tâm với

nhà nước. Toàn bộ bằng chứng giấy tờ đó đều bị lấy sạch. Thậm chí, TV và tủ lạnh ở nhà cụ Kinh cũng bị công an khuân đi. Tôi cho rằng đây là một vụ án giết người, cướp của và diệt khẩu.

Không phải ngẫu nhiên mà họ cố tình ngay lập tức biệt giam những người ở làng Đồng Tâm. Tất cả 29 người Đồng Tâm bị bắt thì lập tức họ bị biệt giam ngay từ đầu. Họ không được tiếp xúc với bất kỳ ai. Tức là trong quá trình thẩm vấn, họ bị biệt lập, bị tra tấn và đặc biệt không ai trong số họ được biết những người còn lại ra sao. Họ chỉ có thể nhìn thấy mặt nhau tại phiên tòa. Đương nhiên là họ không được gặp gia đình. Luật sư cũng chỉ được gặp họ trong thời gian cực kỳ ngắn trước khi phiên tòa diễn ra. Thật sự thì luật sư không thể nào làm được gì cả. Đây cũng là điều vi phạm tố tụng vì luật sư không được tạo điều kiện để làm việc liên quan vụ án.

Còn tác động lâu dài từ vụ án Đồng Tâm đến tình hình chính trị ở Việt Nam từ nay trở đi, tôi nghĩ rằng vụ án Đồng Tâm có một tác hại rất lớn đối với Đảng Cộng sản cầm quyền. Tức là, đối với họ thì có tác dụng tốt ở điểm vì thật sự đã gây ra một sự sợ hãi. Tôi tin rằng toàn bộ làng Đồng Tâm từ giờ phút diễn ra cuộc tấn công cho đến giờ là bà con sống trong sợ hãi, bà con bị đe dọa và khủng bố triền miên, bà con bị chia rẽ, phân hóa... Và những người sống sót được, tôi

nghĩ họ bị sang chấn tâm lý và không bao giờ thoát khỏi nỗi sợ từ bây giờ cho đến cuối đời.

Với những người không phải là dân làng Đồng Tâm, dân chúng trong cộng đồng và toàn xã hội nói chung thì rõ ràng vụ án này cũng đã gây ra một nỗi khiếp sợ, ngay cả giới hoạt động nhân quyền, tôi nghĩ rằng họ cũng sợ. Bởi vì không ai có thể tưởng tượng được một nhà nước giết dân.

Tác dụng của vụ án Đồng Tâm đối với nhà cầm quyền đúng là đã gây ra sự sợ hãi thật. Nhưng tôi nghĩ rằng sau vụ này thì lòng tin của một bộ phận khá đông dân chúng vào đảng cầm quyền và vào luật pháp của Việt Nam bị sụt giảm đáng kể. Bởi vì, người dân thấy rằng bao giờ kẻ mạnh cũng thắng và chính quyền luôn thắng. Bất cần lý lẽ, chính quyền cứ mang súng và mang còng đến là xong. Cho nên, họ không tin vào đảng và không tin vào luật pháp nữa. Chẳng có luật nào xử người dân cả. Chẳng có tòa án nào công minh để cho họ dựa vào. Hay chẳng có luật sư nào có thể tranh tụng cho họ. Tóm lại, lòng tin của một bộ phận khá đông trong dân chúng, đặc biệt là các đảng viên bị giam giữ. Đó là thiệt hại đối với Đảng CSVN cầm quyền.

RFA: Cảm ơn chị Phạm Đoàn Trang dành thời gian cho cuộc phỏng vấn này với Đài Á Châu Tự Do.

Khúc Giao Hưởng Mùa Thu

*Ngô đồng rụng lá tương tư
Rừng phong áo đỏ cánh thư nhận về
Thu sang chiều xuống lê thê
Ngàn lau nhuộm bạc ủ ê nổi sầu*

*Khói thu lạnh sóng giang đầu
Mây trôi nước biếc một màu trời xa
Vời trông bát ngát rắng sa
Gió thu hiu hắt nhạt nhòa sương đêm*

*Lá thu vàng rụng bên thềm
Trăng thu chênh chếch buồn thêm mái lâu
Chờ ai chiếc bóng canh thâu
Nhớ ai mưa khóc sông Ngâu sụt sùi*

*Tha phương tất dạ khôn nguôi
Cổ hương vương vấn bụi ngùi tình quê
Người ơi, còn nhớ lời thề?
Uyên ương liền cánh đi về có nhau!*

Nguyễn Minh Tâm



Mùa Thu Vãn Đẹp



*Da trời xanh ngắt mấy tầng cao
Heo may nhè nhẹ thổi thì ào ào
Rung rinh khe khẽ nhành hoa tím
Sắc Vàng nhàn nhạt nắng hanh hao...*

*Con diều no gió vút mây xanh
Tiếng sáo vi vu rất dịu lành
Trẻ nhỏ lạnh chanh vui ríu rít
Tươi cười hớn hở cảnh thanh bình...*

*Dòng sông phẳng lặng nước êm trôi
Cây cầu xinh xắn nổi đôi nơi
Thuyền câu nhè nhẹ trôi theo gió
Nâng khúc Tình Thu dạ bồi hồi...*

Khanh Tử

Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng Hòa Lan**Lễ Bàn Giao Nhiệm Vụ Cho Tân Ban Thường Vụ Cộng Đồng Nhiệm Kỳ 2020-2023**

Vào trưa ngày chủ nhật 4-10-2020 tại hội trường chùa Vạn Hạnh ở thành phố Almere, Ban Tổ Chức bầu cử đã tổ chức lễ bàn giao giữa cựu và tân Ban Thường Vụ Cộng Đồng. Mặc dầu giữa mùa dịch bệnh, khoảng 30 đồng hương và đại diện hội đoàn đã không quản ngại đường xa đến tham dự buổi lễ bàn giao và ra mắt tân Ban Thường Vụ Cộng Đồng nhiệm kỳ 2020-2023.

Buổi lễ bắt đầu vào lúc 14g00, ông Nguyễn Minh Anh, tổng thư ký cộng đồng đã mời mọi người đứng lên chào cờ và tưởng niệm các chiến sĩ hy sinh vì tự do và các đồng bào bỏ mình trên đường vượt thoát lao tù cộng sản cũng như các nạn nhân của dịch bệnh corona Vũ Hán.

Bà Nguyễn Thị Như Tuyết đại diện Ban Bầu Cử đã thông báo nội dung chương trình về lễ bàn giao sau kết quả bầu cử tân ban thường vụ vào ngày 6-9-2020 tại thành phố Nieuwegein.

Tiếp theo đó, ông Đinh Ngọc Hiến trong ban bầu cử và cũng là người điều hợp buổi lễ đã mời ông Nguyễn Quang Kế, chủ tịch cộng đồng đương nhiệm lên phát biểu. Sau khi chào mừng mọi người đến tham dự buổi lễ cũng như cảm ơn hoà thượng Thích Minh Giác đã cho mượn hội trường để tổ chức buổi lễ. Ông chủ tịch cộng đồng cũng nêu lên tình trạng hacker xâm nhập trương mục Cộng Đồng và đánh cắp hầu hết số tiền trong trương mục. ông đã khai báo cảnh sát và viết thư đến ngân hàng ING đòi bồi thường nhưng chưa được giải quyết.



Kế đến ông Nguyễn Hữu Phước, tân chủ tịch Cộng Đồng đã giới thiệu thành phần tân Ban thường vụ cộng đồng gồm:

- Chủ Tịch: ông Nguyễn Hữu Phước
 Phó chủ tịch nội vụ: ông Lưu Phát Tấn
 Phó chủ tịch ngoại vụ: bà Nguyễn Thị Tuyết Lê
 Tổng thư ký: ông Nguyễn Đắc Trung
 Thủ Quỹ: ông Nguyễn Khai Trí

Mọi người trong hội trường đã nhiệt liệt chào mừng tân ban thường vụ cộng đồng bằng một tràng pháo tay.



Trong phần phát biểu của ông tân chủ tịch cộng đồng Nguyễn Hữu Phước, ông đã nêu lên việc sơ xuất của ông cựu chủ tịch Nguyễn Quang Kế và ông thủ quỹ Lê Thanh Sơn đã để Hacker xâm nhập trương mục cộng đồng tổng cộng 6 lần từ tháng 4 đến tháng 6 và lấy hầu hết số tiền trong trương mục Cộng Đồng và cho đến tháng 9, các thành viên khác trong ban chấp hành cũng như đồng hương mới được thông báo trong ngày bầu cử tân ban thường vụ. Đây là việc làm mất uy tín cộng đồng và cũng là điều tạo ra khó khăn trước mắt cho tân ban chấp hành.

Ông cũng yêu cầu ông cựu chủ tịch và thủ quỹ làm sáng tỏ việc này, cũng như chịu trách nhiệm làm thất thoát tài sản cộng đồng.

Tiếp theo đó, hai đồng hương đã phát biểu ủng hộ tân ban chấp hành và yêu cầu việc thất thoát tài chánh cần được làm sáng tỏ.

Ông Lê Thanh Sơn thủ quỹ cộng đồng cũng trình bày về sự thất thoát tài chánh, nhưng chưa đáp ứng được những câu hỏi của đồng hương.

Ông Đinh Ngọc Hiền đề nghị việc này sẽ tiếp tục được làm sáng tỏ giữa cựu và tân ban thường vụ trong tương lai và thông báo đến đồng hương sau.

Sau đó buổi lễ bàn giao của Cộng Đồng đã diễn ra dưới sự chứng kiến của đồng hương.

Các vị cựu và tân chủ tịch cộng đồng đã đón nhận những bó hoa do ban bầu cử trao tặng.

Bà Nguyễn Thị Như Tuyết đại diện Ban Bầu Cử tuyên bố nhiệm vụ đã hoàn tất và giải tán Ủy Ban Bầu Cử.

Buổi lễ bàn giao ban thường vụ cộng đồng đã kết thúc lúc 17g00. Mọi người cùng dùng tiệc trà thân mật.

Thế Truyền tường thuật

Heb je geen klachten?

Vermijd grote groepen (meer dan 100 personen).

Werk thuis als het kan.

Heb je (milde) verkoudheidsklachten?

Heb je (milde) verkoudheidsklachten? Niezen, keelpijn, loopnieus, licht hoesten, of een verhoging tot 38 graden. Dan geldt de volgende extra maatregel:

Blijf thuis.

Beperk (sociale) contacten.

Vergeet niet:

Was je handen regelmatig.

Hoest en nies in de binnenkant van je elleboog.

Schud geen handen.

Gebruik papieren zakdoekjes.



Tin Hòa Lan



Phiên Tòa Xử Vụ Thảm Sát Tại Bốn Người Tại Enschede



Như từng được trình bày trong mục này, vào ngày 13 tháng 11 năm 2018, bốn người, trong đó có một người Việt, đã bị hạ sát bằng súng tại Enschede, một thành phố ở miền đông Hòa Lan. Án mạng xảy ra trong một “growshop”, tức là một tiệm chuyên bán dụng cụ được dùng trong việc trồng cần sa do người Việt nói trên làm chủ. Những nghi phạm bị cảnh sát Hòa Lan bắt giữ trong vụ án này là ba cha con gốc Servië, một quốc gia được hình thành ở vùng đông nam Âu Châu sau khi nước Nam Tư tan rã.

Vào ngày 15 tháng 9 năm 2020, nghĩa là gần hai năm sau khi án mạng xảy ra, ba nghi phạm kia đã được đưa ra tòa xét xử. Bên cạnh họ, còn có ba nghi phạm khác ở tỉnh Noord-Brabant miền nam Hòa Lan cũng được đưa ra tòa vì bị cho là đã nhúng tay vào việc buôn bán vũ khí bất hợp pháp, cung cấp cho ba nghi phạm gốc Servië khẩu súng để họ giết người. Như vậy trong vụ án này, tổng cộng sáu nghi phạm phải ra hầu tòa vì bị tố cáo là có liên quan trực tiếp hay gián tiếp đến cái chết của bốn nạn nhân trong tiệm bán dụng cụ trồng cần sa.

Công tố viên đã yêu cầu tòa kết án ba nghi phạm trực tiếp, tức là ba cha con gốc Servië, tù chung thân vì tội cố sát. Còn trong ba người bị tình nghi đã cung cấp khẩu súng giết người cho ba cha con này thì một nghi phạm bị công tố viên yêu cầu tòa phạt đến tám năm tù, trong khi hai nghi phạm khác thì bị công tố viên yêu cầu tòa phạt hai năm rưỡi tù mỗi người.

Cảnh sát Hòa Lan đã thu thập được rất nhiều bằng chứng để làm căn cứ cho lời tố cáo rằng ba cha con gốc Servië là hung thủ của vụ thảm sát nói trên. Ví dụ cảnh sát đã tìm thấy dấu vết DNA của một trong ba nghi phạm trên hệ thống máy quay phim (camerasysteem) được cài đặt trong tiệm. Dấu vết DNA của một nghi phạm khác đã được tìm thấy trên một vỏ đạn (kogelhuls) nằm tại hiện trường. Bên cạnh đó cảnh sát còn tìm thấy dấu vết máu của một nạn nhân trên chiếc xe hơi của các nghi phạm.

Theo lời tường thuật của giới truyền thông Hòa Lan thì cả ba nghi phạm đều phủ nhận vai trò thủ phạm mà công tố viên đã gán cho họ. Ngoài sự phủ nhận đó ra, họ hoàn toàn im lặng. Bởi vậy nên tòa án và chúng ta đều không thể biết rõ nguyên nhân nào đã khiến cho bốn người bị bắn chết. Còn giới truyền thông Hòa Lan thì chỉ có thể đưa ra một vài suy luận có liên quan đến việc buôn bán cần sa để tạm giải thích sự kiện đẫm máu này.

Bên cạnh đó, giới truyền thông Hòa Lan cũng đã cho biết rằng lúc ban đầu người cha trong ba cha con nghi phạm có vẻ như muốn nhận hết tội lỗi về mình để cứu hai người con, nhưng khi ông ta khám phá ra rằng việc đó sẽ không làm cho hai người con trai ông thoát vòng lao lý ông lại im lặng.

Giới truyền thông Hòa Lan còn vạch ra rằng vào cuối năm 2017 người cha này và một trong hai người con trai nói trên của ông cũng đã phải ra tòa vì tội trồng cần sa và tội ăn cắp điện để làm điều này. Trong vụ đó, người con trai của ông bị tòa kết tội và bị buộc phải trả 40.000 Euro để bồi thường thiệt hại do anh ta gây ra.

Có thể vì cần tiền để thi hành bản án của tòa và để trả nợ cờ bạc nên vào ngày 7 tháng 11 năm 2018, tức là một tuần trước vụ thảm sát trong tiệm bán dụng cụ trồng cần sa, người con trai này đã cùng với cha của mình xông vào một hãng bán xe hơi ở Hengelo, một thành phố cách Enschede không xa, rồi dùng súng ép buộc vị chủ nhân của hãng bán xe mở tủ sắt trong văn phòng để lấy tiền đưa cho họ.



Tuy nhiên trong tủ sắt chỉ có giấy tờ chứ không có tiền, nên hai cha con đã cướp sự tự do của ông chủ cùng với ba người khác vô tình đến hãng bán xe lúc đó trong vòng vài tiếng đồng hồ, dọa rằng họ sẽ bị giết nếu không đưa tiền. Thế nhưng vì không ai mang theo trong mình số tiền to lớn mà hai cha con đòi, nên cuối cùng họ đã ra đi với số tiền vơ vét được là 450 Euro.

Hai cha con không biết rằng họ đã lọt vào ống kính của vài máy quay phim. Một trong những máy quay phim đó là máy quay phim canh phòng (bewakingscamera) của một hãng đối diện hãng bán xe. Ông chủ hãng bán xe và những nạn nhân khác của vụ tổng tiền nói trên đã đem

những đoạn phim đã được quay trình cho cảnh sát. Tuy nhiên, do một số lý do khách quan, cảnh sát chỉ có thể xem những đoạn phim này sau khi bốn người ở Enschede đã bị giết.

Căn cứ vào những điều do truyền thông Hòa Lan tường thuật ở trên thì các luật sư bào chữa cho ba cha con nghi phạm đã đứng trước một thử thách hầu như không thể vượt qua được. Tuy nhiên, cũng theo lời tường thuật của giới truyền thông, các luật sư này đã cố gắng gieo nghi vấn lên các bằng chứng do công tố viên trưng ra, vạch ra sự mâu thuẫn có thể có giữa các bằng chứng đó để đi đến kết luận rằng không có đủ bằng chứng để buộc tội ba thân chủ của họ đã giết các nạn nhân.

Làm như vậy các vị luật sư nói trên chỉ thi hành bổn phận của mình, còn việc họ có thể thuyết phục tòa hay không là điều chúng ta hiện giờ chưa biết. Phiên tòa đã kết thúc vào ngày 23 tháng 9 năm 2020, nhưng có thể đến đầu tháng 11, tòa mới đưa ra phán quyết.

11/10/2020

(Ông Năm Chuột tổng hợp các sự kiện và ý kiến lấy từ báo chí, đài phát thanh, đài truyền hình và mạng lưới thông tin toàn cầu.)



Tin thế giới



RFA: Mỹ chính thức rút khỏi WHO từ ngày 6 tháng 7 năm 2021



Người phát ngôn của Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ, Morgan Ortugus (bìa trái) trong một buổi họp báo của Bộ Giao Hoa Kỳ trước đây.

Hoa Kỳ sẽ chính thức rút khỏi Tổ chức Y tế Thế giới - WHO từ ngày 6 tháng 7 năm 2021. Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ công bố thông tin vừa nói hôm 3/9/2020. Người phát ngôn của Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ, Morgan Ortugus trong thông cáo báo chí phát đi cùng ngày cho biết, Hoa Kỳ từ lâu đã là nhà cung cấp hỗ trợ nhân đạo và y tế hào phóng nhất trên thế giới, cho toàn cầu. Hỗ trợ này được cung cấp với sự hỗ trợ từ người đóng thuế Hoa Kỳ, với kỳ vọng hợp lý rằng WHO sẽ phục vụ hiệu quả và đến được những người cần giúp đỡ.

Tuy nhiên, theo Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ, thật không may, Tổ chức Y tế Thế giới đã thất bại nặng nề với mục đích đó, không chỉ trong phản ứng với COVID-19, mà còn đối với các cuộc khủng hoảng sức khỏe khác trong những thập kỷ gần đây. Ngoài ra, WHO đã từ chối thông qua các cải cách cần

thiết khẩn cấp, bắt đầu bằng việc thể hiện sự độc lập của mình khỏi Đảng Cộng sản Trung Quốc.

Người phát ngôn của Bộ Ngoại Giao cũng nhắc lại, khi Tổng thống Trump tuyên bố Mỹ rút khỏi tổ chức WHO, ông ấy đã nói rõ rằng Mỹ sẽ tìm kiếm các đối tác đáng tin cậy và minh bạch hơn.

Việc rút khỏi WHO có hiệu lực vào ngày 6 tháng 7 năm 2021 và chính phủ Hoa Kỳ cũng đang tìm kiếm các đối tác đảm nhận các hoạt động do WHO thực hiện trước đây.

Thông cáo cho biết thêm, hôm nay Hoa Kỳ sẽ công bố các bước tiếp theo liên quan đến việc rút khỏi WHO và chuyển hướng các nguồn lực của Hoa Kỳ. Sự chuyển hướng này bao gồm việc xác định lại số dư còn lại trong Kế hoạch tài khóa 2020 đã đóng góp WHO. Số tiền này một phần sẽ được chuyển đến các hoạt động khác của Liên Hợp Quốc. Ngoài ra theo Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ, đến tháng 7 năm 2021, Hoa Kỳ sẽ giảm quy mô nhân sự tham gia với WHO, bao gồm việc rút các đơn vị của Bộ Y tế và Dịch vụ Nhân sinh (HHS) khỏi trụ sở của WHO, văn phòng khu vực và văn phòng quốc gia, đồng thời phân công lại các chuyên gia này. Sự tham gia của Hoa Kỳ trong các cuộc họp và sự kiện kỹ thuật của WHO sẽ được xác định theo từng trường hợp cụ thể.

BBC: Sau ổ dịch Nhà Trắng, Covid-19 lây lan đến Lầu Năm Góc

Covid-19 đang lây lan rộng hơn nữa trong những người thân cận với Tổng thống Mỹ Donald Trump, trong đó có cố vấn Nhà Trắng Stephen Miller và một quan chức quân sự hàng đầu.

Ông Miller, người đã tự cách ly trong 5 ngày qua, vừa được xác nhận đã nhiễm virus corona vào hôm thứ Ba.

Vị tướng hàng đầu của Mỹ Mark Milley cùng các lãnh đạo quân sự khác cũng đang phải cách ly sau khi Đô đốc Charles Ray của Tuần duyên dương tính với virus corona.

Các quan chức khác cũng đang tự cách ly "hết sức thận trọng". Trong một bản thông báo, ông Miller cho biết ông đã được "xét nghiệm âm tính hàng ngày" cho đến hôm thứ Ba, và nói thêm rằng ông cũng đang thực hiện cách ly.

Vợ của ông, bà Katie Miller, là phát ngôn viên của Phó Tổng thống Mike Pence, nhiễm virus vào tháng 5 và sau đó đã khỏi bệnh.

Vào tháng 7, Ruth Glosser, người bà 97 tuổi của ông Miller, được cho là đã tử vong do biến chứng của Covid-19. Nhà Trắng phủ nhận việc virus corona đã gây ra cái chết của bà Glosser, nêu trong một thông cáo rằng bà đã "ra đi một cách yên bình trong giấc ngủ vì tuổi già".

Nhưng một người chú của ông Miller đã đưa ra giấy chứng tử liệt kê "ngừng hô hấp" và Covid-19 là "điều kiện dẫn đến" cái chết của bà Glosser. Ông Miller - người viết các bài phát biểu của tổng thống - được biết đến với quan điểm cứng rắn về vấn đề nhập cư.

Thông tin mới nhất về các nhà lãnh đạo quân đội Mỹ?

Đô đốc Ray, phó tư lệnh Lực lượng Tuần duyên Hoa Kỳ, được cho là đang có những triệu chứng nhẹ.



NGUỒN HÌNH ẢNH, EPA
Mark Milley là một trong số những người đang tự cách ly.

Lầu Năm Góc cho biết, các quan chức dự họp với Adm Ray vào tuần trước hiện đang bị cách ly nhưng cho đến nay chưa ai có kết quả xét nghiệm dương tính hoặc biểu hiện các triệu chứng. Vẫn chưa biết chính xác Đô đốc Ray nhiễm virus như thế nào. Các quan chức nói với hãng tin AP rằng, vị đô đốc này đã tham dự một sự kiện tại Nhà Trắng khoảng 10 ngày trước nhưng không rõ liệu ông có nhiễm virus ở đó hay từ nơi khác.

Ông Trump và một số quan chức Nhà Trắng khác đã có kết quả xét nghiệm dương tính với virus corona trong những ngày gần đây. Lực lượng Tuần duyên đã ra một thông cáo cho hay Đô đốc Ray có kết quả dương tính vào hôm thứ Hai và hiện đang cách ly tại nhà, và rằng bất kỳ nhân viên Tuần duyên nào tiếp xúc gần với ông cũng sẽ được cách ly.

Đối tác của BBC là hãng CBS News đưa tin rằng gần như tất cả các thành viên của Hội đồng Tham mưu trưởng Liên quân - một cơ quan bao gồm các quan chức quân sự cấp cao cố vấn cho Tổng thống Mỹ - đã được cách ly sau khi tham dự các cuộc họp với Đô đốc Ray vào tuần trước.

Ngoài Chủ tịch Hội đồng Tham mưu trưởng Liên quân, Tướng Milley, những người khác trong diện cách ly gồm có phó tổng tham mưu trưởng, tham mưu trưởng Lực lượng, chủ nhiệm

tác chiến Hải quân, tham mưu trưởng Không quân, tư lệnh CyberCom (Bộ tư lệnh không gian mạng), tư lệnh Lực lượng vũ trụ, Tư lệnh trưởng Vệ binh Quốc gia và Phó Tư lệnh Thủy quân lục chiến. H. ANH, UNITED STATES COAST GUARD Lực lượng Tuần duyên Hoa Kỳ cho biết Đô đốc Charles Ray đã có các triệu chứng nhẹ trước khi xét nghiệm dương tính với virus corona.

Người phát ngôn Lầu Năm Góc Jonathan Hoffman nói với các phóng viên rằng "không có thay đổi nào đối với năng lực sẵn sàng chiến đấu hoặc khả năng thực hiện nhiệm vụ của Lực lượng Vũ trang Hoa Kỳ."

"Các lãnh đạo cấp cao của quân đội có thể duy trì đầy đủ năng lực thực hiện sứ mệnh và nhiệm vụ của họ từ một địa điểm làm việc thay thế," ông nói. Lầu Năm Góc đang tiến hành truy vết liên quan đến các cuộc họp tuần trước.

Các ca nhiễm ở Nhà Trắng gia tăng

Trong một diễn biến khác, từ khi Tổng thống Trump dương tính vào cuối tuần rồi, một số thành viên cấp cao của Đảng Cộng hòa và những người thân cận quanh ông đã được xác nhận nhiễm virus.

Số này bao gồm Đệ nhất Phu nhân Melania Trump, nữ phụ tá Hope Hicks, và một số Thượng nghị sĩ Đảng Cộng hòa.

Thư ký báo chí Kayleigh McEnany đã có kết quả dương tính, công bố chẩn đoán của bà vào hôm thứ Hai. Ba nhân viên khác của văn phòng báo chí - Chad Gilmartin, Karoline Leavitt và Jalen Drummond - cũng có kết quả dương tính.

Vào Chủ nhật, người ta bắt gặp bà McEnany trò chuyện với các nhà báo mà không đeo khẩu trang nhưng cho biết không có thành viên báo chí nào được

đơn vị y tế Nhà Trắng đưa vào danh sách tiếp xúc gần.

Nhiều người trong vòng thân cận của ông Trump có kết quả xét nghiệm dương tính đã tham dự một buổi gặp mặt tại Vườn Hồng của Nhà Trắng vào ngày 26/9, đây là "sự kiện siêu lây nhiễm" đang được xem xét kỹ lưỡng.

Một trường hợp nhiễm virus corona được phát hiện từ sự kiện đó, tại sự kiện mà tổng thống công bố người được đề cử vào Tòa án Tối cao Hoa Kỳ, là một chức sắc Cơ đốc giáo từ California.

Mục sư Greg Laurie, người được cho là có các triệu chứng nhẹ, cũng đã có mặt cùng với Phó Tổng thống Hoa Kỳ Mike Pence trước đó trong một buổi cầu nguyện ở trung tâm Washington DC.

Tám kính chắn sẽ được sử dụng để ngăn giữa Phó Tổng thống Mike Pence và đối thủ từ Đảng Dân chủ Kamala Harris để hạn chế nguy cơ lây truyền Covid, khi họ đối đầu trong một cuộc tranh luận ở thành phố Salt Lake, Utah, vào thứ Tư. Cả hai ứng cử viên gần đây đều có kết quả xét nghiệm âm tính.

Trong khi đó, Tổng thống Trump đã trở về Nhà Trắng sau khi nhập viện điều trị 3 ngày vì nhiễm virus corona.

Trong thời gian nằm viện tại Trung tâm Y tế Walter Reed, ông được điều trị bằng dexamethasone - một loại thuốc steroid thường được dùng cho bệnh nhân Covid-19 nặng và nguy kịch - cộng với việc bổ sung ôx.



Thế Truyền tổng hợp

Tin Việt Nam



Nhà báo độc lập Phạm Đoan Trang bị bắt ở Sài Gòn
 Nguồn Người Việt Oct 6, 2020
 Nhà báo độc lập, tác giả một số sách nổi tiếng, Phạm Đoan Trang, bị nhà cầm quyền CSVN bắt vào buổi tối Thứ Ba, 6 Tháng Mười, ở Sài Gòn.

Nhiều facebooker loan báo tin này trên trang cá nhân vào hôm 7 Tháng Mười, giờ Việt Nam: “Chị Phạm Đoan Trang đã bị công an đọc lệnh bắt lúc 23 giờ 30 đêm hôm qua tại nhà trọ.”



Nhà báo Phạm Đoan Trang với cuốn sách nổi tiếng “Chính Trị Bình Dân” được bán cả trên mạng Amazon. (Hình: FB Phạm Đoan Trang)

Theo trang facebook Phạm Thanh Nghiên, một ngày sau khi Phạm Đoan Trang bị bắt, hôm 7 Tháng Mười cũng “là ngày thứ 2 và cũng là phiên

cuối cùng diễn ra cuộc Đối thoại Nhân quyền Việt Nam-Hoa Kỳ.”

Vẫn theo trang này, Phạm Đoan Trang bị cáo buộc “Làm, tàng trữ, phát tán hoặc truyền thông tin, tài liệu, vật phẩm nhằm chống nhà nước” theo điều 117 (Bộ Luật Hình Sự 2015).

Phạm Thanh Nghiên, bạn đấu tranh dân chủ của Phạm Đoan Trang, cho hay: “Trong nhiều lần tâm sự, tôi và Phạm Đoan Trang đều đề cập đến chuyện cô ấy sẽ bị bắt. Vấn đề là vào thời điểm nào mà thôi. Trang luôn tỏ ra bình thản. Điều lo lắng lớn nhất (tất nhiên) là về mẹ cô ấy. Bà cụ đã 80 tuổi và xa con suốt ba năm nay. ‘Tôi chưa tù mà đã lấy của mẹ tôi những ba năm rồi, ông ạ (cách gọi thân mật).’ Trang nói với tôi, về day dứt và khổ sở.”

Phạm Thanh Nghiên cũng như nhiều người và ngay cả Phạm Đoan Trang cũng hiểu chuyện cô bị chế độ Hà Nội bắt bỏ tù để trả thù cho những chuyện cô làm chống chế độ CSVN là điều khó thoát.

Phạm Đoan Trang, năm nay 42 tuổi, là một blogger nổi tiếng khi chưa có Facebook và trở thành một facebooker có hàng ngàn người theo dõi qua các bài viết sắc sảo về tình hình thời sự Việt Nam. Từng làm phóng viên cho một số báo nhà nước trước khi tham gia đấu tranh dân chủ hóa đất nước, cô được coi như cái gai trong mắt chế độ Hà Nội.

Cách đây hơn một năm, Phạm Đoan Trang để lại một bức thư, đề ngày 27 Tháng Năm, 2019, cho bạn bè trong giới đấu tranh với tựa đề “Nếu Tôi Có Đi

Tù...” vừa được facebooker Will Nguyễn công bố.

Ngay dòng đầu tiên của bức thư, Phạm Đoan Trang viết: “Không ai mong muốn phải ngồi tù, nhưng nếu nhà tù là chỗ tất yếu ai đấu tranh cho tự do cũng phải đến, và nếu vào tù là để thực hiện một mục đích nào đó ta đã định trước, thì ta nên đi tù.”

Trong bức thư, Phạm Đoan Trang cũng lưu ý thêm “xin chăm sóc mẹ tôi giùm, đừng để mẹ tôi nghĩ hai con mẹ đang đơn độc. Công an cũng đã đe dọa các anh trai và chị dâu tôi rất nhiều: xin bảo vệ họ.” “Tôi sẽ không nhận tội, không xin khoan hồng, cho nên mọi điều công an nói hoặc làm mà có thể khiến dư luận tin tưởng như vậy thì đều là bịa đặt, lừa dối.”

Suốt ba năm qua, Phạm Đoan Trang đã phải thay đổi chỗ ở liên tục, tránh né sự săn đuổi của công an, từng bị đánh đập nhiều lần rất dã man, cuối cùng thì bị bắt.

Phạm Đoan Trang là tác giả của những tập sách “Chính trị bình dân,” “Phản kháng phi bạo lực,” “Cầm nang nuôi tù,” “Politics of a Police State,” “Cách làm khách mệnh.” Tất cả đều in lậu tại Việt Nam và phải phát hành lén lút.

Mọi đầu sách đều được xuất bản dưới danh nghĩa của “Nhà Xuất Bản Tự Do” mà cô là một trong những người chủ xưởng. Người giao sách cũng như người đọc khi bị khám phá đều bị công an bắt giữ, đánh đập dã man.

Đầu năm nay, Phạm Đoan Trang cùng một số người viết và công bố tập tài liệu về cuộc đàn áp của nhà cầm quyền

CSVN tại xã Đồng Tâm, huyện Mỹ Đức, Hà Nội.

Ngày 29 Tháng Chín, cô còn viết trên trang Facebook là, “Bản báo cáo Đồng Tâm lần thứ nhất được công bố ngày 16 Tháng Giêng, đúng một tuần sau vụ tấn công ‘trừ danh’ của công an vào Đồng Tâm. Ấn bản đầu tiên đó được viết bằng tiếng Anh, và mình lần đầu tiên trong đời bị một đợt mất ngủ kỷ lục: mỗi ngày chỉ ngủ khoảng ba giờ. Đúng một tháng sau vụ tấn công, ngày 9 Tháng Hai, ấn bản thứ hai ra đời, song ngữ Anh-Việt. Hơn bốn tháng sau, vào ngày 24 Tháng Sáu, ba trong số năm tác giả và biên tập viên của báo cáo đã bị bắt. Đó là chị Cán Thị Thêu và hai con trai Trịnh Bá Phương-Trịnh Bá Tự. Chỉ còn trơ lại Will Nguyễn và mình. Ngày 25 Tháng Chín, ấn bản lần thứ ba, đầy đủ nhất từ trước tới nay của ‘Báo cáo Đồng Tâm’ ra mắt độc giả, cũng song ngữ, và dày gấp đôi ấn bản Tháng Hai. Và mình vẫn kịp lập một kỷ lục cá nhân kỳ lạ: Sụt 7kg trọng lượng cơ thể.”

Facebooker Phạm Thanh Nghiênn viết rằng: “Tôi không ngạc nhiên về việc bạn tôi bị bắt, nhất là sau những gì cô ấy viết về Đồng Tâm và bản báo cáo mới phổ biến trên truyền thông.”

Phạm Đoàn Trang còn là một trong những người đồng sáng trang web Luật Khoa Tạp Chí (luatkhoa.org) như một hình thức báo chí độc lập tại Việt Nam. Năm 2017, cô được trao tặng giải thưởng Homo Homini 2017 từ tổ chức People In Need, vinh danh chị là “một trong những nhân vật hàng đầu của bất đồng chính kiến Việt Nam đương đại.”

RFA: Nhiều địa phương rút kế hoạch tặng quà cho đại

biểu đảng bộ do bị công luận phản đối



Hình minh họa. Bình hút tài lộc dự định là quà tặng cho các đại biểu dự đại hội đảng bộ tỉnh Quảng Trị

Một số tỉnh, thành tại Việt Nam phải ra thông báo dừng các gói quà mua sắm đồng phục, quà tặng đắt tiền cho các đại biểu tham dự đại hội đảng tại địa phương.

Biện pháp vừa nêu được đưa ra sau khi cư dân mạng lên tiếng chỉ trích về kế hoạch chi tiêu tốn kém dành cho các đại biểu dự đại hội đảng bộ địa phương.

Mạng báo VnExpress vào ngày 6 tháng 10 loan tin, dẫn xác nhận của ông Nguyễn Mạnh Tuấn, Chánh văn phòng Tỉnh ủy Tuyên Quang về quyết định ngưng ký hợp đồng may trang phục cho đại biểu dự đại hội đảng bộ. Theo ông Nguyễn Mạnh Tuấn, trước đây Tỉnh ủy Tuyên Quang có ký hai quyết định phê duyệt kết quả lựa chọn nhà thầu may trang phục đại biểu về dự đại hội đảng bộ tỉnh lần thứ 17. Tổng trị giá hai gói thầu hơn 2,5 tỷ đồng. Nhiều cư dân mạng tiết lộ chất liệu vải để may trang phục là của Nhật và của Ý, còn phụ liệu là của Đức.

Ông Nguyễn Mạnh Tuấn được dẫn lời rằng ‘qua thông tin đại chúng, chúng tôi nhận thấy một số địa phương có lùm xùm về việc mua quà tặng đại biểu nên không ký hợp đồng với bên cung ứng.

Tại tỉnh Quảng Trị ở miền Trung, tin cho biết vào ngày 3 tháng 10, Văn phòng Tỉnh ủy cũng hủy gói thầu mua sắm bình hút tài lộc cao cấp và các loại phù hiệu đại hội đảng bộ tỉnh lần thứ 17. Trị giá gói thầu được nói tổng cộng 544 triệu đồng.

Ông Lê Quang Chiến, Chánh văn phòng Tỉnh ủy Quảng Trị được dẫn lời, thừa nhận do có nhiều ý kiến đóng góp nên thống nhất hủy gói thầu.

Tỉnh lân cận Quảng Bình tại miền Trung, vào cuối tháng 8 vừa qua cũng phải hủy kế hoạch chi hơn 2,2 tỷ đồng mua cặp da cho đại biểu và khách mời đại hội đảng bộ tỉnh.

Tỉnh ủy Bắc Giang vào ngày 6 tháng 10 thông báo sẽ không mùa quà tặng các đại biểu tham dự đại hội đảng bộ tỉnh để tiết kiệm chi phí tổ chức. Đà Nẵng cũng có thông báo đại hội đảng bộ thành phố Đà Nẵng lần này sẽ không có quà đặc biệt.

Trong khi đó tỉnh Hà Tĩnh cho biết đã ký duyệt gói thầu trị giá hơn 2,1 tỷ đồng để mua cặp da, huy hiệu cờ đảng, phù hiệu đại biểu và thẻ đeo cho ban tổ chức. Một lãnh đạo Hà Tĩnh cho rằng đây là việc nên làm, rất khó hủy gói thầu vì sẽ vi phạm hợp đồng

RFA: 31,8 triệu người Việt Nam bị ảnh hưởng dịch COVID-19 trong 9 tháng/2020



Ảnh minh họa: Người dân Hà Nội xếp hàng chờ nhận giúp đỡ thực phẩm từ các mạnh thường quân, trong thời gian bị ảnh hưởng bởi dịch Covid-19.

Tính đến tháng 9/2020, Việt Nam có 31,8 triệu người bị ảnh hưởng tiêu cực do dịch COVID-19. Và, mặc dù công ăn việc làm của người lao động trong quý III năm nay được cải thiện, tuy nhiên trong cả 3 quý công việc cho người lao động vẫn giảm so với cùng kỳ năm trước. Truyền thông Nhà nước Việt Nam, vào ngày 6/10 dẫn thông tin vừa nêu từ cuộc họp báo của Tổng cục Thống kê, diễn ra trong cùng ngày.

Vụ trưởng Vụ Thống kê dân số và lao động, bà Vũ Thị Thu Thủy, tại buổi họp báo hôm 6/10, cho biết trong 9 tháng năm 2020, có 31,8 triệu người từ 15 tuổi trở lên ở Việt Nam bị tác động bởi dịch COVID-19 bao gồm mất việc làm, nghỉ giãn việc, giảm giờ làm việc, giảm thu nhập... Trong đó, có 14% bị tạm nghỉ việc và tương đương 70% người lao động bị giảm thu nhập.

Các khu vực lao động bị ảnh hưởng dịch COVID-19 là khu vực dịch vụ bị nặng nề nhất - chiếm xấp xỉ 69% lao động; kế đến là khu vực công nghiệp và xây dựng - chiếm gần 66,5% và khu vực nông-lâm-thủy sản - chiếm 27%.

Số người lao động được ghi nhận gia tăng trở lại trong quý III năm 2020, với 1,4 triệu người. Trong đó, số người làm việc ở khu vực phi chính thức tăng 1,2 triệu so với quý II. Bà Vũ Thị Thu Thủy cho hay do chế độ trợ cấp thất nghiệp cho người lao động ở Việt Nam còn bị hạn chế, nên họ phải tìm kiếm việc làm mới trong khu vực lao động phi chính thức. Do đó, thị trường lao động Việt

Nam có dấu hiệu phục hồi, nhưng thiếu tính bền vững. Theo số liệu của Tổng cục Thống kê, tỷ lệ thất nghiệp tại thành thị trong 9 tháng năm 2020 là cao nhất so với cùng kỳ của 10 năm qua. Điển hình, thành phố Hà Nội, trong 9 tháng đầu năm 2020, có hơn 165 ngàn người bị mất hoặc thiếu việc làm, do dịch COVID-19.

RFA: Hoa Kỳ chính thức điều tra Việt Nam thao túng tiền tệ



Hình minh họa. Tiền đồng của Việt Nam

Hoa Kỳ chính thức mở cuộc điều tra về việc Việt Nam hạ giá tiền đồng, gây hại đến thương mại Mỹ. Văn phòng Đại diện Thương mại Mỹ ra thông báo vào ngày 2/10.

Theo thông báo, cuộc điều tra được bắt đầu theo lệnh của Tổng thống Donald Trump. Hôm 25/8 vừa qua, Bộ Ngân khố Hoa Kỳ đã lên tiếng xác định Việt Nam hạ giá tiền đồng vào năm 2019, và vì vậy Hoa Kỳ sẽ bắt đầu áp thuế lên mặt hàng vỏ lốp xe xuất khẩu của Việt Nam.

Theo thông báo của Bộ Ngân khố Hoa Kỳ, tiền đồng của Việt Nam đã được định giá thấp hơn 4,7% trong năm 2019. Hồi đầu năm nay, Bộ Tài chính Mỹ đã xếp Việt Nam vào danh sách 10 nước cần phải giám sát về thao túng tiền tệ.

Thống đốc Ngân hàng Nhà nước Việt Nam Lê Minh Hưng hôm 2/10 lên tiếng phản bác cáo buộc Việt Nam hạ giá tiền đồng. Reuters trích lời ông Lê Minh Hưng nói Việt Nam “chưa từng có và sẽ không có ý định dùng các chính sách tiền tệ nói chung và tỷ giá hối đoái nói riêng để tạo lợi thế cạnh tranh không công bằng trong thương mại quốc tế”.

Ông Hưng nói trong một họp báo sau cuộc gặp các đối tác Đông Nam Á rằng Việt Nam sẽ tiếp tục duy trì tỷ giá hối đoái ổn định và giữ lạm phát trong tầm kiểm soát.

Hiện Hoa Kỳ là thị trường xuất khẩu lớn nhất của Việt Nam. Theo thống kê của Hải quan Việt Nam, thặng dư thương mại của Việt Nam với Mỹ trong 8 tháng qua là hơn 37 tỷ đô la, vượt con số 29,8 tỷ đô la vào cùng kỳ năm ngoái.

Tổng thống Donald Trump trước đây đã từng lên tiếng chỉ trích Việt Nam về thặng dư thương mại với Mỹ và gọi Việt Nam là nước lạm dụng thương mại với Mỹ tồi tệ nhất.



Thế Truyền tổng hợp

đọc và cổ động VNNS đến gia đình, bè bạn !

Truyền Thông Xã Hội Dân Sự



Lts. Trong số này VNNS xin hân hạnh giới thiệu đến quý độc giả bài viết đang được lan truyền rộng rãi trên các diễn đàn xã hội dân sự của facebooker Mộc Miên, Vì bài viết không đặt tựa, nên facebooker Rang Dong Soc đã tự đặt tên cho tựa bài "**Đối Mặt Với Sự Thật**". Kính mời quý độc giả theo dõi sau đây:

* * *

ĐỐI MẶT VỚI SỰ THẬT

Tôi sinh ra giữa lòng cộng sản. Tôi lớn lên giữa khô cạn sỏi đá Miền Trung. Quê tôi nằm bên trong Vĩ Tuyến nhưng là cái nôi của cách mạng ngày xưa. Tôi không biết Mỹ, Ngụy là gì? Cũng không biết Việt Nam Cộng Hoà (VNCH) là gì? Cũng chưa bao giờ biết sự phồn hoa của Đô Thành Sài Gòn một thời mà ông Lý Quang Diệu hằng mơ ước.

Tôi không học nhiều nhưng thời học sinh của tôi là cháu ngoan Bác Hồ là đoàn viên ưu tú dưới mái trường Xã Hội Chủ Nghĩa (XHCN). Ngày xưa tập thơ gối đầu của tôi là "*Theo Chân Bác*". Tôi vẫn cứ yêu đảng yêu bác cho đến chết nếu facebook không du nhập vào Việt Nam. Tôi đã được mở rộng tầm mắt, rồi từ đó tôi biết những gì tôi học, những gì tôi bị nhét vào đầu là dối trá, dối trá một cách tro trên.

Chỉ cần đặt một vài câu hỏi nhỏ thôi ví dụ như là: Nếu Xã Hội Chủ Nghĩa (XHCN) là thiên đường thì sao khi du học con lãnh đạo không chọn là Trung Quốc hay Bắc Triều Tiên?

Tại sao con cháu của những vị tướng lừng danh như Võ Nguyên Giáp, Nguyễn Quốc Thước lại chọn Pháp, Mỹ để sống mà không phải là Việt Nam?

Tại sao Nguyễn Công Khế, Hồ Thị Thu Hồng một thời chửi Mỹ hay hơn hát rồi cuối cùng lại chọn Mỹ định cư?

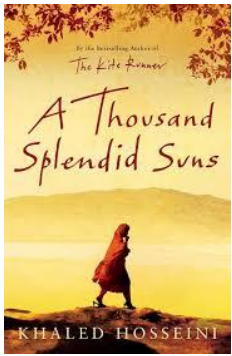
Nhiều lắm, nhưng tại sao lắm không thể nào kể hết trong một Stt được. Câu cuối cùng tôi muốn hỏi hơn 90 triệu dân Việt Nam ai đã từng được cầm lá phiếu bầu lãnh đạo thể hiện quyền của một con người chưa?

Tôi lưu lặc khắp nơi để chỉ nói lên những điều mình thấy, viết những điều mình biết. Tôi đủ lớn và cũng đủ già để chịu trách nhiệm với những gì mình viết và nói ra không liên quan gì tới những người thân của tôi cả. Vì thế đừng chơi trò đe dọa và móc phụ huynh. Đòi người một lần sống và một lần chết bình tĩnh "**Đối Mặt**" thôi !

Nguồn: FB Mộc Miên

Tựa: RD





Ngàn ánh dương mực rờ

Khaled Hosseini
Trúc Hà dịch

Chương 50

Đối với Laila, cuộc sống ở Murree thật thoải mái và an bình. Công việc không quá nặng và vào những ngày nghỉ, Laila và Tariq dẫn hai đứa nhỏ đi cáp treo đến khu đồi Patriata hay đến chóp đỉnh Pindi, nơi mà hôm nào trời tốt có thể nhìn xa tới tận thành phố Islamabad và trung tâm thương mại Rawalpindi. Tới đó, họ trải khăn lên cỏ, ăn bánh mì kẹp thịt và dưa leo rồi uống nước ngọt gừng ướp lạnh.

Một cuộc sống đẹp, Laila tự nhủ, thật đáng được biết ơn. Thực ra, đây chính là cuộc sống nàng vẫn thường mơ ước trong những ngày đen tối nhất khi sống với Rasheed. Mỗi ngày Laila đều tự nhắc nhở mình như thế.

Rồi một đêm ấm áp tháng bảy năm 2002, Laila và Tariq nằm trên giường thì thầm nói chuyện về những thay đổi ở quê nhà. Quá nhiều thay đổi. Các lực lượng Liên minh đã đẩy lui quân Taliban ra khỏi mọi thành phố lớn, đẩy chúng qua khỏi biên giới, tới Pakistan và tới các ngọn núi phía nam và phía đông A Phú Hãn. ISAF, một lực lượng duy trì hòa bình thế giới, được gọi đến Kabul. Hiện nay, nước có tổng thống lâm thời là Hamid Karsai.

Laila quyết định đây là lúc nói cho Tariq biết. Một năm trước nàng sẵn sàng hy sinh một cánh tay để có thể rời khỏi Kabul. Tuy nhiên trong mấy tháng gần đây, nàng bỗng cảm thấy thương nhớ cái thành phố của thời thơ ấu của mình. Nàng nhớ sự nhộn nhịp của chợ Shor, vườn Babur, tiếng rao của bọn thợ gánh nước trong túi da dê. Nàng nhớ tiếng trả giá quần áo ở đường Con Gà và tiếng rao hàng rong của những người bán dưa hấu trong khu xóm Parwan.

Nhưng không phải chỉ vì nhớ nhà và nhớ ngày xưa mà Laila nghĩ nhiều đến Kabul thời gian gần đây. Mà vì nàng cứ bồn chồn. Nàng nghe nói trường học được xây lên ở Kabul, đường xá được sửa sang lại, đàn bà đi làm trở lại, và cuộc sống của nàng ở đây, dù có dễ chịu thật, dù

nàng có biết ơn đến đâu, hình như cũng không đủ cho nàng. Không thích đáng. Hay tệ hơn nữa, một cuộc sống lãng phí. Gần đây nhất, nàng bắt đầu nghe tiếng nói của cha vang trong đầu nàng. Laila, con có thể trở thành bất cứ gì con muốn, ông nói. Ai chứ con thì ba biết chắc điều đó. Và ba cũng biết khi cuộc chiến này chấm dứt, nước A Phú Hãn sẽ cần đến con.

Laila cũng nghe cả tiếng nói của má nàng. Nàng nhớ phản ứng của má khi ba đề nghị họ rời khỏi A Phú Hãn. Em muốn thấy giấc mơ của hai con trai em thành hiện thực. Em muốn có mặt ở đây khi điều đó xảy ra, khi A Phú Hãn được tự do, để hai con cũng nhìn thấy. Chúng sẽ nhìn thấy được qua mắt của em. Giờ đây một phần trong Laila cũng muốn trở lại Kabul, để ba má nàng nhìn thấy được điều đó qua mắt của nàng. Lại nữa, điều thôi thúc Laila hơn hết chính là Mariam. Chẳng lẽ Mariam chết để Laila sống như thế này sao? Laila tự hỏi. Chẳng lẽ Mariam chịu hy sinh để nàng, Laila, thành con sen ở một đất nước xa lạ hay sao? Đối với Mariam, có thể việc ấy không thành vấn đề, miễn sao Laila và các con được an toàn hạnh phúc. Nhưng đối với Laila điều ấy quan trọng. Bỗng nhiên quan trọng vô cùng.

“Em muốn trở về,” nàng nói.
Tariq ngồi dậy, cuối xuống nhìn Laila.

Một lần nữa nét đẹp trai của Tariq đập vào mắt Laila, đường cong tuyệt hảo của vầng trán, bắp thịt thon chắc nơi hai cánh tay, đôi mắt suy tư và thông minh của anh. Đã một năm rồi mà vẫn còn những lúc như thế này, mà Laila vẫn không tin hai đứa đã tìm lại được nhau, Tariq thực sự ở đây, bên cạnh nàng, và Tariq là chồng nàng.

“Trở về? Trở về Kabul?” anh hỏi.
“Chỉ khi nào anh cũng muốn.”
“Ở đây em không vui sao? Em hạnh phúc mà. Hai con cũng vậy mà.”

Laila ngồi dậy. Tariq nhích qua, để rộng chỗ cho Laila.

“Em có hạnh phúc chứ.” Laila nói. “Dĩ nhiên em có. Nhưng...mình sẽ ra sao Tariq? Mình sẽ ở đây bao lâu? Đây đâu phải là nhà của mình. Kabul mới là nhà của mình, và ở đó bây giờ đang thay đổi rất nhiều, rất nhiều điều tốt đẹp. Em muốn là một phần của những thay đổi đó.”

Em muốn làm một điều gì đó. Em muốn được đóng góp. Anh hiểu không?”

Tariq chậm rãi gật đầu. “Đó là điều em muốn hả? Em chắc chắn không?”

“Em muốn thật. Em chắc chắn. Mà không những thế, em cảm thấy em phải trở về. Em cảm thấy không ổn nữa khi mình ở lại đây.”

Tariq nhìn bàn tay anh, rồi lại ngẩng lên nhìn Laila.

“Nhưng chỉ - chỉ - khi nào anh cũng muốn.”

Tariq nhoẻ miệng cười. Chân mày anh giãn ra, và trong một thoáng ngắn ngủi, anh lại là Tariq của ngày xưa, Tariq lúc chưa bị nhức đầu, người từng nói ở Si-bê-ri nước mũi hỉ chưa tới đất đã đóng thành băng. Có thể nàng chỉ tưởng tượng, nhưng Laila nghĩ lúc gần đây nàng thường xuyên bắt gặp một Tariq của ngày xưa hơn.



“Anh hả?” Tariq bảo. “Anh sẽ theo em đến tận cuối chân trời, Laila.”

Laila kéo Tariq lại gần và hôn lên môi anh. Nàng nghĩ chưa bao giờ nàng yêu Tariq như lúc này.

“Cám ơn anh,” nàng bảo, tựa trán nàng vào trán anh.

“Mình trở về nhà đi.”

“Nhưng trước hết, em muốn đi đến Herat,” nàng nói.

“Herat?”

Laila giải thích.

* * *

Hai đứa nhỏ, mỗi đứa một cách, cần được trấn an.

Laila phải ngồi nói chuyện với Aziza, con bé lo lắng, nó vẫn còn bị ác mộng và mới tuần trước nó giật mình phát khóc khi có người bắn mấy phát súng lên trời trong một đám cưới gần đó. Laila giải thích cho Aziza biết, khi họ trở lại Kabul, quân Taliban sẽ không còn đó nữa, sẽ không còn đánh nhau, và nó sẽ không phải trở vô trại mồ côi. “Mình sẽ sống chung với nhau. Cha con, mẹ, em Zalmai. Và con nữa, Aziza. Con sẽ không bao giờ, không bao giờ, phải xa mẹ nữa đâu. Mẹ hứa với con.” Nàng mỉm cười

nhìn con. “Cho tới khi nào chính con muốn. Khi nào con đem lòng yêu một thanh niên nào đó và muốn lấy anh ta.”

Ngày họ rời Murree, Zalmai khóc không đở được. Nó ôm chặt cổ Alyona, không chịu buông.

“Con kéo em ra không được, mẹ,” Aziza nói.

“Zalmai. Mình không được phép đem con dê lên xe buýt,” Laila cắt nghĩa lần nữa.

Mãi tới khi Tariq quỳ xuống cạnh Zalmai, hứa khi đến Kabul sẽ mua cho nó một con dê khác giống y Alyona, nó mới miễn cưỡng buông ra.

Chia tay với ông Sayeed cũng đẫm lệ. Để chúc may, ông cầm quyển kinh Koran đứng nơi cửa đền Tariq, Laila và hai đứa nhỏ hôn lên đó ba lần, sau đó ông cầm cao lên cho họ đi ngang qua. Ông phụ Tariq bỏ hai cái va-li vô cốp xe. Chính tay ông chở họ ra trạm xe buýt, đứng bên lề vẫy tay tạm biệt khi xe buýt nổ máy và bắt

đầu chạy.

Trong lúc quay nhìn ông Sayeed xa dần trong kính sau xe, Laila nghe trong đầu mình có sự nghi ngờ lên tiếng thì thầm. Họ có điên không, nàng tự hỏi, khi bỏ lại sau lưng sự an toàn ở Murree? Trở về đất nước nơi cha mẹ và các anh của nàng đã bị giết, nơi khói lửa bom đạn chỉ vừa ngưng?

Nhưng rồi từ trong tiềm thức sâu thẳm của nàng bỗng vang lên hai câu thơ ca ngợi Kabul, lời tạm biệt của cha nàng lúc từ giã thành phố:

Không đếm hết được những vàng trắng lấp lánh trên các mái nhà,
Cũng như ngàn ánh dương rực rỡ ẩn sau những bức tường thành phố.

Laila quay người ngồi thẳng trên ghế, nàng chớp mắt để rơi đi những giọt lệ. Kabul đang chờ. Đang cần. Cuộc hành trình trở về nhà là điều đúng phải làm.

Tuy nhiên, trước hết còn một lời tạm biệt cuối cùng phải được nói.

(...còn tiếp)



Mơ Chuyển Ra Khơi

Ngô Thụy Chương

HQ800 đậu nghạo nghề nơi Bến Bạch Đằng, trên nền trời xanh lá hiệu kỳ tung bay trước gió. Trước mũi tàu, ba ụ đại bác 40 ly đôi tăng thêm vẻ oai nghi cho chiến hạm. Trong bộ tiểu lễ trắng, tôi từ tốn, thận trọng bước lên chiến hạm. Người hạ sĩ quan gác hạm kiêu thấy tôi bước lên, nghiêm chỉnh đưa tay chào, tôi đưa tay chào lại, xưng tên và nói là sĩ quan tân đảo đơn vị. Anh hạ sĩ quan trẻ đưa tôi đến phòng Hạm phó. Đại úy Hạm phó niềm nở đón tiếp, ông hỏi về đời tư, cuộc sống quân ngũ của tôi, ông trình bày sơ qua về tình hình sinh hoạt HQ800, sau đó đưa tôi đến gặp Hạm trưởng.



Căn phòng Hạm trưởng rộng và trang nghiêm. Bộ sa-lông bằng da, màu cà-phê sữa chiếm gần nửa gian phòng, tấm thảm đỏ màu rượu chát trải dài khắp nơi. Phía sau là bàn giấy làm việc của Hạm trưởng: Hải quân Thiếu tá Vũ Nhân.

Tôi đứng nghiêm, giơ tay chào, xưng tên họ, xin trình diện Hạm trưởng. Ngồi từ chiếc ghế bằng da sau bàn làm việc, Hạm trưởng Vũ Nhân ngẩng đầu lên, nhìn thoáng tôi từ đầu đến chân. Ông phát tay chào lại và ra hiệu cho tôi đứng thoải mái.

* * *



Hạm trưởng Vũ Nhân ôn tồn hỏi tôi đi học về từ bao giờ? gia đình ra sao? Sau đó ông khuyên nhủ: *“Đây là nhiệm sở đầu tiên, hãy cố gắng làm việc, học hỏi kinh nghiệm của*

các đàn anh để tiến bước trên đường hải nghiệp và hoàn thành trách vụ được trao phó”.

Giọng nói của Hạm trưởng chậm rãi, trầm ấm nhưng toát ra vẻ cứng rắn và oai nghi. Tôi hiểu rằng, trong những tháng ngày tới, tôi sẽ làm việc với một vị chỉ huy kỷ luật và cương nghị.

Yểm trợ hạm Mỹ Tho HQ800 được Hải Quân Mỹ bàn giao cho Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa vào ngày 12 tháng 10 năm 1970. Lễ bàn giao được tổ chức tại căn cứ hải quân Mỹ tại đảo Guam. Khi tôi nhận nhiệm sở HQ800 vào tháng 2/1971, quân số chiến hạm rất ít. Sĩ quan hải hành ngoài Hạm trưởng, Hạm phó có thêm Trung úy đệ tam Nguyễn Võ Hiệp, sĩ quan đệ tứ là Nguyễn Tuấn Bình, tôi là sĩ quan đệ ngũ, sau đó có thêm Nguyễn Khắc Chinh. Sĩ quan kỹ thuật chỉ duy nhất Đại úy Ninh. Những

tháng đầu tiên về Việt Nam, HQ800 trong giai đoạn bổ xung quân số, dù vậy HQ800 vẫn hoạt động như một căn cứ lưu động để hỗ trợ các lực lượng hành quân vùng 3 chiến thuật. Cửa Hàm Luông, Cổ Chiên là những địa điểm chiến hạm thường hiện diện.

Những lần đi ca đêm, Hạm trưởng Vũ Nhân thường hay có mặt ở đài chỉ huy. Ông đi tới đi lui, hỏi thăm người này, nói chuyện người kia, và lần nào ông cũng ghé đến sĩ quan *“nhĩ”* chúng tôi để *“khảo bài”*.

Ông bắt chúng tôi chấm tọa độ, coi hải đồ, đo vị trí, kiểm sao trời. Những lúc đó ông nghiêm nghị như một vị thầy đang khảo bài học trò. Ông đòi hỏi phải là học trò giỏi, phải trả lời rõ ràng chính xác. Nếu làm sai, ông giảng dạy nhưng cương nghị và lớn tiếng. Những lúc ấy cả bầu trời như sụp đổ và đè nặng lên thân mình.

Sau bảy, tám tháng sinh sống, hoạt động tại HQ800, tôi được Hạm trưởng chỉ định đi học khóa Chiến Tranh Chính Trị được tổ chức tại Cục Chính Huấn, Bộ Tổng Tham Mưu. Sau ba

tháng tu nghiệp, trở về chiến hạm, Hạm trưởng Vũ Nhân giao trách nhiệm cho tôi vừa là sĩ quan hải hành kiêm sĩ quan An ninh và Chính trị đơn vị.

Chuyến hải hành xa đầu tiên

Sau những tháng ngày hoạt động dọc duyên hải, HQ800 được lệnh trở về Sài Gòn lấy nhiên liệu và quân dụng để chuyển ra Đà Nẵng. Khi nhận được lệnh đi công tác tại Vùng I, cả chiến hạm vui mừng. Ước mơ của những người lính biển là được vẫy vùng sóng biển. Để thấy được những cánh hải âu, những loài chim biển

bay theo con tàu như đùa rỡ, như chào mừng hay mơ về những cụm hoa biển nhấp nhô trên sóng gọi nhớ những mối tình lãng mạn của tuổi trẻ bay bướm.

Trung úy Hiệp mỉm cười, thân mật vỗ vai tôi và nói ngắn gọn:

“Chương, Tối nay có bão. Mà chuẩn bị tinh thần nha.”

Tôi gật đầu cười đáp lại.

Với lòng tự tin cùng kiến thức hải hành đã có, tôi tin tưởng sẽ làm tròn trách nhiệm của một sĩ quan.

Những hồi còi ngắn báo nhiệm sở hải hành, HQ800 từ từ rời bến. Giã từ Sài Gòn. Giã từ những ngày sum họp ngắn ngủi với gia đình. Giã từ những bóng hồng đang phóng Honda dọc theo bến cảng.

Tôi lên ca thì trời sẩm tối, Vũng Tàu đang từ từ xa dần trong ánh đèn nhạt nhoà phía sau lưng. Đứng trên đài chỉ huy, tôi có thể nhìn khắp chung quanh. Mặt trời to và đỏ đang từ từ lặn dưới chân trời. Cảnh hoàng hôn trên biển đẹp tuyệt, thơ mộng và trữ tình. Những lớp sóng miên man gõ nhẹ mạn thuyền. Ngàn tinh tú đang chớp tắt trên bầu trời xanh thẫm.

Trung úy Hiệp, khóa 17 Nha Trang, là trưởng ca, tôi phụ tá. Nhìn chung quanh nhận thấy những khuôn mặt quen thuộc. Viên thượng sĩ già Giám lộ, chàng hạ sĩ trẻ Trọng Pháo và vài ba thủy thủ đứng chung quanh. Có 5, 7 người cùng đi ca chung, nói chuyện cũng vui.

Gió càng ngày càng mạnh, con tàu lắc lư, nghiêng ngả. Nhiều lúc mũi tàu như đâm thẳng xuống biển sâu và sau đó trời mình lên như con cá mập bung khỏi mặt nước. Những lớp sóng

manh đập vào mạn tàu vang lên trong đêm khuya như những nhát búa đánh vào một miếng sắt.

Đầu bắt đầu cảm thấy choáng váng như người say rượu. Ánh đèn của những con tàu đi ngang qua như nhảy múa trước mắt, lúc ẩn lúc hiện, nhạt nhòa, trôi nổi như những bóng ma. Tôi



đứng dựa người sát vào thành tàu, hai tay bám chặt lan can. Có cái gì đó đang lao xao, rạo rức trong bụng, thỉnh thoảng bùng lên những cơn đau quặn. Như xé ruột. Như những nhát dao đâm ngang hông. Tôi đứng đó,

nhìn về phía trước và thăm đoán, chắc hẳn lúc này đây, bao nhiêu con mắt đang đổ dồn về mình. Họ nghĩ gì? Họ chờ đợi gì? Không biết ông sĩ quan mới ra trường này có qua nổi con trăng này không? Lời hát vui của đám bạn hải quân bỗng như vắng vắng bên tai:

“Ôi biển cả giờ này ta mới biết

Mộng hải hồ tan nát cuộc đời trai!”

Một ý chí phấn đấu và lòng tự ái chợt bùng lên. Không thể được! Không thể thua cuộc chơi này! Phải chiến thắng sóng gió bão bùng! Tôi đứng thẳng người lên, mắt mở to và thở hít như lời dặn dò của trung úy Hiệp trước khi lên ca: *“Chương, khi mệt, mà nhớ hít thật sâu và mạnh. Thở đều sẽ qua cơn say sóng.”*

Bốn tiếng đi ca dài như một thế kỷ. Mừng rỡ làm sao khi thấy bóng dáng người bạn lên thay phiên. Bám thành tàu, tôi chậm chạp xuống từng nấc thang rời đài chỉ huy đi về phòng ngủ. Phóng mình xuống giường, ngủ một giấc dài mê man, không mộng mị.

Không biết có phải do những cơn sóng không còn hung dữ, bạo loạn như tối hôm qua, hay nay đã quen với sóng, với gió, những lần đi ca sau vững vàng, thoải mái. Tôi cảm thấy yêu đời hơn. Lại càng thấy đời lính biển đẹp, thơ mộng và đáng sống. Còn thích thú nào hơn khi hưởng những giờ phút thần tiên trong những chuyến hải hành. Những giây phút chờ đợi đón chào mặt trời ló dạng, những đêm khuya đứng ngắm nghìn sao lấp lánh trên bầu trời đen thẫm. Sóng, gió, biển mặn quyện vào môi như vị rượu đắng ngày nào. Từ trên đài chỉ huy nhìn trời biển mênh mông, hải đảo thấp thoáng xa

xa, đất liền đang say ngủ, giờ này chỉ có mình ta cùng biển rộng đất trời. Một niềm vui lẫn tự hào khi nghĩ về những người lính biển đang vượt sóng, ngăn gió, âm thầm bảo vệ biên cương.

Biệt hải với Hòn Đá Bạc



HQ800 đang hoạt động tại Vùng II chiến thuật, khu đảo Phú Quý thì nhận được lệnh trở về Sài Gòn. Sau ba, bốn tháng lên đèn trên biển, tàu được trở về thủ đô thì còn gì sung sướng hơn. Bao nhiêu

chương trình, bao nhiêu dự tính được phát họa. Anh lính trẻ thân cận nói nhỏ:

“Kỳ này về bến, ông thầy ghé nhà em chơi nha.”

HQ800 từ từ tiến vào bến Bạch Đằng, cập vào cầu tàu trước tượng Trần Hưng Đạo gần Bộ Tư Lệnh Hải Quân. Mọi người vui vẻ chuẩn bị chờ Hạm phó phân chia trách nhiệm trước khi rời tàu. Niềm vui chưa được bao lâu bỗng nghe Hạm trưởng ra lệnh:

“Cấm trại 100%. Không một ai được rời chiến hạm.”

Vài ngày sau tàu được lệnh lấy đầy nước, bơm đầy dầu, chuẩn bị lương thực cho một tháng. Sau đó tàu di chuyển và cập bến trong vòng rào Hải Quân Công Xưởng. Không lâu, xuất hiện một toán Biệt hải gồm 12 người bao gồm 4 sĩ quan, dẫn đầu là một vị đại úy.

Toán Biệt hải khệ nệ đem ba lô, chiến cụ lên boong tàu, đủ mọi loại súng, súng ngắn súng dài và bốn cái xuồng máy màu đen ngòm thổi phồng bằng hơi. Những người lính Biệt hải to lớn, vạm vỡ. Họ cười đùa với nhau cứ tưởng như con nít nhưng họ lại là những chiến sĩ can trường. Họ luôn thi hành những điệp vụ đặc biệt. Họ là những người chiến đấu âm thầm nhưng rất hào hùng. Họ hoạt động độc lập và trách nhiệm đi sâu vào vùng địch để lấy tin tức, để dò thám, để bắt sống địch quân hay phá hủy cơ sở hậu cần...

Hạm trưởng Vũ Nhân tập họp toàn thể sĩ quan và thủy thủ đoàn và thông báo HQ800 có trách nhiệm chở toán Biệt hải thi hành một biệt vụ tại Hòn Đá Bạc.

Hòn Đá Bạc là một dãy cù lao nhỏ nằm ở cực Nam đất nước. Vùng sôi động Cà Mau. Theo tin tức tình báo, đây là nơi giam giữ lính VNCH và là một hậu cần của Cộng Sản.

HQ800 bỏ neo ngoài khơi xa thẳm vùng cực Nam đất nước. Hàng ngày Hạm trưởng, Hạm phó họp với vị sĩ quan chỉ huy toán Biệt hải, liên lạc trực tiếp với Bộ Tư Lệnh Hạm Đội, phác họa kế hoạch đổ quân và chờ chỉ thị hành động.

Một đêm không trăng, lệnh hành quân được ban ra. Chiến hạm không một ánh đèn. Im lặng vô tuyến tối đa. HQ800 nhẹ nhàng, âm thầm lướt sóng tiến gần đến Hòn Đá Bạc. Nửa đêm, trời tối như mực, khi cách xa Hòn Đá Bạc chừng 20 hải lý, tàu ngưng lại, thả neo giữa biển khơi. Chiếc tàu con đổ bộ LCVP được từ từ hạ xuống biển. Toán Biệt hải 6 người trong đó có 2 sĩ quan chuẩn bị rời tàu lớn. Trong bóng tối mịt mờ, 6 người Biệt hải xuất hiện mặc quần áo như những bộ đội Cộng sản: đồ bà ba đen, cổ quần khắn rằn, chân đi dép râu, đeo súng AK. Họ kéo thêm 2 chiếc xuồng đã thổi hơi xuống LCVP.

Xuồng đổ bộ LCVP tiếp tục chở toán 6 người Biệt hải tiến gần Hòn Đá Bạc. Tiếng máy tàu kêu rất nhỏ, nhưng trong đêm thanh vắng vẫn nghe đâu đây tiếng máy rừ rừ. Khi cách Hòn Đá Bạc 5 hải lý, LCVP tắt máy. 6 người Biệt hải chia thành 2 toán, mỗi toán 3 người xuống xuồng thổi hơi, nhanh chóng chèo vào bờ. Nhiệm vụ là phải hoàn thành và trở ra LCVP đúng hẹn để được đưa về tàu lớn trước khi trời hừng sáng.

Hai, ba giờ sau. Trời còn tối, từ tàu lớn đã nghe tiếng máy rè rè vọng lại và càng ngày càng lớn. Bóng dáng chiếc LCVP dần dần hiện rõ. Toán Biệt hải không những đã trở về bình an mà còn mang về chiến lợi phẩm: một người trung niên bị bịt mắt đưa lên tàu.

Câu chuyện được kể như sau: *“Hai toán Biệt hải chèo xuồng cập vào con lạch. Một toán nằm ụ dọc theo đường để yểm trợ toán thứ hai tiến sâu vào nội địa, hướng đến một căn chòi. Theo tin tức tình báo, căn chòi là nơi trường toán du kích ẩn náu. Ba người Biệt hải đang hiên ngang vác súng AK trên đường đi thì bất ngờ một người đàn ông, mình trần trụi trực, chỉ mặc quần xà lỏn, tay cầm cái vó bắt cá từ trong đám lau sậy bước ra. Người đàn ông thấy ba người lạ đi tới, buột miệng hỏi: **“Các đồng chí từ K nào đến?”** Biết là gặp du kích, ba Biệt hải giả bộ nói những câu lý nhí và tiến thẳng đến người du kích. Một Biệt hải quật nhanh người du kích xuống đất. Bị bất ngờ, chưa kịp phản ứng thì Biệt hải thứ hai trấn người này xuống đất và bịt miệng người này lại. Sau vài giây chống cự,*

người du kích bị toán Biệt hải trói tay, bịt miệng, bịt mắt và dẫn trở lại hai chiếc xuồng, chèo ra tàu nhỏ để trở về chiến hạm.”

Vài ngày sau, một điệp vụ thứ hai là đi bắt cán bộ kinh tài thu thuế dân đi đánh cá đêm. Hai toán Biệt hải, mỗi toán 3 người làm công tác này. Từ hai xuồng nhỏ giả như dân đánh cá. Với ống nhòm coi đêm, toán Biệt hải nhận diện được ghe du kích đang thu thuế các ghe dân. Hai xuồng Biệt hải chèo từ hai hướng khác nhau men đến xuồng thu thuế. Hai nữ du kích kinh tài vừa mở miệng định đòi thuế thì hai Biệt hải đã phóng lên xuồng của họ, áp đảo bằng súng AK. Bịt mắt, trói tay đưa về tàu lớn.

Hạm trưởng báo về Bộ Tư Lệnh Hạm Đội diễn tiến và kết quả hành quân. Chiến hạm được lệnh quay về Phú Quốc để giao các tù binh cho cơ quan an ninh. Sau đó HQ800 trực chỉ Vũng Tàu chờ công tác mới.

Viễn Dương Tân Gia Ba

Mùa thu 1972, HQ800 được đi đại kỳ tại Tân Gia Ba. 50% sĩ quan và thủy thủ đoàn được lựa chọn để theo tàu qua Tân Gia Ba. Trong số 16 sĩ quan đang phục vụ, 8 sĩ quan được ở lại tàu,



bao gồm 5 sĩ quan hải hành và 3 sĩ quan cơ khí.

Hạm trưởng Vũ Nhân, nhận nhiệm vụ mới tại Bộ Tư Lệnh, được thay thế bằng HQ Trung tá Võ Văn Huệ, Hạm phó chuyển về Giang đoàn. Ba sĩ quan hải hành được ở lại để lái tàu qua Tân Gia Ba là Đại úy Hiệp (vừa được thăng cấp), tôi và Nguyễn Khắc Chính.

Trong thời buổi chiến tranh, được dẫn tàu đi đại kỳ để tu bổ quả là một ân sủng, một dịp đi nghỉ xả hơi ở ngoại quốc. Xưởng sửa chữa và đóng tàu Sembawang tại Tân Gia Ba là một cơ xưởng lớn nhất Đông Nam Á. Việc tu bổ do cơ xưởng này chịu trách nhiệm. Sĩ quan trên tàu có trách nhiệm kiểm soát việc làm của đám thợ Tân Gia Ba. Các thủy thủ hàng ngày lo gỡ sét,

sơn phết v.v..nên mọi người có nhiều thời giờ nhàn rỗi, vui chơi.

Trong một dịp thăm viếng xã giao Tòa Lãnh Sự tại Tân Gia Ba, chúng tôi được biết có ba vị giáo sư dạy Anh văn tại quê nhà cũng đang tu nghiệp tại Viện Ngôn Ngữ Tân Gia Ba cùng với một số giáo sư của các quốc gia Đông Nam Á. Cũng có một số kiều bào sinh sống tại đây, đa số là các phụ nữ có chồng ngoại quốc và các người chồng đang làm việc tại gian khoan ngoài khơi Tân Gia Ba.

Ba vị giáo sư, tuổi trung niên, cho biết sẽ còn tu nghiệp một tháng, sau đó sẽ trở về Việt Nam. Viện Ngôn Ngữ sẽ tổ chức ngày kết thúc khóa tu nghiệp bằng một sinh hoạt văn hóa có sự đóng góp của tất cả các nước có học viên theo học. Các vị giáo sư kêu gọi sự giúp sức của HQ800. Hạm trưởng Võ Văn Huệ chỉ định tôi trách nhiệm liên hệ với ba vị giáo sư cũng như các kiều bào để làm chương trình văn nghệ dân tộc.

Ngày hội văn hóa đã đến. Hội trường Viện Ngôn Ngữ đông nghẹt người tham dự, mọi người gặp nhau tay bắt mặt mừng, áo quần đủ màu, đủ vẻ. Các quốc gia tham dự mặt quốc phục của nước họ làm tăng vẻ đẹp và tươi mát cho ngày hội. Các phụ nữ Việt Nam với những chiếc áo dài thướt tha, gây nhiều chú ý cho khách tham dự.

Đại diện các quốc gia như Thái Lan, Phi Luật Tân, Mã Lai, Nam Dương, Tân Gia Ba...tuần tự trình diễn qua các điệu múa, hát thật vui nhộn.

Phái đoàn Việt Nam mở đầu với bài “Sài Gòn đẹp lắm” do ba vị giáo sư trình bày với sự phụ họa của chàng thủy thủ trẻ với chiếc đàn ghi-ta. Bình thường các vị này rất nghiêm nghị, nhưng hôm nay, đứng trên sân khấu, trình diễn trước khán giả của các quốc gia láng giềng, ba vị đã hát bằng tất cả tấm lòng với đất nước quê hương.

Rồi toán văn nghệ HQ800 với 3 thủy thủ, mặc những chiếc áo bà ba dân tộc, trình diễn “*Dân ca ba miền*”. Sôi nổi nhất là màn trình diễn áo dài của các phụ nữ Việt Nam. Tiếng vỗ tay vang dội khắp hội trường khi những bóng hồng từ từ xuất hiện trên sân khấu. Nhưng có lẽ những tiếng vỗ tay mạnh nhất, những tiếng hò reo lớn nhất phát ra từ các anh chồng ngoại quốc đang ủng hộ hết mình những bà vợ Việt Nam duyên dáng của mình. Bài “*Việt Nam Việt Nam*” được toàn thể nhóm văn nghệ Việt Nam cùng đồng ca kết thúc phần trình diễn của mình.

Buổi lễ hội chấm dứt trong sự vui vẻ, thân mật.

Thủy thủ đoàn HQ800 cũng vui mừng vì đã hoàn thành tốt đẹp một công tác dân sự vụ nơi xứ người.

Giờ đây, gần 50 năm rời xa chiến hạm, bóng dáng con tàu thỉnh thoảng vẫn hiện lên trong trí tưởng. Hình ảnh con tàu như nhắc nhở, như mời

gọi, như rọi sáng kỷ niệm năm xưa. Ngày nay, xa quê hương, may mắn được sống ở một thành phố gần một căn cứ Hải Quân Hòa Lan, tôi đã có nhiều dịp đứng tần ngần trước quân cảng này. Nhìn các chiến hạm từ từ ra khơi, tôi lại mơ. Tôi mơ có một lần, một lần nữa thôi, được đứng trên HQ800 cùng chiến hữu anh em làm một chuyến ra khơi... **Ngô Thụy Chương**

Thơ

Miên Thụy

Nắng Thu

*Đường qua nhà em
Xôn xao vàng lá
Hàng cây lặng im
Lung linh bóng ngả*

*Mùa thu nắng úa
Trái rộng bên trời
Nắng không đủ ấm
Trái tim đơn côi*

*Thèm chút nắng vàng
Những ngày tháng hạ
Mùa qua ngõ ngàng
Trời thu thay lá*

*Em đi trong nắng
Gió thu gọi tình
Nắng thu không đủ
Sưởi hồn mộng mênh*



*Nắng thu nhẹ rớt
Trên đôi vai gầy
Đời em còn lắm
Bao chiều đổi thay*

*Nắng thu mong manh
Tình yêu chưa xanh
Đường thu hoang lạnh
Duyên ta không thành*

*Anh đi bỏ lại
Nơi này xuyên xao
Mùa thu thay áo
Duyên tình lao đao*

*Miên Thụy
(Mùa thu xưa)*

Hoàng Thụy Liên Hoa

Tôi trú ngụ dưới gầm cây cầu dài và rộng đã từ chín tháng nay. Tôi là một trong nhiều người Saigon không còn nhà để ở. Dưới gầm cây cầu này tôi dựng một cái chòi khá chắc chắn và tôi yên tâm không sợ bị công an hỏi đến. Người Saigon đi vùng kinh tế mới trốn về lại thành phố mỗi ngày mỗi đông hơn. Họ sống lay lắt khắp hang cùng ngõ hẻm nên, nếu công an muốn bắt thì chỗ đâu mà nhốt cho hết, và làm gì có đủ gạo để nuôi ăn. Để có tiền sinh sống, vào tháng thứ ba tôi dựng một cái chòi nhỏ cách xa gầm cây cầu khoảng trăm thước và được tôi che chắn bằng những tấm carton cùng những miếng nylon với nhiều màu sắc. Nơi cái chòi nhỏ đó, tôi hành nghề vá - sửa - bơm - bánh xe hai bánh, từ sáng sớm tinh mơ cho đến tận khuya... Hễ có khách thì dù khuya đến đâu tôi cũng không ngại. Tôi, người thanh niên mới hai mươi bảy tuổi và cao một mét bảy mươi hai với nước da ngăm ngăm đen. Kết quả của những tháng ngày tôi phải ngồi bên lề đường đầy nắng gió và bụi bặm. Tôi làm việc bảy ngày một tuần dù trời mưa, trời bão, hay trời khô nắng nóng như thiêu như đốt.



* * *

Một buổi chiều kia khi tôi đang vá bánh xe thì nhìn thấy một cô gái có dáng người cao sang với nước da trắng ngần, thứ nước da thường có của các cô tiểu thư đài các nhà cao cửa rộng. Cô gái đi ngang qua chỗ tôi sửa xe làm cho tôi phải ngừng tay nhìn cô. Cô gái có gương mặt thật đẹp nhưng lại u sầu buồn bã quá. Người Saigon thời gian này hầu như không còn - không thể - nở nụ cười trên môi như ngày nào nữa. Tất cả đều có những nỗi buồn riêng và nỗi sợ hãi. Nhưng, cô gái này thì có gương mặt buồn đến nào nuốt.

Cô gái đi tiếp đến bên một cái cây cao và lớn gần góc đường, cách chỗ tôi sửa xe khoảng bảy tám chục thước. Cô gái đứng lại đó thật lâu như chờ người nào sẽ đến với cô. Vì bận công việc nên tôi không để ý đến cô gái làm gì. Nhưng, từ sau buổi chiều hôm đó cho đến nay đã ba tuần trôi qua. Cứ hễ trời chạng vạng tối là tôi đã thấy cô gái đứng đó từ lúc nào rồi. Tôi tò mò muốn biết cô từ đâu đến, và đến với phương tiện gì. Nhưng, vì luôn bận tay sửa xe nên khi tôi nhìn đến chỗ cái cây to lớn là đã thấy cô gái đứng đó rồi. Tôi biết cô gái đang làm công việc gì. Cô gái không phải là người hành nghề chuyên nghiệp. Cô có vẻ rụt rè mỗi khi có người đàn ông nào đến bên cô. Cô luôn phải cầm một vật gì đó trong tay như để có được sự tự tin, và, cũng để khỏi bị trống trải. Khi thì tôi thấy cô cầm quyển sách, khi thì tờ báo; cũng có khi là cái khăn tay.

Tự nhiên tôi lại thầm mong cho cô đừng bị bọn an ninh để mắt đến.

Những ngày đầu tôi nhìn thấy cô, có khi cô bước vô ngồi trong chiếc xe hơi sang trọng, có khi cô ngồi sau chiếc xe hai bánh. Và, cũng có hai lần cô ngồi trong chiếc xe Molotova.

Người Miền Nam bị nhà cầm quyền Miền Bắc trả thù rất hèn hạ và rất dã man. Kẻ nghèo đói thường dễ trở thành trộm cướp và giết người. Miền Nam giàu vì có đồng lúa cò bay thẳng cánh. Bị mất tất cả nên cuộc sống của người Miền Nam rơi vào cảnh khó khăn vì vậy mà rất nhiều gia đình đã không có một thứ thực phẩm nào để bỏ vô cái bao tử, vì vậy mà họ phải gỡ gạch trong nhà lên bán sau khi đã bán sạch sành sanh mọi thứ. Một số những người phụ nữ trẻ và có chút nhan sắc đành phải ra đứng đường để bán thân giúp đỡ gia đình, giúp đỡ người thân đang bị đi tù cải tạo. Người không bị tù còn bị đói triền miên thì người bị tù làm sao đủ ăn cho được.

* * *

Buổi trưa hôm nay vắng khách, tôi ngồi gác hai chân lên cái ghế nhỏ, lưng dựa vô vách dơi mắt nhìn về phía trước như người vô hồn. Trên mặt đường nhựa phía xa ánh lên một vùng sáng choang và đang bốc hơi nóng lên ngàn ngạt tựa như nơi đó là vũng nước. Buổi trưa trời nóng quá nên hai con mắt của tôi nửa nhắm nửa mở dưới cái nón lười trai đã bạc phéch mà tôi đã

kéo xuống để che mắt. Tôi mệt mỏi vì cái nóng oi ả giữa trưa hè nên cũng không muốn cử động nhiều để tiết kiệm năng lượng trong người. Tôi ngồi như thế cho đến khi có một bàn tay đặt thật nhẹ lên vai làm cho tôi giật mình mở mắt ra. Đèn đường đã lên tự lúc nào mà tôi không hề hay biết gì cả. Tôi đã ngủ gục một giấc thật ngon và thật dài. Bàn tay của người đặt trên vai tôi là của cô gái mà tôi nhìn thấy mỗi tối đứng bên gốc cây từ hơn ba tuần qua. Cô gái đang ngậm điều thuốc chưa đốt và khi thấy tôi choàng mở mắt, cô lấy điều thuốc ra khỏi môi và nhoẻn miệng cười rồi hỏi rất lịch sự và với giọng nói thật nhẹ nhàng:

"Anh... cho Liên Hoa xin tí lửa vì..."

Tôi không nghe cô gái nói hết câu vì tôi đang luyến quýnh đến hết quay qua bên phải rồi bên trái để tìm cái hộp quẹt ga nhưng không thấy. Khoảng chục giây trôi qua thì tôi chợt nhớ ra, tôi đưa tay vô túi quần và lấy ra cái hộp quẹt và bật lửa. Cô gái điếm ngậm điều thuốc lại trong đôi môi đẹp được sơn son màu đỏ chót. Cô đưa điều thuốc về phía ánh lửa từ cái hộp quẹt đang phát ra. Khói từ điều thuốc thơm phả vô mặt tôi, cộng với mùi nước hoa, mùi son phấn... làm tôi ngây ngất. Cô gái ho lên sù sụ từng cơn. Tôi chưa biết phải làm gì hay nói gì thì cô gái điếm đưa bao thuốc lá về phía tôi và mời:

"Mời anh hút với Liên Hoa cho... tỉnh ngủ."
Tôi thèm muốn chết cái hơi thuốc lá thật thơm của cô gái điếm mà từ rất lâu rồi tôi không dám mua, nhưng tôi vẫn lắc đầu:

"Tôi... tôi có thuốc đây mà..."

"Liên Hoa biết anh có thuốc, nhưng đây là Liên Hoa mời để... chuộc cái lỗi đã làm anh thức giấc."

Tôi nhìn cô gái tên Liên Hoa và nhoẻn miệng cười. Tôi rút ra điều thuốc và gắn lên môi đốt hút rồi giới thiệu tên tôi:

"Tôi tên Thuận."

Cô gái nói như muốn thanh minh cho việc cô làm tôi mất giấc ngủ:

"Tại cái nón của anh Thuận làm cho Liên Hoa tưởng anh Thuận đang... cúi đầu nhìn xuống đất, chứ không ngờ anh Thuận đang ngủ."

Mặc dù người đang đứng trước mặt tôi chỉ là cô gái kiếm sống bằng chính thân xác của cô, nhưng, cử chỉ của tôi thì lại không được tự nhiên. Tôi bị mặc cảm là người thất thế. Tôi bị mặc cảm bởi bộ đồ đang mặc nên tôi có cảm tưởng như hai cánh tay của tôi có vẻ bị thừa

thãi. Cô Liên Hoa vẫn ho từng cơn sù sụ làm cho tôi phải lên tiếng:

"Cô đừng hút nữa. Để tôi lấy nước cho cô uống thì có thể sẽ bớt ho."

Tôi đi vô trong chòi một lúc và khi đi ra tôi cầm theo chai nước nhỏ. Liên Hoa nhận chai nước từ tay tôi và cô liền bỏ điều thuốc xuống đất rồi lấy chân dẫm qua dẫm lại cho đến khi điều thuốc nát tan ra. Mọi động tác cô Liên Hoa làm thật khoan thai. Cô Liên Hoa nhìn tôi và nói với giọng nói vẫn nhẹ nhàng và rất rõ ràng:

"Liên Hoa mới tập hút... nên chưa quen anh Thuận à."

Tôi nói để cho có nói vì tôi nói không thật:

"Hút thuốc hại lắm cơ ơi. Như tôi đây... buồn quá không biết làm gì thì hút cho... vui chứ tôi đâu thấy ngon lành gì đâu."

Liên Hoa đưa gói thuốc còn mười tám điều cho tôi và nói:

"Anh Thuận cầm lấy... hút dùm Liên Hoa đi. Điều thuốc Liên Hoa vừa hút là điều đầu tiên và cũng là cuối cùng. Liên Hoa không bao giờ hút nữa đâu."

Lần đầu tiên chạm mặt và nói chuyện với cô gái điếm tên Liên Hoa... Tôi nghĩ, Liên Hoa là tên giả. Hầu hết phụ nữ làm việc này - trong thời buổi này - đều lấy tên giả vì nhiều lý do mà lý do về an ninh bản thân là chính. Liên Hoa có nước da trắng và đẹp tựa như hoa sen trắng vậy. Khi nói chuyện lời nói của Liên Hoa phát ra rất rõ ràng, rất nhẹ nhàng

và từ tốn, chứng tỏ sự nhận xét của tôi lúc đầu về cô rất chính xác. Có những tối không có khách sửa xe, tôi ngồi kín đáo nhìn về phía cô trong cái áo dài tay được bỏ trong quần jean đứng bên gốc cây. Tôi rất thích nhìn những cô gái mặc quần jean... Gợi lại hình ảnh người con gái đầu đời tôi yêu và yêu tôi. Không biết giờ này người tôi yêu đang ở đâu cùng với gia đình? Người tôi yêu còn sống hay đã mất? Khi Cộng quân đang trên đường tiến vô Biên Hòa thì tôi cũng mất tin tức của nàng. Có lẽ không bao giờ tôi còn được gặp lại người tôi yêu nữa, mặc dù tôi đã cố công đi tìm kiếm khắp nơi. Tôi nhìn cô gái đang đứng trước mặt và làm một cuộc so sánh thật nhanh. Cả hai đều suýt soát tuổi nhau. Nghĩa là cũng chỉ khoảng mười chín đôi mươi thôi. Tuổi đang xuân và đẹp nhất của đời người con gái. Về sắc thì cô gái đứng trước mặt tôi trội hơn người tôi yêu nhiều. Nếu không có một cuộc đời oan nghiệt thì giờ này tôi và người tôi yêu vẫn còn có nhau, và, cô gái đang đứng trước



mặt tôi có lẽ sẽ không bao giờ phải có mặt tối nay tại cái chỗ tồi tàn này để xin lửa hút thuốc và... chờ người đàn ông xa lạ nào đó sẽ đến đón đi. Những đêm trước, khi có khách là cô lên xe và đi luôn cho đến tối hôm sau tôi mới thấy lại cô. Nếu không có chuyện xin tí lửa như hôm nay thì không biết đến bao giờ tôi và cô Liên Hoa mới quen nhau. Ngày trước tôi bạo dạn bao nhiêu thì ngày nay tôi nhút nhát bấy nhiêu. Tôi nhút nhát là vì sợ và, cũng vì quá khổ. Nhà cầm quyền cộng sản Bắc Việt đã thành công khi làm cho mọi công dân Việt phải sợ hãi họ bằng những hành động ghê tởm mà, một trong những hành động đó là, không cho ăn nhưng lại bắt phải làm việc không lương mà họ gọi là... làm việc xã hội chủ nghĩa. Người nào trốn hoặc chống đối liền lập tức bị bắt. Người Miền Nam nào cũng đều hiểu mình là những tội phạm hờ có thể bị bắt bất cứ lúc nào dù chẳng làm gì nên tội. Có lẽ cô Liên Hoa thấy tôi không có vẻ lưu manh vì ánh mắt của tôi luôn nhìn ngay mắt cô mỗi khi nói? Có lẽ cô thấy tôi không có cái nhìn chăm chăm thèm muốn như những người đàn ông mà cô đã gặp qua?... Tôi và cô gái điếm tên Liên Hoa quen nhau từ buổi tối hôm đó.

Ngày hôm sau, trời vừa chập choạng tối thì cơn mưa kéo đến bất chợt và thật lớn. Tối nay tôi thấy lạnh trong người. Tối nay tôi thấy không được khỏe lắm nên không muốn ngồi chờ khách đến sửa xe như mọi đêm. Càng lúc tôi càng cảm thấy lạnh hơn vì có nhiều gió quá. Tôi thèm ăn tô cháo vịt và uống vài ly rượu cho ấm rồi đánh một giấc tới sáng cho khỏe. Đang lui cui dọn dẹp đồ nghề thì một chiếc xích lô đạp trở tới. Tôi cảm thấy chút thất vọng vì tôi sẽ không thể từ chối những người đang cần đến mình. Người phu xích lô lạ làng bước xuống xe và mở nhanh cái bạt che mưa để cho khách bước ra. Tôi mở lớn hai con mắt lên đồng thời nhoèn miệng cười và trong lòng thì thật vui khi nhìn thấy cô Liên Hoa ngồi trong xe cũng đang cười với tôi và ngoắc tôi lại gần. Khi tôi đi đến bên, cô Liên Hoa nói những lời thật triu mến kèm chút nũng nịu:

“Anh Thuận ơi, đi ăn với Liên Hoa đi rồi đêm nay anh Thuận cho Liên Hoa ngủ lại chỗ của anh Thuận nhé. Liên Hoa... thấy mệt nên không muốn... gì hết.”

Những gì tôi suy đoán về cô Liên Hoa đều đúng cả. Liên Hoa khôn ngoan nên ăn nói rất biết lựa lời. Liên Hoa không có những hành động hay lời nói của những cô gái điếm chuyên nghiệp mà tôi

từng gặp qua. Đêm đó Liên Hoa không ngờ là tôi lại ngủ dưới gầm cây cầu và trong cái chòi tồi tàn bên cạnh dòng nước đen và hôi hám. Nhưng, Liên Hoa vẫn vui vẻ chứ không hề tỏ thái độ nào làm cho tôi buồn lòng. Liên Hoa và tôi nằm bên nhau rồi tâm sự cho nhau nghe câu chuyện về cuộc đời mình. .. *“Anh sinh ra nơi vùng cao nguyên đất đỏ. Vùng đất mà thi sĩ Vũ Hữu Định đã viết:*

Phố núi cao phố núi trời gần

Phố xá không xa nên phố tình thân

Đi dăm phút đã về chốn cũ...

Ngày chưa... dứt phim anh cũng đã từng lãnh nhận những công việc quan trọng cần đòi hỏi nhiều đến trí óc và, anh cũng có rất nhiều người phụ công việc cho anh. Anh hiện sống độc thân và gia đình của anh thì không còn một người nào trên cõi đời này nữa. Tất cả ba người, ba mẹ và

đưa em gái nhỏ đã bị chiến tranh cướp đi mạng sống trước ngày mất nước khoảng chỉ hai tháng. Vì phụ trách công việc “quan trọng” nên anh có rất nhiều tiền. Anh sống vì bạn và hơn nữa anh cũng ăn xài khá rộng rãi nên bạn bè đặt cho anh biệt danh: *“Thuận công tử.”* Có bao nhiêu tiền là anh vui thú với bạn bè hết. Để các bạn đừng ngại nên nhiều lần anh đã nói: *“Tao còn độc thân thì tụi mày cứ để hết cho tao... thâu. Mai đây nếu tao có gia đình rồi và chẳng may bị... xuống chó thì tụi mày*

cho tao ăn lại chứ có gì mà tụi mày phải bận tâm.” Nghe anh nói như vậy nên bạn bè cũng chịu theo. Trong nhóm khoảng chục đứa thì chỉ có anh là được hoãn dịch vì công việc. Còn ngoài ra thì đều là lính cả, mà, lương Thiếu úy, Trung úy thì có là bao. Tuy vậy chứ cứ năm ba châu thì bạn bè cũng giành trả một... Cho đến ngày tất cả phải chia tay nhau để đi vô tù cải tạo. Ngày anh... xuống chó thì các bạn của anh cũng xuống theo nên không ai giúp được ai. Anh không phải là “Ngụy quân” nhưng vẫn phải đi trình diện theo diện *“Ngụy quyền.”* Anh biết rất rõ là không bao giờ có chuyện đi dăm ba bữa nửa tháng hay một tháng rồi về. Việt cộng đồng nghĩa với xảo trá và độc ác nên không bao giờ biết nói thật và có tình người; vì vậy anh quyết định không đi trình diện. Anh rời khỏi nhà và thay tên đổi họ rồi ra sống ngoài đường phố. Ngày trước, dù anh có tưởng tượng phong phú đến cỡ nào thì cũng không làm sao anh tưởng tượng nổi ra cái cảnh có ngày anh phải sống dưới gầm cầu bên dòng nước thì đen thui và thúi hoắc, như hiện tại. Đang từ một người ngồi trên voi, muốn ăn gì thì ăn, muốn ở đâu thì ở, muốn đi đâu thì



đi... Chớp mắt một cái, anh bị chìm xuống tận cùng hố sâu thăm thẳm để không có cái mà ăn, không có nơi để mà trú thân. Anh phải chọn gấp nơi này để lánh thân là vì anh có quen một người trong một tổ chức tranh đấu vì có cảm tình với cộng sản. Ngày trước anh không muốn hẳn bị đi tù mà chỉ muốn giúp hẳn nghĩ lại những việc làm của kẻ thù chẳng khác nào những tên khủng bố độc ác và nguy hiểm. Hẳn biết nhà của anh và nghi ngờ công việc làm của anh. Nhà cầm quyền này sẽ thủ tiêu những thành phần mà họ cho là nguy hiểm... được những người nằm vùng, những cảm tình viên, hoặc, những người theo họ ngày 30 tháng tư chỉ điểm.

Sau khi chọn chỗ này để tá túc. Mấy tháng sau anh dựng cái chòi để sửa xe - mà hôm qua em và anh gặp nhau - để làm kế sinh nhai qua ngày. Anh tin con người có số. Định mệnh của mỗi một con người đều đã được sắp đặt sẵn bởi Thượng Đế. Anh tin cuộc sống hiện tại của anh cũng chỉ là thử thách tạm thời mà anh phải trải qua. Nói theo tín ngưỡng của anh thì anh đang phải vác thập tự giá. Anh vui vẻ vác và tin tưởng cách mãnh liệt là rồi đây anh sẽ thoát ra khỏi cảnh khốn cùng này. Anh thương cho hoàn cảnh của em đã sinh ra không đúng nơi không đúng thời nên gặp những tên cướp nước cướp nhà để thân em phải bơ vơ không nơi nương tựa và tạm thời phải làm vợ khắp thiên hạ. Anh tin rồi đây cuộc đời của em sẽ xán lạn chứ không tối tăm vì em có tướng sang và quý phái. Anh tin chắc như vậy em Liên Hoa à. Mà... Liên Hoa là tên thật hay..."

Liên Hoa cười lớn và nói:

"Tên họ của em là Hoàng Thụy Liên Hoa. Cái tên của em cũng là một câu chuyện thú vị lắm anh Thuận à. Để em kể đầu đuôi vì sao em có cái tên đó anh nghe nha. Ba mẹ em thương nhau và tưởng chừng như sẽ không được chung sống với nhau, vì, ba em theo đạo Thiên Chúa còn mẹ em thì theo đạo Phật. Sau bao trắc trở và cuối cùng hai bên thỏa thuận, người nào giữ đạo của người nấy. Ba mẹ có một giao ước là, nếu để con trai thì đặt tên Hoàng Quang Minh; còn con gái thì Hoàng Thụy Kim Linh. Kim là tên của mẹ và Linh là tên của ba. Một ngày kia mẹ em đi thăm một ngôi chùa mà mẹ đã từng đến. Chùa có tên là Liên Hoa Tự. Mẹ em thích đến chùa này vì chùa có một cái hồ rộng lớn trồng toàn sen nhìn rất đẹp và thơ mộng. Đang thăm viếng thì bất ngờ mẹ chuyển bụng và... sinh ra em sớm mười



ngày tại ngay ngôi chùa đó và được các sư cô giúp đỡ rất tận tình. Để kỷ niệm và cũng là để cảm ơn các vị sư cô, nên mẹ đặt tên Liên Hoa cho em và ba em cũng tán thành. Ba mẹ em chỉ có mình em là con nên ba mẹ cho em theo học trường nội trú, thuộc dòng nữ tu Công giáo do các Soeur giảng dạy; từ khi em lên sáu tuổi. Trường nữ nội trú này có lẽ anh cũng biết, hoặc, có nghe qua vì anh cũng từng có rất nhiều năm học nội trú ở Dalat.

Gia đình em thuộc thành phần trung lưu. Ba của em là thương gia xuất nhập cảng mười tám ngành và khá nổi tiếng ở đất Saigon này. Khi thành phố Dalat phải di tản thì em cũng phải rời

khỏi trường và về sống với gia đình trong căn nhà rất rộng lớn ngoài mặt tiền đường Hiến Vương Sài Gòn. Thế rồi... trong khi ba mẹ đang tìm phương tiện để thoát ra khỏi Việt Nam thì chẳng may ba mẹ bị tai nạn và cả hai người cùng qua đời khi chẳng còn bao ngày nữa thì Sài Gòn thất thủ. Vì từ nhỏ em sinh sống trên Dalat nên em không có tên trong tờ khai gia đình chung với ba mẹ. Ngày tang của ba mẹ chưa qua thì đại tang kế tiếp lại đến với đồng bào Miền Nam. Người của chế độ mới muốn chiếm đoạt căn nhà của ba mẹ nên đã cố tình không đếm xỉa gì đến tình trạng của em. Họ buộc em trong bốn ngày phải ra khỏi nhà. Và... em được một Ma soeur giới thiệu cho em tạm trú nơi người từng làm việc trong nhà dòng của Soeur. Cũng vì em chưa từng biết qua một người thân nào của gia đình nên em không còn cách nào hơn là phải làm... như đang làm để kiếm sống qua ngày. Cũng may là em chưa gặp người đàn ông nào đối xử thô bạo với em..."

Tôi nằm im lắng nghe từng lời tâm sự của Liên Hoa, người con gái có hoàn cảnh thật quá đỗi bi đát. Tôi thương hoàn cảnh của Liên Hoa cũng như thương chính hoàn cảnh mình. Nếu tôi là gái thì biết đâu tôi cũng đã làm như Liên Hoa; như biết bao cô gái Miền Nam thân yêu cũng đang làm như vậy. Thành phố tối tăm vì không có điện cũng chẳng khác gì cuộc sống tối tăm của cả Miền Nam này... rồi sẽ ra sao và đến khi nào mới sáng tỏ? Càng nghĩ tôi càng thấy mình bất tài và bất lực nên có lúc tôi thở dài. Liên Hoa nghe tôi thở dài thì liền ngẩng đầu lên nhìn ngay mặt tôi xem có chuyện gì mà tôi phải thở dài. Thấy tôi nằm im và nhắm mắt nên Liên Hoa nằm xuống nhẹ nhẹ thì bất ngờ tôi quay người qua và úp mặt vô cái ngực trần của Liên Hoa, đồng thời

hai tay tôi siết thật chặt tấm thân không mảnh vải trên người nàng. Một luồng nước nóng ấm thấm vô ngực của Liên Hoa. Liên Hoa siết đầu tôi sát vô ngực của nàng hơn. Đêm nay tôi đã thật sự yếu hèn vì thấy mình bất tài và bất lực nên tôi khóc. Liên Hoa cũng khóc đồng thời lại nói bên tai tôi những lời đã làm cho tôi quyết định phải cứu Liên Hoa thoát khỏi cái đất nước khốn nạn với cuộc sống tủ nhục này.

Liên Hoa nói:

"Anh cứ khóc đi anh. Con người có nhiều lúc cần phải khóc để được vui đi phần nào nỗi khổ đau. Em cũng đang khóc và khóc gần như là mỗi đêm khi nhớ đến ba mẹ và hoàn cảnh hiện tại của mình. Ngoài trời sau cơn mưa

lớn rồi cứ rã rích mãi. Mưa Saigon là thế. Mưa Dalat cũng vậy. Những trận mưa lớn và những đợt mưa cứ kéo dài ra nhiều ngày... Anh vẫn còn nhớ những ngày mưa ở Dalat chứ anh? Em nhớ là đã có những lần khi trời đang mưa, em mặc áo mưa chạy xe lòng vòng ngoài đường không có nơi đến và cảm giác thật thú vị làm sao!

Cũng trong trạng thái đó, em chạy xe Honda đến hồ bơi. Trong hồ nước em như tìm được người bạn thân và em đã vùng vẫy dưới nước thật thoải mái. Chỉ ở hồ bơi em mới có thể vùng vẫy mà không bị một ai cản trở. Em..."

Tôi ngẩng cao đầu và nhìn ngay mặt Liên Hoa rồi nói như ra lệnh:

"Em nghe anh nói đây. Em chuẩn bị... tinh thần để chỉ trong nay mai thôi, khi nào anh nói đi là em phải đi ngay. Em phải thoát ra khỏi đất nước này càng sớm càng tốt. Em xứng đáng nhận cuộc sống tốt hơn nơi chỉ có thù hận, tối tăm, gian xảo, và bản thù này. Người Miền Nam bị hận thù do bởi những con quỷ đội lốt người... chưa biết đến khi nào mới chấm dứt."

Quá bất ngờ khi nghe tôi nói nên Liên Hoa hỏi lại về lo lắng:

"Anh... anh có đi cùng với em không? Và... có... tốn nhiều tiền không anh?"

"Em không phải tốn đồng bạc nào cả. Mọi chuyện anh sẽ lo hết nhưng anh thì chưa đi được. Anh còn phải ở lại để giúp những người bạn của anh. Khi em đi rồi anh cũng sẽ rời khỏi chỗ này và không còn sửa xe nữa."

"Bộ anh trong... Hay là anh... cho em chờ đi cùng với anh luôn được không anh?"

"Không. Em phải nghe anh và đừng hỏi nhiều, cũng đừng làm khác những gì anh đã tính. Nếu

em đi không thoát được thì còn có anh ở ngoài để lo cho em và tiếp tục nữa chứ. Hai đứa cùng kẹt thì ai lo cho mình."

"Dạ, em nghe anh. Anh nói em làm gì là em sẽ làm như vậy."

"Như vậy là em ngoan lắm! Thôi, bây giờ mình ngủ vì cũng sắp sáng rồi em à."

Tôi vừa nằm xuống lại thì Liên Hoa nói nhỏ bên tai tôi:

"Anh à. Em muốn..."

Ngay sau câu nói thì bàn tay của Liên Hoa cũng đang lần đến dây nịt quần của tôi. Tôi nuốt nước miếng. Tôi định ngăn bàn tay của Loan lại.

Nhưng, không hiểu sao tôi vẫn nằm yên không

động đậy. Liên Hoa chồm người lên nằm trên mình tôi. Tôi nhắm mắt lại và để cho Liên Hoa chủ động mọi việc cho đến khi nàng và tôi buông nhau ra.

* * *

Vừa đậu xe vô bãi để xe, tôi bàng hoàng đến sửng sốt. Tôi nhìn theo người đàn bà tuổi trung niên đang nắm tay một đứa bé khoảng trên mười tuổi cùng bước

vô tiệm ăn nhanh Burger King tại thành phố Amsterdam. Tôi tin ở cặp mắt của mình. Tôi không thể nhìn lầm được. Chắc chắn người đàn bà đó là Liên Hoa. Tuy đã hơn bốn mươi năm không gặp lại nhau, nhưng, dáng người đó, khuôn mặt đó, vẫn không thay đổi nhiều... thì làm sao tôi có thể không nhận ra được.

Tôi bước ra khỏi xe và đi thật nhanh vô tiệm để gặp Liên Hoa thì vừa lúc đó, Liên Hoa và đứa bé, với một người đàn ông đang quàng cánh tay trái qua vai Liên Hoa, cánh tay phải của ông thì cầm túi thức ăn của tiệm... cùng bước ra cửa.

Liên Hoa nhìn ngay tôi và giật mình đứng khựng lại. Tôi cũng nhìn ngay Liên Hoa nhưng hai chân của tôi bước đi tiếp vô bên trong. Tôi vừa kịp nghĩ, không nên làm cho cuộc sống của Liên Hoa bị xáo trộn.

Khi Liên Hoa cùng chồng con vô ngồi trong xe và chạy đi. Tôi nhìn theo bảng số xe thì biết đó là xe đến từ Pháp Quốc. Tôi đoán vợ chồng Liên Hoa và con đến thành phố Amsterdam du lịch.

Tôi vô ngồi trong xe nhưng không chạy đi. Tôi ngồi yên đó và hồi tưởng lại cái ngày của hơn bốn mươi năm về trước. Ngày đó tôi đưa Liên Hoa đi là chuyến đầu tiên mà tôi được tham gia vô tổ chức, và, chuyến đầu tiên đó đã đi thoát. Trước khi Liên Hoa bước vô ngồi trong lòng chiếc ghế. Liên Hoa đã nói nhỏ - thật nhỏ -



những lời âu yếm bên tai tôi mà chắc chắn trong suốt cuộc đời này tôi sẽ không bao giờ quên được: *“Anh ráng bảo trọng lấy thân và nhớ đi sớm nghe anh. Em mong chúng mình sẽ gặp lại nhau dù thời gian có là bao lâu. Em yêu anh! Em yêu anh suốt cuộc đời dù sau này thời gian có bào mòn hình hài hai đứa ra sao thì em vẫn nhớ mãi ngày hôm nay. Anh là người đàn ông đầu tiên mà em yêu. Anh đã đối xử với em thật độ lượng. Tiếc là thân em không còn...”* Tôi nắm chặt hai bàn tay Liên Hoa áp vô ngực tôi và nói: *“Em là hoa sen! Hoa sen trắng và rất quý... nên trong bùn mà không bị hôi tanh mùi bùn. Anh cũng yêu em và sẽ không bao giờ quên em. Anh sẽ nhớ mãi buổi chia tay hôm nay. Anh và em chắc chắn sẽ gặp lại nhau. Anh tin chắc như vậy.”*

Sau chuyến đi của Liên Hoa, tổ chức mà tôi may mắn được tham gia đã đưa được hơn mười chuyến nữa, trong đó có nhiều bạn bè ngày xưa của tôi trở về sau những năm tháng bị trả thù và bị sỉ nhục. Người tổ chức là Đại úy thuộc Binh chủng Công binh, cũng là vị chỉ huy của một người bạn của tôi mà tôi đã từng có nhiều lần gặp mặt ông và cùng ngồi ăn uống với ông ngày trước. Một hôm kia ông đang trên đường đi ra Bà Rịa thì chiếc xe Honda của ông bị bẻ bánh. Định mệnh đã run rủi cho ông và tôi được gặp lại nhau. Ông và tôi đã ôm nhau và cả hai nước mắt cứ chảy ròng ròng mà không ai nói lên được một lời nào... Và, bây giờ tôi cũng đang nhớ về ông, nhớ về kỷ niệm với người con gái tên Loan mà tôi vừa gặp lại trong hoàn cảnh mà tôi phải làm như vừa rồi. Sau khi tôi đi thoát, vị sĩ quan Công Binh dự định sẽ cùng gia đình đi chuyến kế tiếp thì... ông bị bắt và bị hành hạ thật dã man.

Tôi luôn tin con người có số. Định mệnh của mỗi một con người đều đã được định đoạt bởi Thượng Đế. Ngày đó tôi không bao giờ có thể tưởng tượng nổi sẽ có ngày một con người hiền lành, có uy tín và luôn coi trọng danh dự như ông, cuối cùng lại là người bị hành hạ đến thành phế nhân. Ông bị đánh đến bán thân bắt toại và hiện vẫn còn ở lại quê nhà...

“Phải... anh là anh Thuận không?”



Tôi đang gục đầu trước tay lái thì giật mình ngẩng lên nhìn người vừa hỏi. Liên Hoa đang đứng bên cửa xe và hỏi. Tại sao Liên Hoa không đi luôn mà quay lại tìm tôi để làm gì. Mặc dù từ bao năm qua tôi vẫn cố tìm và dò hỏi tin tức của Liên Hoa. Nhưng, trong tình trạng hiện tại thì một mình tôi buồn... là được. Tôi đã quen rồi với những chuyện buồn đau. Người đàn ông và đứa bé... không có lỗi chi cả. Nghĩ vậy nên tôi làm như mình là người Đài Loan không hiểu tiếng Việt. Tôi hỏi lại Liên Hoa bằng tiếng Hòa Lan: *“Xin lỗi, bà hỏi gì ạ?”*

Liên Hoa vẫn nói với tôi bằng tiếng Việt Nam: *“Chính anh là anh Thuận mà. Em thương nhớ anh nên không thể quên được giọng...”*

Tôi cố làm vẻ mặt ngờ ngác như không hiểu và hỏi lại cũng câu hỏi cũ. Liên Hoa dùng tiếng Anh nói với tôi:

“Anh chính là anh Thuận mà. Làm sao em có thể quên anh cho được chứ. Em vẫn luôn tìm anh với hy vọng...”

Hai con mắt của Liên Hoa đã đổi màu. Liên Hoa sắp sửa khóc. Tôi cũng đang cố dằn nỗi xúc động nhưng vẫn làm điệu bộ gật gật cái đầu ra vẻ hiểu ý của Liên Hoa. Tôi lấy cái bóp từ túi quần sau và lấy ra cái bằng lái trong đó ghi tên họ người sử dụng hoàn toàn tên Hòa Lan. Tôi đã đổi cả họ lẫn tên từ ngày rời khỏi Việt Nam. Tôi đưa cho Liên Hoa xem và nói bằng tiếng Anh:

“Tôi không giận, không phiền về sự làm lẫn của bà đâu.”

Nói rồi tôi dứt cái bóp vô lại túi và mở công tắc cho máy nổ. Tôi lái xe thật

chậm chạy ra khỏi bãi đậu xe. Tôi nhìn trong kiếng chiếu hậu và thấy Liên Hoa vẫn đứng tại chỗ nhìn theo xe tôi. Tôi lái xe qua một khúc quanh để không còn nhìn thấy Liên Hoa nữa. Tôi đang buồn vui lẫn lộn. Tôi buồn là vì tôi vẫn còn yêu Liên Hoa. Tôi vui vì tôi vừa gặp lại Liên Hoa mà tôi tin là nàng đang sống hạnh phúc bên chồng và con.

Trên đường về thì trời bắt đầu mưa nên tôi muốn ghé quán rượu gần nhà uống vài ly rượu mạnh trước khi về nhà. Tôi biết đêm nay và những đêm kế tiếp tôi sẽ rất khó ngủ. Tôi ngừng xe rồi bước vô quán rượu quen thuộc cách nhà tôi chỉ hơn hai trăm thước và gọi ly rượu cognac.

“Liên Hoa... vẫn như ngày nào. Vẫn lịch sự và vẫn thật dễ thương.” Tôi nghĩ vậy nên lấy quyển sổ tay ra và viết vô đó: “Ngày... Liên Hoa em. Anh vẫn yêu em vì vậy mà bao năm qua anh luôn tìm kiếm và mong được gặp lại em. Vì yêu em nên không một ‘bóng hồng’ nào làm cho anh quên được em. Anh đã hành động đúng khi làm như không nhìn ra em. Làm sao anh có thể không nhìn ra em được? Anh không muốn em phải bị khó xử. Anh không bao giờ quên được cái đêm đầu tiên em nằm bên anh trong cái chòi tối tàn dưới gầm cây cầu cạnh bên dòng nước đen hôi hám. Anh không quên được hôm anh tiễn em vô ngòi trong chiếc ghe đi tìm tự do... Anh xin em hiểu và tha lỗi cho anh. Anh chúc Liên Hoa của anh sống thật hạnh phúc và luôn được bình an... cho đến ngày sau cùng!”

Người chủ quán rượu quen biết và rất vui tính thấy tôi cảm cú viết đến không nhìn ông nên ông để ly rượu trên bàn rồi lẳng lặng đi đến đứng sau quầy rượu. Khi tôi viết xong và nhìn lên, ông liền đưa ngón tay cái của bàn tay phải lên và đồng thời chỉ vô ly rượu của tôi. Ly rượu đầu ông mời tôi như ông vẫn thường làm vậy trong những lần tôi đến quán. Tôi cảm ly rượu đưa lên cao như để cảm ơn ông rồi... uống cạn hết ly rượu. Tôi trở về nhà vào khoảng mười hai giờ đêm. Trời vẫn còn rả rích mưa. Tối nay nhìn mưa nơi

xứ người làm tôi nhớ quê hương, nhớ Dalat quá đến nỗi tôi suýt la lên một tiếng thật lớn cho vơi bớt nỗi nhớ nhung. Thật may là tôi vẫn còn tỉnh táo để không làm chuyện đó. Tôi nhớ lại buổi chiều nay Liên Hoa đứng im tại bãi giữ xe nhìn theo xe tôi mà thấy thương Liên Hoa quá. Liên Hoa nghĩ gì về tôi? Dù sao thì tôi cũng vui vì đã được gặp lại và tin rằng, Liên Hoa đang sống hạnh phúc. Hơn bốn mươi năm qua chắc chắn Liên Hoa vẫn thường nhớ đến tôi cũng như tôi vẫn thường nhớ đến Liên Hoa. Đêm nay tôi nhớ Liên Hoa, tôi nhớ đến câu nói trong đêm mưa năm nào dưới gầm cây cầu... “Mưa Saigon là thế.

Mưa Dalat cũng vậy. Những trận mưa lớn và những đợt mưa cứ kéo dài ra nhiều ngày... Anh vẫn còn nhớ những ngày mưa ở Dalat chứ anh? Tôi buồn quá nên không thể ngủ được. Tôi mở nhạc nghe cho đừng suy nghĩ. Nữ ca sĩ khả ái Thiên Trang đang hát bài “Căn Nhà Ngoại Ô” làm cho tôi vô cùng ngạc nhiên xen lẫn thích thú. Thiên Trang hát: “... Niềm tin là một ngày mai non nước chung màu cờ vàng...” Chung màu cờ vàng? Hay quá! Đây là lần đầu tôi thấy chữ cờ vàng rất có ý nghĩa, bởi từ trước đến nay tôi vẫn không thích gọi cờ vàng. Tôi vui và trầm nghĩ: “Chắc chắn quê hương Việt Nam sẽ thật sự có tự do, và, chung màu cờ vàng!”. /.

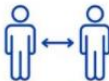


REDUCING THE RISK OF COVID-19 IN GROUPS



HAND HYGIENE

Proper hand washing is still the number one way to reduce your risk.



MAINTAIN SOCIAL DISTANCING

Stay 6 ft. apart when possible.



WEAR A MASK

Wear a mask when social distancing can't be maintained.



STAY OUTDOORS

The risk of transmission in open air is considerably lower.



AVOID HIGH CONTACT ACTIVITIES

Family-style meals and high contact games like cards should be avoided to reduce risk.

Reduce your risk of COVID-19



Clean your hands often

Cough or sneeze in your bent elbow – not your hands!



Avoid touching your eyes, nose and mouth

Limit social gatherings and time spent in crowded places



Avoid close contact with someone who is sick

Clean and disinfect frequently touched objects and surfaces



truyện ngắn

Phạm Tín An Ninh

Người Nữ Tu Trong Cô Nhi Viện Pleiku

Hơn sáu tháng sống chết với chiến trường và giữ vững được Kontum, đầu tháng 10 năm 1972, đơn vị tôi nhận lệnh kéo về Pleiku dưỡng quân và bổ sung quân số. Đây là phần thưởng đặc biệt dành cho một đơn vị đã tạo nên kỳ tích trong trận chiến đẫm máu để có một “Kontum Kiêu Hùng”. Một tháng đóng trên Đồi Đức Mẹ lại là một tháng “gió lạnh mưa mùa”. Hình ảnh của bao nhiêu bạn bè đồng đội vừa hy sinh trên chiến trường lúc nào cũng hiện ra trước mặt, đau đớn tựa hồ như những vết chém đang còn rỉ máu trong lòng. Muốn tạm quên trong chốc lát đã là một điều không dễ, nên bọn tôi thèm những cơn say. Rất may, tôi có một anh bạn – phải nói ông anh mới đúng – là Liên Đoàn Trưởng của một liên đoàn Biệt Động Quân, có căn cứ tại Biển Hồ. Vợ và hai đứa con bị chết thảm tại Quảng Đức hơn một năm trước, khi xe bị VC giạt mìn, nên bây giờ anh chỉ còn làm người tình với rượu.



Những ngày không bận hành quân, anh đến đón tôi đi uống rượu trong một cái quán nằm trong Khu Chợ Mới, đã vậy mỗi khi trở về, anh còn dúi cho tôi một chai Henessey. Trước kia anh từng là một cấp

chỉ huy có tiếng trong binh chủng này, nhưng vì bản tính ngang bướng bất cần, nên nhân một lý do phe phái chính trị nào đó, anh bị ngồi tù một thời gian ngắn. Ra tù, anh bị chuyển về đơn vị tôi với cái lệnh “không được giữ bất cứ chức vụ chỉ huy nào”. Biết anh là một niên trưởng và từng dạn dày lửa đạn, tôi tận tình giúp đỡ, an ủi anh và kéo anh về ở chung nhà trong khu cư xá, vợ tôi lo chuyện cơm nước cho anh. Một thời gian sau, bỗng dưng anh được xét cho “vô tội”, trở lại binh chủng, thăng cấp và chỉ huy một liên đoàn Biệt Động Quân. Do cái ân tình đó mà anh quý mến tôi, kéo tôi theo các cuộc giải sàu này.

* * *

Dường như ngoài quán rượu ra, thỉnh thoảng anh chỉ ghé đến thăm một cô nhi viện. Nói là

viện nhưng thực ra đây chỉ là một ngôi trường cũ, được chỉnh trang lại, tạm đáp ứng nhu cầu cần thiết cho một trại cô nhi. Có lẽ anh muốn tìm lại bóng dáng của hai đứa con đã phải chết oan một cách đau đớn qua hình ảnh các cháu cô nhi mà đa số là con của tử sĩ, có cả con của những người lính Biệt Động Quân của anh, mà cả người mẹ cũng chết, hay vì một lý do nào đó không có khả năng nuôi dưỡng, nên đành phải gửi lại nơi đây, nương nhờ vào bàn tay và tấm lòng nhân ái của những bà sœur. Anh bảo là từ sau trận chiến Tân Cảnh và Kontum, cô nhi viện này nhận thêm khá nhiều cô nhi. Hằng tháng, anh ghé lại đây thăm và tặng cho viện một số tiền, bởi bây giờ anh sống độc thân, không còn phải chu cấp cho ai. Biết điều này, tôi càng kính quý anh hơn. Một người ngang tàng không biết sợ ai, sống bất cần đời, nhưng bên trong là cả một tấm lòng vị tha nhân ái.



Một hôm theo anh đến đây, chúng tôi được một bà sœur ra tiếp và mời vào văn phòng uống trà. Anh bạn tôi thì đã là người quen biết từ lâu, trong cách giao tiếp, anh được các sœur xem như một ân nhân bảo trợ, chỉ có tôi là người lạ. Nhưng khi chào tôi, sœur bảo thấy tôi giống một người thân quen nào đó. Còn tôi, thì cũng mơ hồ như đã từng gặp người nữ tu này ở đâu rồi. Cũng có thể vì khuôn mặt khả ái, hiền thực của sœur phảng phất gương mặt của Đức Mẹ Maria mà tôi thường thấy trên các bức ảnh hay bức tượng trong các nhà thờ. Được giới thiệu là sœur Anna, tôi biết đây chỉ là tên thánh của bà. Khi tôi vừa ngồi xuống phía đối diện, sœur nhìn chăm chú vào cái bảng tên của tôi trên nắp túi áo, bỗng mắt sœur như sáng lên:

– Có phải lúc trước đại úy ở Tiểu Đoàn 3/44? Tôi khựng lại, ngạc nhiên:

– Dạ, đúng là trước kia có mấy năm tôi ở tiểu đoàn này. Nhưng cách nay đã 6, 7 năm rồi!

– Đại úy còn nhớ trận Quảng Nhiêu. Hình như đại úy suýt chết trong trận ấy?

Tôi càng ngạc nhiên hơn, không hiểu tại sao người nữ tu này biết rõ mình như thế. Tôi vừa trả lời vừa nghĩ ngợi, thăm dò:

– Dạ đúng, nhưng sao sœur biết. Chuyện đã xảy ra lâu lắm rồi mà.

Sœur Anna không trả lời mà hỏi lại tôi:

– Đại úy thoát chết, nhưng người nằm hố bên cạnh thì bị nguyên một quả đạn súng cối 60 hay 80 gì đó, phải không?

Tôi giật mình, từ ký ức hiện ra rất nhanh hình ảnh hải hùng này, và ngay lúc ấy, trước mắt tôi sœur Anna cũng phảng phất bóng dáng của một người con gái khác.

Vào khoảng đầu mùa hè năm 1966, tôi đang làm đại đội phó Đại Đội 3 thuộc Tiểu Đoàn 3/44. Thời gian này hậu cứ tại Ban Mê Thuột, nhưng tiểu

đoàn được chọn làm đơn vị trừ bị lưu động cho Sư đoàn và Khu 23 Chiến Thuật. Thời ấy chưa có các đại đội trinh sát. Đơn vị tôi có mặt gần như trên khắp lãnh thổ Khu 23 Chiến Thuật, kéo dài từ vùng cao

nguyên có biên giới với Cam Bốt cho đến tận miền duyên hải. Có khi hôm trước còn hành quân ở Quảng Đức, Lâm Đồng, hôm sau lại có mặt ở Bình Tuy, Tuy Hòa, Phan Thiết...

Một hôm, sau cuộc hành quân dài hạn ở khu Cà Ná, thuộc tỉnh Ninh Thuận, tiểu đoàn được lệnh di chuyển về Cam Ranh, vừa nghỉ dưỡng quân vừa giữ an ninh các đảo ngoài khơi để lực lượng Hoa Kỳ bắt đầu đổ quân xuống đây thiết lập căn cứ.

Trong một đợt bổ sung quân số, đại đội tiếp nhận ba hạ sĩ quan và gần hai mươi tân binh vừa rời khỏi quân trường. Tôi đến bộ chỉ huy tiểu đoàn nhận lãnh và đưa về trình diện anh đại đội trưởng. Trong ba trung sĩ, một anh có dáng dấp, nói năng hiền lành như một thầy tu. Xem qua lý lịch và nhất là sau khi nói chuyện, tôi biết anh là thầy giáo một trường dòng và cũng là trưởng ca đoàn của một nhà thờ ở ngoại ô thành phố Nha Trang, quê hương tôi. Tôi không phải là người Công giáo, nên không mấy am tường các sinh hoạt này, nhưng biết chắc một điều, trưởng ca đoàn phải là một người hát hay và giỏi về nhạc lý. Vốn có máu văn nghệ, lại là người đồng hương, nên tôi dễ thân tình và thường bắt anh

hát cho cả đại đội nghe. Tôi đề nghị anh đại đội trưởng cho anh làm Hạ Sĩ Quan Tâm Lý Chiến của đại đội. Từ đó chúng tôi rất thân nhau, ăn cơm chung và treo võng ngủ gần nhau dưới một vòm cây dương liễu.

Thấy anh có cái tên hơi lạ, Nguyễn Phú Hùng Em, tôi đoán và hỏi anh có phải anh có người anh tên Nguyễn Phú Hùng Anh. Anh cười mà nét mặt không vui:

– Dạ, đúng là có một người là Nguyễn Phú Hùng Anh, nhưng không phải là anh ruột. Chúng tôi lớn lên trong viện mồ côi, vì trùng tên, và anh ấy lớn hơn tôi ba tuổi, nên các sœur đặt lại tên chúng tôi như thế. Bọn tôi cũng rất thân nhau và xem như anh em. Điều buồn, là anh ấy đi lính trước, vào Trường Sĩ Quan Thủ Đức và tử trận cách nay hơn một năm rồi.

Thời gian này, đơn vị chúng tôi rất may mắn, chẳng khác nào được đi nghỉ mát. Hải đảo này là nơi thực tập cho các toán Biệt kích của Trung Tâm Huấn Luyện Lực Lượng Đặc Biệt Đồng Bà Thìn, nên khá an toàn. Suốt ngày bọn tôi chỉ tắm biển, câu cá, ban đêm nằm nghe sóng vỗ, đàn hát nghêu ngao. Có lẽ đây là thời gian đặc biệt thoải mái nhất trong cuộc đời làm lính của tôi. Nhân cơ hội hiếm hoi này, ông Tiểu đoàn trưởng cho phép binh sĩ được luân phiên đón vợ con ra thăm và được ở lại trong hai tuần lễ.

Một hôm anh Trung sĩ Hùng Em xin tôi cho được đón người yêu mà anh cho biết, nếu anh không bị động viên thì chắc hai người đã làm đám cưới. Tôi sắp xếp, dọn sang nằm với người lính ô-đô và nhường chiếc võng lại cho anh. Cả bọn tôi khá bất ngờ khi anh đưa người yêu đến chào. Một cô gái đẹp, làn da trắng, khuôn mặt phúc hậu, đôi môi mọng đỏ với nụ cười hiền lành, lễ độ. So với anh, cô còn khá trẻ và có cái tên cũng rất khả ái: Thụy Khanh. Đặc biệt cô có giọng hát rất hay. Mỗi lần cô hát, cả đám lính tráng bọn tôi ngồi nghe mê mẩn.

Sau đó, cô đến đảo thăm anh vài lần nữa.

Những ngày có bóng dáng cô, núi rừng trên đảo dường như bỗng trở nên đẹp, thơ mộng và vui vẻ hơn, sóng biển thì êm ả hơn như để cùng hòa theo tiếng hát của cô. Ngoài ra cô còn có tài nấu ăn, thường đãi bọn tôi những bữa cơm rất ngon miệng. Tất cả đơn vị, từ quan tới lính ai cũng nghĩ anh Trung sĩ Hùng Em thật là tốt phước, ông trời đã cho anh một người tình, một người vợ lý tưởng sau này. Qua tâm tình, chúng tôi được biết, hai người quen biết nhau trong viện mồ côi từ khi còn rất nhỏ. Sau này anh vừa là



thầy dạy học, dạy nhạc vừa là trưởng ca đoàn của cô trong cùng một nhà thờ. Hai người đều chơi dương cầm và hát hay nhất trong ca đoàn. Tình yêu bắt đầu nảy nở từ môi trường cô nhi và âm nhạc. Và cuộc tình của hai người được các vị linh mục cùng các sœur đồng tình, khuyến khích, như là một sự kết hợp nhiệm màu của Thiên Chúa.

Hơn ba tháng thân tiên ở đảo Cam Ranh, khi các đơn vị tiền trạm của Hoa Kỳ được ào ạt đổ xuống thành lập “Cam Ranh Air Base”, tiểu đoàn tôi có lệnh rời khỏi đảo, di chuyển để tiếp tục lưu động khắp nơi. Lâm Đồng, Bình Thuận rồi Ninh Thuận, Sau những cuộc hành quân dài hạn trong rừng, mỗi lần đơn vị được về phố ít ngày hoặc đóng quân trong các làng mạc ở khu ngoại ô tương đối an toàn, chúng tôi lại thấy người con gái xinh đẹp Thụy Khanh đến thăm và ở lại với người yêu. Đó là một đôi tình nhân gắn bó, đẹp và lãng mạn nhất mà bọn tôi chứng kiến, và có lẽ ai cũng thèm thuồng có được một hạnh phúc như thế.

Tháng bảy năm 1966, khi đơn vị nghỉ quân ở Tháp Chàm – Phan Rang, Trung sĩ Hùng Em xin một tuần phép đặc biệt để về Nha Trang làm đám hỏi. Anh bảo cả hai người đều không có cha mẹ anh em, nên lễ đính hôn đều do các vị linh mục và các sœur đỡ đầu tổ chức.

Đúng lúc anh vừa mãn phép trở lại, thì đơn vị có lệnh không vận khẩn cấp lên Ban Mê Thuột để tiếp viện cho một đơn vị Biệt Động Quân và Thiết Giáp bị thiệt hại khá nặng tại trận chiến Quảng Nhiêu, nằm phía Tây Bắc, cách thành phố Ban Mê Thuột khoảng hơn mười cây số. Trận chiến khá cam go, ác liệt. Một lực lượng địch cấp trung



đoàn, sau khi tổ chức phục kích gây tổn thất cho chi đoàn Thiết Quân Vận và một đại đội Biệt Động Quân tòng thiết, bọn chúng đào nhiều giao

thông hào và hầm hố cá nhân kiên cố trong các vườn cà phê, để chặn đánh các cánh quân của ta tiếp viện. Tiểu đoàn tôi cùng một chi đoàn Thiết Vận Xa khác được tăng phái cho Trung Đoàn 45, đặt dưới quyền chỉ huy của Trung Tá Võ Văn Cảnh, đảm trách cuộc hành quân phản công, bao vây tiêu diệt địch.

Địch chiếm ưu thế về vị trí, chuẩn bị trận địa, bên ta có sức mạnh của thiết giáp và không yểm. Sau suốt năm ngày đêm không ngủ, lẫn mình trong mịt mù lửa đạn quần thảo với địch, cuối cùng chúng tôi đã đạt được chiến thắng. Một số lớn địch quân bị tiêu diệt và bắt sống, nhưng bên ta cũng phải trả một cái giá không nhỏ. Đại đội tôi may mắn, chỉ có ba quân nhân tử trận và khoảng mười người bị thương, trong đó có anh đại đội trưởng. Tôi được chỉ định tạm thời chỉ huy đại đội.



Cuộc hành quân vẫn chưa kết thúc, một số đơn vị tiếp tục truy kích địch, riêng tiểu đoàn tôi được lệnh ở lại Quảng Nhiêu. Ban ngày tung các cuộc hành quân tảo thanh chung quanh, ban đêm phòng thủ bảo vệ khu vực dân cư, mà đa số là người Công giáo, đề phòng địch quay lại quấy rối, phục thù. Đại đội tôi được chỉ định bảo vệ một Pháo đội Pháo Binh 105 ly. Điều tồi tệ là vị trí Pháo đội này nằm trên một khu đất trống trải, trong phòng tuyến và cả phía bên ngoài cũng không có một cành cây, dưới đất chỉ toàn là bụi cỏ, dày cả một gang tay. Mỗi lần Pháo binh tác xạ, cả đất trời gần như chỉ toàn là bụi. Đám lính chúng tôi từ đầu tới chân cũng phủ đầy bụi đỏ. Đơn vị Pháo Binh thì đã có sẵn hầm hố kiên cố từ trước, còn đại đội tôi phải tự đào lấy những hố cá nhân, nhưng không thể đào sâu được, vì dưới đất chỉ toàn bụi và bụi, đào đến đâu bụi đỏ tràn theo tới đó, và mỗi lần Pháo Binh tác xạ, những cái hố này bị bụi lấp cạn thêm. Ban đêm, chúng tôi nằm trong những chiếc hố ấy, nhưng không che đủ nửa thân người. Cái hố của tôi dành cho hai người nằm, tôi và anh Hạ sĩ mang máy truyền tin. Hố kế bên trái là Trung sĩ Hùng Em và anh lính ô-đô của tôi.

Một hôm, khoảng hai giờ sáng, khi tôi đang ngủ chập chờn, bỗng một tiếng nổ chát chúa ngay bên cạnh, mảnh đạn và bụi phủ đầy người, tôi bật dậy chụp vội cây súng Carbine M2 chạy ra hàng rào phòng thủ, nơi vọng gác có đặt khẩu đại liên. Rờ nắn vội qua khắp người xem có thương tích gì không, tôi thở phào vì không thấy dấu hiệu đau đớn nào, nhưng khi các trái sáng bắn lên, nhìn bụi đỏ phủ đầy người tôi giật mình

cứ ngỡ là máu. Địch quân đã pháo kích chúng tôi hơn 10 quả bằng hai khẩu súng cối 61 ly từ hai địa điểm khác nhau. Pháo Bình đã phản pháo chính xác làm bọn chúng câm họng. Khi tình hình ổn định, trở về hố, tôi bàng hoàng nghe anh lính ô-đô báo là Trung sĩ Hùng Em đã chết. Anh đã lãnh nguyên một quả đạn 61 ly, rớt ngay sát bên cạnh, ruột đổ ra ngoài và thân thể nhuộm đầy máu. Điều kỳ lạ, là anh lính ô-đô của tôi nằm ngay một bên mà không hề hấn gì, chỉ có áo quần dính đầy máu và thịt của người đồng đội xấu số. Tôi theo hai người lính khiêng thi thể Trung sĩ Hùng Em, được gói tạm trong tấm poncho, vào hầm cứu thương của Pháo Đội. Anh chết thật thê thảm. Tôi đứng lặng người, sau khi vuốt đôi mắt cho anh. Từ khi ấy cho đến sáng, tôi không hề chớp mắt. Tôi nghĩ đến Thụy



Khanh, cô con gái xinh đẹp hiền thực, có giọng hát khuấy động cả trái tim người, vừa trở thành vị hôn thê của anh chỉ mới hai tuần trước. Trưa hôm qua, khi rủ nhau vào thăm ông cha xứ trong xóm đạo và để xin được tắm giặt ở cái giếng sâu phía sau nhà thờ, anh đã khoe

tôi tấm hình anh chị chụp chung trong lễ đính hôn, và bảo rằng cuối năm này hai người sẽ làm đám cưới. Anh còn nói nhỏ với tôi, ông cha xứ của anh hứa sẽ giới thiệu anh với vị Linh mục Tuyên Úy của Sư Đoàn để xin anh về làm ở Phòng Tuyên Úy, vì hai ngài là bạn tu với nhau và được thụ phong cùng một ngày.

Nhớ tới hai khuôn mặt hiền lành với nụ cười rạng rỡ trong tấm hình đính hôn, lòng tôi se lại. Chiến tranh tàn ác quá, đã chia ly biết bao nhiêu người, và làm dang dở biết bao mối tình đẹp đẽ như anh Hùng Em và cô gái Thụy Khanh. Tôi bỗng chạnh lòng, nhớ tới người yêu, cũng là vị hôn thê của chính mình, hằng đêm cầu nguyện cho tôi, từ một thị trấn nhỏ, mà giờ đây đang xa tít mịt mù.

Một năm sau đó, tôi được nghỉ mười lăm ngày phép về Nha Trang làm đám cưới. Nhớ đến Hùng Em, tôi rủ vợ cùng tìm đến nhà thờ gần khu Đồng Đế để hỏi thăm tin tức về nơi chôn cất anh. Chúng tôi được một vị linh mục trẻ đón tiếp

niềm nở và hướng dẫn đến thăm mộ Hùng Em, nằm trong một nghĩa trang nhỏ của giáo xứ, gần biển. Từ đó, tôi có thể nhìn thấy Hòn Chồng, nơi chôn giấu nhiều hàng động của tuổi thơ tôi. Đọc trên tấm bia, tôi thấy tên người lập mộ được ghi vắn vện hai chữ: Thụy Khanh.

Nhớ tới người con gái xinh đẹp, phúc hậu, có giọng hát rất hay ấy, tôi hỏi vị linh mục:

– Thưa cha, chị Thụy Khanh, vị hôn thê của anh Hùng Em có khỏe không, và bây giờ chị đang ở đâu?

Vị linh mục buồn bã:

– Chị ấy đã di chuyển đến một nơi khác, khoảng ba tháng sau khi anh Hùng Em qua đời, nhưng thi thoảng chị có ghé về đây ít hôm thăm giáo xứ và viếng mộ anh ấy.

Tôi không dám tò mò thêm nữa. Cám ơn cha và đưa ngài về lại nhà thờ rồi xin phép cáo từ. Sau đó, cuộc chiến ngày càng khốc liệt, tôi theo đơn vị hành quân liên miên, bao nhiêu lần thoát chết trong đường tơ kẽ tóc. Người lính chiến, chuyện sống chết chỉ tùy vào số mệnh, không ai có thể tránh được lần tên mũi đạn. Đồng đội tôi đã có biết bao người ngã xuống. Có những cái chết còn thê thảm hơn cả cái chết của anh Trung sĩ Hùng Em lúc trước. Tôi đã chứng kiến cảnh một người vợ trẻ ngất xỉu khi đến nhận xác chồng mà không tìm thấy cái đầu, một bà mẹ đã lăn đùng ra chết ngất khi thi thể đứa con hy sinh chỉ còn lại một phần và bà không thể nhận diện được con mình. Những khủng khiếp của chiến tranh sau này, cùng với thời gian, dần dà làm tôi tạm quên nhiều chuyện đau đớn cũ.

– Ông Trung úy Điệp, người Huế, làm đại đội trưởng lúc ở ngoài Cam Ranh, bây giờ ra sao rồi, đại úy?

Câu hỏi của sœur Anna làm tôi giật mình, trở về thực tại:

– Dạ, anh Điệp đã chết lâu rồi. Anh tử trận tại Thiện Giáo – Phan Thiết, chỉ sau hai tuần làm đám cưới với cô giáo Diệu, cũng người Huế, nhưng sống ở Ninh Hòa. Hai người quen nhau khi đơn vị tôi về thụ huấn bổ túc tại TTHL Lam Sơn. Không ngờ sœur vẫn còn nhớ tên anh ấy. Sœur cúi xuống, trầm ngâm giây lát. Khi ngược lên, bà lấy khăn tay lau nước mắt.

– Tôi và anh Hùng Em cũng làm đám hỏi đúng hai tuần. Cô giáo Diệu nào đó không biết may mắn hay là bất hạnh hơn tôi khi đã được làm vợ, cũng chỉ mới hai tuần?

Vừa nói xong, sœur vội vàng nói lời xin lỗi, bảo đúng ra, một người đi tu, không nên suy nghĩ đến những điều như thế.

Bốn tháng sau lần gặp gỡ bất ngờ đó, tôi đến thăm cô nhi viện một lần nữa, nhưng lần này, tôi cùng đi với cô Trung úy Trường Ban Xã Hội, để giới thiệu với sœur Anna, nhờ cô nhi viện tạm chăm sóc hai đứa bé, con của một anh chuẩn úy. Cả hai vợ chồng bị chết bởi đạn pháo ở Kontum. Sœur Anna rất vui vẻ, ân cần, sẵn sàng nhận giúp và bảo tôi bất cứ khi nào có dịp về Pleiku, nhớ ghé lại thăm. Chúng tôi cảm ơn, biểu cô nhi viện một ít tiền, và hứa nhất định sẽ trở lại thăm sœur và hai đứa bé.



Nhưng rồi tôi đã không giữ được lời hứa ấy. Từ đầu năm 1973, sau khi Mỹ ký hiệp định Paris trên xương máu của người bạn đồng minh, những người lính VNCH đã phải

xâm lăng của Cộng sản phương Bắc, ồ ạt đưa đại quân, xe pháo vào quyết chiếm miền Nam, tôi đã cùng đồng đội miệt mài với chiến trường, súng đạn, mà sự viện trợ ngày một cạn dần, nên xương máu anh em lại càng đổ ra nhiều hơn nữa.

Ngày 11.3.75, Ban Mê Thuột thất thủ. Đơn vị tôi đang hành quân ở khu vực Tây Nam Pleiku, có lệnh kéo về Hàm Rồng để được trực thăng vận xuống Phước An, quân lỵ cuối cùng còn lại của tỉnh Đắk Lắk, nhằm tái chiếm Ban Mê Thuột, nơi có bản doanh Sư Đoàn và hậu cứ của đơn vị chúng tôi. Khi BCH Trung Đoàn và một tiểu đoàn cùng đại đội Trinh Sát vừa được đổ xuống Phước An thì Pleiku có lệnh di tản. Hai tiểu đoàn còn lại của chúng tôi phải di chuyển theo đoàn quân di tản trên Tỉnh Lộ 7B. Một kế hoạch triệt thoái tồi tệ đã đưa đến thất bại nặng nề bi thảm. Cả hai tiểu đoàn khi về đến Tuy Hòa chỉ còn lại một phần tư quân số, hai anh tiểu đoàn trưởng đã phải tự sát để không lọt vào tay giặc.

Cuối cùng, miền Nam cũng mất. Tôi và cả cha tôi đều bị tù đày khốn khổ. Cha tôi, tuổi già sức yếu, không đủ sức để chịu đựng bao đòn thù tra tấn, hành hạ, nên đã chết trong trại tù Đá Bàn vào

tháng 6 năm 1976, còn tôi bị đày ải qua nhiều trại tù, từ Nam ra Bắc. Sau gần tám năm tôi được thả về để chứng kiến một quê hương nghèo khổ điêu tàn, vợ con nheo nhóc.

Tôi quyết định vượt biên, dù có phải chấp nhận bao hệ lụy khôn lường. Tôi rủ vài người bạn tù cùng tổ chức vượt biển, trong số này có một anh bạn nguyên là sĩ quan Hải quân có nhiều kinh nghiệm hải hành. Nơi bọn tôi hẹn gặp gỡ là một cái quán nhỏ của gia đình người bạn tù khác nằm gần khu Hòn Chông. Một hôm, sau khi bàn công việc và ăn uống xong, tôi bỗng nghĩ tới anh Trung sĩ Hùng Em, khi chợt nhớ ngôi mộ của anh cũng nằm gần nơi này. Tôi nhờ anh bạn chở tôi đến đó. Vì nghĩa trang nhỏ, nên tôi dễ dàng tìm ra ngôi mộ của anh Hùng Em.

Điều làm tôi sửng sờ là ngôi mộ nằm bên cạnh có tấm bia ghi đậm tên người quá cố: Sœur Anna Phan Thụy Khanh, được Chúa gọi về ngày 15.3.1975. Tôi không biết vì sao cô chết, chỉ còn nhớ thời gian này đã từng xảy ra cuộc di tản kinh hoàng trên Tỉnh Lộ 7B. Chúng tôi tìm đến nhà thờ với ý định hỏi thăm cha xứ, nhưng rất tiếc ngài đi vắng, trong nhà thờ chỉ có hai thiếu niên rất trẻ, không hề biết sœur Anna là ai. Khi rời khỏi nơi này, trong cái man mác buồn tôi bất chợt thấy vui vui, và buột miệng như để nói với chính mình:

– Cuối cùng thì hai người cũng được ở bên nhau.

Tôi chưa (và có lẽ không) có cơ hội nào để trở lại Pleiku. Ngày xưa, tôi chỉ ghé lại thành phố bụi đỏ này một đôi lần ngắn ngủi, như chỉ một thoáng chợt đến chợt đi, chưa hề làm quen với một “em Pleiku má đỏ môi hồng” nào. Ngoài Đồi Đức Mẹ, nơi đơn vị đóng quân một tháng, cả một tháng gió mưa lầy lội, tôi chỉ còn nhớ cái quán rượu trong Khu Chợ Mới, nơi anh bạn Biệt Động Quân đưa tôi đến để tìm những cơn say, và một ngôi trường được dùng làm cô nhi viện, nơi có sœur Anna xinh đẹp, đã gọi lại trong tôi hình ảnh của những đồng đội đáng mến mà vẫn số như Nguyễn Phú Hùng Em. Tôi da diết nhớ đơn vị cũ, thời chúng tôi còn trai trẻ, nhớ từng khuôn mặt bạn bè đã nằm lại trên các chiến trường xưa hay đang lưu lạc muôn phương, tiếc thương cho cuộc tình đẹp của những người lính trẻ, lãng mạn, thơ mộng, nồng nàn nhưng sớm chia lìa đờn đau bởi cuộc chiến tranh oan nghiệt.



Con là Quê Hương của Mẹ:

Hạt Mầm Việt Nam sau 45 Năm Tỵ Nạn

Giáo sư Phạm Thị Huệ, Xướng ngôn viên Nhã Lan, & Trangđài Glassey-Trànguỳnh

LGT: Cuộc phỏng vấn này được Giáo sư Phạm Thị Huệ và Xướng ngôn viên Nhã Lan thực hiện cho Chương trình Trường Trường Đồi trong dịp Tết Canh Tý 2020, với nhan đề “Mùa Xuân Quê Hương” cho Đài Little Saigon Radio và Hồn Việt TV.

Xin chia sẻ cuộc phỏng vấn với độc giả để cùng suy ngẫm về trọng trách nuôi dưỡng những hạt mầm Việt Nam ở khắp nơi trên thế giới cho một Việt Nam tự do, dân chủ, nhân vị sau 45 năm quốc hận, tỵ nạn Cộng Sản. Quý độc giả có thể xem bài phỏng vấn tại đây:

<https://www.youtube.com/watch?v=17ibO23V-7c&feature=youtu.be>.

Hình ảnh:



1. Hội Tết Làng Việt Nam do Liên Đoàn Hương Đạo Chi Lăng tổ chức tại Oak Canyon Park, thành phố Silverado, ngày 14 tháng Giêng, 2017.



2. Con là mùa Xuân của Mẹ.



3. Quý Thầy Cô đang theo dõi Trangđài nói về ba phương cách giữ gìn Tiếng Việt trong sáng qua văn hoá, lịch sử, ngôn ngữ trong bài nói chủ đề của Khoá Tu Nghiệp Sư Phạm 2017 do Ban Đại Diện các Trung Tâm Việt Ngữ Miền Nam California tổ chức tại Coastline Community College, thành phố Garden Grove, Quận Cam, Hoa Kỳ.



4. Tết tại Bowers Museum.



5. Mừng Xuân Canh Tý.

XNV NL: Kính thưa quý vị, Giáo sư Phạm Thị Huệ và Nhã Lan đồng phụ trách chương trình Trường Học Trường Đời kính chào quý khán thính giả. Kính thưa quý vị, thắm thoát mà đã đến năm mới, năm của con chuột, năm Canh Tý. Thưa quý vị, như lời chúc mừng năm mới đến với quý khán thính giả ở khắp nơi, một lần nữa chúng tôi lại được hân hạnh tiếp đón nữ thi sĩ trẻ tuổi thế hệ một rưỡi, Trangđài Glassey-Trầnguyễn, lại đến với chương trình Trường Học Trường Đời để cùng với chúng tôi chia sẻ với quý vị Mùa Xuân Quê Hương. Và bây giờ, trân trọng kính mời quý vị cùng với Giáo sư Phạm Thị Huệ và Nhã Lan chào đón nữ thi sĩ trẻ tuổi Trangđài Glassey-Trầnguyễn. Người mẹ ba con, vẫn còn son ra phố, và nhất là mùa Xuân dạo phố Bolsa. Thân ái chào Trangđài!

TGT: Dạ em xin kính chào Cô Huệ, xin chào Chị Nhã Lan. Trangđài xin trân trọng kính chào khán giả của Hồn Việt TV và thính giả của Little Saigon Radio.

Gs PTH: Vâng, chúng tôi rất hân hạnh được đón tiếp Trangđài trở lại chương trình Trường Học Trường Đời, nhất là trong những ngày đầu xuân để chúng ta mừng năm con chuột. Tâm tình của Trangđài thì thật sự phải nói là vuông tròn, đối

với chồng, đối với con, và nhất là đối với quê hương Việt Nam. Cho nên chúng ta không thể nào nói tới thơ của Trangđài mà không nói tới tình tự quê hương được, và nhất là trong cái mùa Xuân này. Và cô hiểu là em có một bài thơ viết cho các con, và bài thơ đó đã được phổ nhạc và có thể là ai cũng nóng lòng muốn nghe. Cô thì từ khi cô viết cho em cái email thì cô nói là bây giờ không biết phải giới thiệu Trangđài như thế nào? Nhà văn, nhà báo, nhà giáo, hay là nhà nghèo?

TGT: Nhà nghèo đó Cô! Nhà nghèo, nhưng mà bây giờ em có cái title ngon lắm Cô! Em là nhà thầu! Việc gì mình cũng làm hết Cô! Làm mẹ thì việc gì cũng phải làm cho nên làm nhà thầu!

GS PTH: Như vậy nhà thầu là đi liền với chữ giàu đó! Nhã Lan biết không, Cô có nghe câu thơ nói là, “Nhà văn, nhà báo, nhà giáo, nhà nghèo.” Thì Cô là hai cái nhà sau cùng đó, nhà giáo, nhà nghèo. Nhưng Trangđài còn là nhà văn nữa.

XNV NL: Nhưng mà Nhã Lan nhớ trong một cái bản tin cũng gần cuối năm, nói rằng là quý vị hãy tính toán cộng trừ nhân chia, nghĩa là rút căn luôn, thì vai trò của một người mẹ tính ra đó là phải trả lương cho người mẹ ở nhà đó, không cần bằng cấp gì cả, là trả lương cũng tròn trềm là gần 200K. Gần 200 ngàn. Thế thì đó không thể là nhà nghèo được! Mà tính ra là gần 200K. Thế thì là nhà giàu chứ! Trung lưu chứ! Bây giờ trở về với Mùa Xuân Quê Hương, thì bà mẹ ba con này cùng với phu quân - mà phu quân cứ nhất định lấy họ của Việt Nam - như vậy thì là có bao giờ dự mùa Xuân Bolsa mà có dắt con đi diễn hành Tết chưa? Hay là tham dự Hội Chợ Xuân Sinh Viên, vì Mẹ đã từng đóng góp rất nhiều cho sinh viên của miền Nam California!

TGT: Dạ thưa có Chị. Tụi em có đưa con đi dự Hội Tết Sinh Viên ở OC Fairgrounds đó Chị, rồi cũng có năm đưa cả ba cháu dự Hội Xuân của Liên đoàn Chi Lăng làm ở gần Irvine Lake đó Chị. Hơi xa, nhưng tụi em cũng có đi, cũng có đến dự. Những lúc đó thì mình cảm thấy mình rất là vui vì mình chia sẻ được về văn hóa Việt Nam với các con mặc dù nó cũng chưa có trọn vẹn đầy đủ nhưng mà nó cũng là cái dịp các con là người Việt Nam, và hãnh diện là người Việt Nam.

XNV NL: Hình dung ra cái cảnh tượng Tết ở Việt Nam, đúng không?

TGT: Dạ, với lại từ nhỏ là em tập cho các cháu mặc áo dài khăn đóng vào những ngày lễ lộc. Khi đến ngày lễ, thì các cháu tự nói, “Mẹ ơi, con

mặc áo dài!” Ngay cả trong những ngày lễ không phải là Tết hay lễ của người Việt, chẳng hạn như đi lễ nhà thờ trong dịp Giáng Sinh, thì các con cũng nói, “Mẹ ơi, hôm nay con mặc áo dài.”

XNV NL: Các bé nói tiếng Việt Nam được không? Ăn thức ăn Việt Nam được không?

TGT: Dạ biết. Mà những cái món nào mà ngon mà khoái khẩu thì thích thì biết tiếng Việt rất rành!

XNV NL: Như là món gì? Phở, chả giò?

TGT: Dạ các cháu thích chả giò, thích cơm chiên. Nó bảo là nó không có khó ăn, nhưng mà nó khó lắm chị. Cô Huê biết là có những món em phải nấu đó Cô, vì các cháu quen như vậy từ nhỏ rồi. Bây giờ thì các cháu cũng bắt đầu tập học nấu với Mẹ. Tại vì chuyện ăn uống nó quan trọng. Em muốn tập cho các con biết tự lo cho mình.

XNV NL: Tiết kiệm tiền nữa.

TGT: Dạ, tiết kiệm tiền là một chuyện, nhưng mà em nghĩ cái quan trọng là về sức khỏe, thưa Chị.

XNV NL: Thức ăn ở nhà hàng thì nhiều khi nấu vội đó, với lại mình cũng không kiểm soát được rằng là thức ăn tươi hay như thế nào.

TGT: Dạ, đúng rồi Chị.

XNV NL: Chỉ có tiết kiệm được thời gian, thế thôi, khi mà mình mệt quá, hoặc là khi mình không có thời giờ mình nấu.

TGT: Khi mình đi sinh hoạt đó Chị, nhiều khi mình đi gặp bạn bè, thì mình đi nhà hàng rất tiện. Với lại em có ba con trai, nên em có dặn các cháu là, các con là nam, nhưng các con vẫn ăn, thì khi mình lấy vợ, mình vẫn phải giúp vợ trong bếp bởi vì, chắc chắn là ở thế kỷ 21 này, thì phụ nữ vẫn phải đi làm. Thì vợ con không thể đi làm giống con rồi về nhà, con lại bắt vợ con nấu bếp hết. Thì con phải biết hết những chuyện trong nhà để chính con cũng chăm sóc gia đình, nhất là lúc vợ con sanh con.

XNV NL: Trangđài lo xa thế! Tại vì các cháu sẽ nhìn thấy chính bố là người thường xuyên đứng rửa bát sau khi mẹ nấu, thế là các cháu phải bắt chước thôi!

TGT: Chồng em vụng lắm Chị!

XNV NL: Vụng hay không đi nữa, có vỡ hàng chục cái tô cái chén đi nữa, thì biết chắc là Trangđài vẫn cứ nhờ vì chế độ mẫu hệ.

TGT: Dạ, thưa Chị, ngày xưa thì coi như em cũng có làm hư chồng em. Chồng em thì là con trai một, mà văn hóa Thụy Sĩ là phụ hệ. Em nghĩ mỗi xã hội có một nếp sống riêng, nhưng mà em biết được một điều là nếp sống Thụy Sĩ còn khá truyền thống. Cô Huê biết, cái năm em đi Châu Âu nghiên cứu về người Việt ở Thụy Điển, thì em cũng cố gắng đến thăm những nước khác để mình có khái niệm về đời sống của người Việt ở Châu Âu. Thì em thấy đa số phụ nữ Việt Nam ở Thụy Sĩ, ở quê chồng em, họ không có đi làm. Đa số là họ chăm sóc gia đình. Ở Thụy Sĩ, cái tiếng nói của người đàn ông là chính. Thậm chí, người phụ nữ Thụy Sĩ chỉ có bắt đầu được đi bầu vào năm 1971, trong khi đó ở Mỹ thì phụ nữ đã có quyền bầu cử hơn 100 năm rồi.

GS PTH: Như vậy Mỹ vẫn vẫn minh hơn...

TGT: Dạ, vẫn đi trước về vấn đề nữ quyền. Thì mỗi xã hội và mỗi văn hóa có những nét riêng và những điều hay, dở khác nhau. Cho nên khi chồng em là một người đàn ông Thụy Sĩ, mà đã đi ngược lại với cái văn hóa ngàn đời của đất nước mình để mà kết hợp họ với em thì ảnh là người bạo dạn hơn em!

GS PTH: Liều lĩnh đó!

XNV NL: Liều lĩnh, can đảm, để chứng tỏ tình yêu đối với một cô gái Việt Nam.

TGT: Dạ, hồi đó em hay bị trách lắm Chị. Cô Huê biết ngày xưa có nhiều người bạn họ giận lắm. Những người sinh hoạt Việt Ngữ chung bảo em, “Tại sao Trangđài yêu tiếng Việt, yêu quê hương Việt Nam, mà lại không lấy người Việt Nam?” Nhưng mà thực sự duyên số có những cái...

GS PTH: Duyên số làm sao mình tránh được phải không?

TGT: Dạ, nhưng mà em có nói như thế này. Em bảo là, “Trời ơi, bây giờ em có một học trò 24/24 để dạy tiếng Việt, dạy văn hóa Việt Nam mà!”

XNV NL: Thế bây giờ trở về cái Tết Nguyên Đán này, Canh Tý này, con chuột này. Thì lý do gì, và cái cơ duyên nào Trangđài lại có một bài thơ nhớ về tình tự quê hương của mùa Xuân?

TGT: Dạ, thì em thấy khi mình sống và có nhiều niềm vui rất là đơn sơ, và mặc dù sống ở Mỹ, nhưng mà tình yêu của em đối với Việt Nam nó vẫn còn rất là lớn, cho nên lúc nào tình thương đó nó vẫn cứ chảy. Bởi vì em được nuôi lớn cả về tâm hồn lẫn thể xác bằng cái dòng sữa văn hóa Việt Nam, cho nên khi làm mẹ, và mặc dù chưa bao giờ được dẫn con về Việt Nam, tại vì

Cô Huê và Chị Nhã Lan cũng biết, bây giờ đất nước cũng bị tàn phá rất là nhiều, cái chế độ độc tài vẫn còn đó, cho nên em chưa có cảm thấy thoải mái để đưa con mình về nơi đó. Khi mình có một món quà rất lớn mà mình muốn cho con mình, mà mình không cho được, muốn cho con mình được về thăm quê hương mà mình chưa có đưa con mình về được, thì em rất khắc khoải. Khi em sanh con, thì em thấy, người ta nói chúng ta đi mang theo quê hương, thì chúng ta đã tạo được những Việt Nam nho nhỏ ở khắp nơi trên thế giới. Nhưng khi làm mẹ, thì em cảm thấy đứa con của mình, những thế hệ mai sau mới chính là quê hương của mình ở đây. Tại vì chính các em sẽ giữ văn hóa, giữ tiếng nói, giữ những cái đẹp của Việt Nam. Và cho dù chúng ta có trở về cái mảnh đất đó hay không, thì chúng ta vẫn có Việt Nam ở trong lòng chúng ta. Cho nên, ngày xưa đi dạy Việt Ngữ, thì trao tình yêu quê hương cho các em học sinh. Đi sinh hoạt cộng đồng thì gửi cái tình yêu đó đến những người mình làm việc chung. Còn bây giờ, có con, thì em dành cho con.

GS PTH: Cô muốn hỏi lại em cái thời thơ ấu của em đó. Tức là em sinh năm 1975, tại Gò Công.

TGT: Dạ, đúng rồi Cô.

GS PTH: Vậy thì nguyên cái đời sống của em đến khi qua Mỹ là ở Gò Công không, hay là có lên Sài Gòn, hay là lên những thành phố lớn để đi học không?

TGT: Dạ em có lên Sài Gòn nhưng mà cũng chỉ ở nhà với các anh chị là nhiều và cũng đi sinh hoạt ca đoàn chút chút, năm cuối trước khi đi Mỹ đó Cô.

GS PTH: Còn nguyên cuộc sống của em là ở dưới Gò Công.

TGT: Dạ.

GS PTH: Cho nên tất cả những cái hình ảnh về quê hương, mà có thể là từ những lũy tre xanh, từ những dòng sông, từ những con đò, những ruộng lúa này khác... Cô có thể nghĩ được rằng chắc là lúc nào nó cũng lảng vảng trong đầu óc của em, phải không? Có thể là cái thời gian đó đó, là tất cả những cái gì mình học được, tất cả những cái gì mình thấy được, nó không bao giờ quên.

TGT: Dạ đúng rồi Cô.

GS PTH: Không bao giờ quên. Cho nên là cái trí nhớ của mình, cái tuổi mười một, mười hai, mười ba, mười bốn, khi mà mình đi học, mình

đọc những bài thơ, nó in sâu đậm vô rồi. Và bây giờ là như cuốn phim nó từ từ nó mờ ra. Và em muốn đưa tất cả những cái hình ảnh, tất cả những cái tâm tình đó trao lại cho những đứa con.

TGT: Dạ, và em cũng biết chắc chắn cái cảm nghiệm của các con về quê hương sẽ rất là khác. Mỗi lần em đọc sách cho con nghe, như về kinh nghiệm của những người thuyền nhân khi họ mới tới Mỹ, nhiều khi em rất là xúc động, nên em phải ngưng lại vì nghẹn lời, không đọc được nữa.

XNV NL: Vì cái đó, chính mình đã trải nghiệm qua, và cái đó nó chạm vào trái tim của mình đậm nhất và sâu nhất. Nhưng mà mình vẫn có thể truyền lại cho con mấy chục phần trăm thì cũng đã thấy được quê hương ngay ở xứ người này, và ngay ở trong lòng của con mình. Bây giờ Trangđài có thể cho quý khán thính giả được biết là bài thơ tình tự quê hương của Trangđài gửi đến cho con như thế nào?

TGT: Dạ, vậy bây giờ em xin phép Cô Huê, xin phép Chị Nhã Lan, xin phép quý khán thính giả, Trangđài đọc bài thơ. Cũng rất là ngắn thôi. Dạ.

(tiếp theo kỳ sau...)

Em Đi Qua Mùa Thu

*Em đi qua mùa thu
Nắng vàng ươm nổi nhớ
Em đi qua mùa thu
Hoa tím màu mắc cỡ.*

*Mùa thu tan trong gió
Mùa thu trôi theo mây
Thu đi trong ngõ nhỏ
Xao sóng nước hồ đầy*

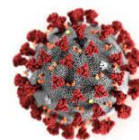
*Em, em có thơ ngây
Ru hồn thu ở lại
Những ngón tay mềm mại
Rắc thu vàng lên tranh!*

*Thu còn rất mong manh
Trong đêm trăng vắng vắng*

Lương Mỹ Hạnh

Siêu vi Corona

(Trích Wikipedia)



Coronavirus (còn được gọi là virus corona hay siêu vi corona) là một nhóm gồm các loại virus thuộc phân họ Coronavirinae trong Họ Coronaviridae, theo Bộ Nidovirales. Coronavirus gây bệnh ở các loài động vật có vú, bao gồm cả con người và chim. Ở người, virus gây nhiễm trùng đường hô hấp thường là nhẹ nhưng trong trường hợp ít gặp có thể gây tử vong.

Coronavirus là virus bao bọc với hệ gen ARN sợi đơn chiều dương và với một nucleocapsid đối xứng xoắn ốc. Kích thước bộ gen của coronavirus khoảng từ 26 đến 32 kilo base pair, lớn nhất đối với virus RNA.

Tên "*coronavirus*" có nguồn gốc từ tiếng Latin corona, có nghĩa là vương miện hoặc hào quang, và đề cập đến sự xuất hiện đặc trưng của virion dưới kính hiển vi điện tử (E. M.) với một rìa lớn, tạo thành một hình ảnh như vương miện hoàng gia hoặc vành nhật hoa. Hình thái học này được tạo ra bởi các peplomers tăng đột biến của virus, là các protein cư trú trên bề mặt của virus và xác định ái vật chủ. Protein đóng góp vào cấu trúc tổng thể của tất cả các coronavirus là spike (S), envelope (E), membrane (M) và nucleocapsid (N). Trong trường hợp cụ thể của coronavirus SARS, một miền liên kết cụ thể xác định trên S làm trung gian sự gắn kết của virus với thụ thể tế bào của nó, enzyme chuyển đổi angiotensin 2 (ACE2). Siêu vi khuẩn coronavirus (đặc biệt là các thành viên của nhóm con Betacoronavirus A) cũng có một loại protein giống như gai ngắn hơn gọi là hemagglutinin esterase (ANH).

Coronavirus thường gây ra các triệu chứng cảm lạnh thông thường, nhiễm trùng mũi, xoang hoặc cổ họng và lây lan qua hạt hơi, ho. Tuy nhiên, nó có thể dẫn đến các bệnh hô hấp nghiêm trọng hơn ví dụ như hội chứng hô hấp cấp tính nặng (SARS) và gây tử vong.

* * *

Lịch sử

Virus corona được phát hiện vào những năm 1960; Những người đầu tiên được phát hiện là nhiễm virus viêm phế quản truyền nhiễm ở gà và hai loại virus từ khoang mũi của bệnh nhân bị cảm lạnh thông thường được đặt tên là coronavirus 229E ở người và coronavirus OC43 ở người. Các thành viên khác của họ virus này đã được xác định, bao gồm SARS-CoV năm 2003, HCoV NL63 năm 2004, HKU1 năm 2005, MERS-CoV năm 2012 và SARS-CoV-2 năm 2019; hầu hết trong số này đã có mặt trong các dịch bệnh nhiễm trùng đường hô hấp nghiêm trọng

Vào ngày 31 tháng 12 năm 2019, một chủng coronavirus mới được ký hiệu là 2019-nCoV, đã được báo cáo tại thành phố Vũ Hán của Trung Quốc và đã gây ra một vụ dịch nghiêm trọng tại đó, sau đó lan sang các nơi khác trên giới. Đến ngày 31 tháng 1 năm 2020, có 213 trường hợp tử vong đã được báo cáo và 2,877 trường hợp được xác nhận.

Chủng virus tại Vũ Hán đã được xác định là một chủng mới của dạng β CoV từ nhóm 2B với độ tương tự di truyền ~ 80% so với SARS-CoV, chủng vừa mới được WHO đặt tên là SARS-CoV-2 (Tên gọi này được đặt chính thức từ ngày 11/2/2020 bởi Ủy ban Quốc tế về Phân loại Virus (ICTV), trước đó nó được gọi là 2019-nCoV). Virus này bị nghi ngờ là có nguồn gốc từ các động vật hoang dã như

rắn và dơi, được lây lan do việc buôn bán tại chợ bán buôn hải sản Hoa Nam Vũ Hán.

Bùng phát coronavirus Trung Quốc 2019–2020

Vào tháng 12 năm 2019, một loại coronavirus mới là SARS-CoV-2 gây nên dịch bệnh viêm phổi, bắt nguồn từ thành phố Vũ Hán của Trung Quốc và lan rộng sang nhiều nơi khác.

Tiến hóa

Tổ tiên chung gần đây nhất của coronavirus đã được giả định ở khoảng thời gian 8000 TCN. Thực tế chúng có thể đã tồn tại từ trước đó rất lâu.

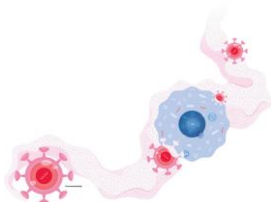
Một ước tính khác đặt tổ tiên chung gần đây nhất (MRCA) của tất cả các coronavirus vào khoảng

8100 BCE. MRCA của Alphacoronavirus, Betacoronavirus, Gammacoronavirus và

Deltacoronavirus đã được giả định ở khoảng 2400 TCN, 3300 TCN, 2800 TCN và 3000 TCN. Dường như dơi và chim, động vật có xương sống có máu nóng, là vật chủ lý tưởng cho nguồn gen coronavirus (với dơi là Alphacoronavirus và Betacoronavirus, và chim là Gammacoronavirus và

Deltacoronavirus).

Coronavirus bò và coronavirus đường hô hấp chó có chung họ hàng từ một tổ tiên chung vào năm 1951. Bovine coronavirus và coronavirus OC43 của con người đã chuyển hướng vào năm 1899. Bovine coronavirus chuyển hướng từ các loài coronavirus ở ngựa vào cuối thế kỷ 18.



Một ước tính khác cho thấy rằng coronavirus OC43 lây bệnh cho con người đã chuyển hướng từ coronavirus của bò vào năm 1890.

MRCA của coronavirus OC43 ở người đã có từ những năm 1950.

Hội chứng hô hấp Trung Đông coronavirus, mặc dù có liên quan đến một số loài dơi, dường như xuất phát từ một loại coronavirus đã tiến hóa từ những thế kỷ gần đây.

Các coronavirus dơi liên quan chặt chẽ nhất và coronavirus SARS chuyển hướng vào năm 1986. Một con đường tiến hóa của virus SARS và mối quan hệ nhạy bén với dơi đã được đề xuất. Các tác giả cho rằng các coronavirus đã được liên kết với dơi trong một thời gian dài và tổ tiên của virus SARS đã lây nhiễm lần đầu tiên các loài thuộc chi Hipposideridae, sau đó lây lan sang các loài thuộc họ Rhinolophidae và sau đó đến cây hương, cuối cùng lây sang người.

Alpaca coronavirus và coronavirus 229E ở người đã tiến hóa trước năm 1960.

Các coronavirus NL63 của người và một coronavirus ở loài dơi đã có chung tổ tiên vào khoảng 563-822 năm trước.

Nhân rộng

Chu kỳ lây nhiễm của coronavirus

Sau khi virus này xâm nhập vào tế bào, hạt virus không được bao bọc và bộ gen RNA được gửi vào tế bào chất.

Bộ gen RNA coronavirus có bọc 5 methyl và đuôi 3' polyadenylated. Điều này cho phép RNA gắn vào ribosome để dịch mã.

Các loại coronavirus cũng có một protein được gọi là bản sao được mã hóa trong bộ gen của nó, cho phép bộ gen của virus RNA được sao chép thành các bản sao RNA mới bằng cách sử dụng máy móc của tế bào chủ. Bản sao là protein đầu tiên được tạo ra; một khi gen mã hóa bản sao được dịch, quá trình dịch bị dừng bởi một codon dừng. Điều này được gọi là băng điểm lỏng nhau. Khi mRNA băng điểm chỉ mã hóa một gen, đó là loại virus monocistronic. Một protein phi cấu trúc coronavirus cung cấp thêm độ trung thực cho việc sao chép vì nó có chức năng đọc sửa, mà các enzyme RNA polymerase phụ thuộc RNA thường thiếu.

Bộ gen RNA được sao chép và một polyprotein dài được hình thành, trong đó tất cả các protein được gắn vào. Các coronavirus có một protein phi cấu trúc - một protease - có khả năng tách các protein trong chuỗi. Đây là một hình thức kinh tế di truyền cho virus, cho phép nó mã hóa số lượng gen lớn nhất trong một số lượng nhỏ nucleotide.

Coronavirus ở người

Có bảy chủng coronavirus trên người đã được biết tới:

Vi rút coronavirus 229E ở người (HCoV-229E)

Vi rút coronavirus OC43 (HCoV-OC43)

SARS-CoV

Vi rút coronavirus ở người NL63 (HCoV-NL63, coronavirus New Haven)

Vi rút coronavirus ở người HKU1

Hội chứng hô hấp Trung Đông do coronavirus (MERS-CoV), trước đây gọi là coronavirus mới 2012 và HCoV-EMC.

SARS-CoV-2, còn được gọi không chính thức là 2019-nCoV, viêm phổi Vũ Hán hoặc coronavirus Vũ Hán. ('Mới' trong trường hợp này có nghĩa là mới được phát hiện hoặc mới được bắt nguồn và là một tên giữ chỗ).

Sau bùng phát lớn của các vụ dịch SARS năm 2003, các nhà virus học đã có một mối quan tâm mới đối với các coronavirus. Trong nhiều năm, các nhà khoa học chỉ biết về hai loại coronavirus ở người (HCoV-229E và HCoV-OC43). Việc phát hiện ra SARS-CoV đã bổ sung một loại coronavirus thứ ba ở người.

Đến cuối năm 2004, ba phòng thí nghiệm nghiên cứu độc lập đã báo cáo về việc phát hiện ra một loại coronavirus thứ tư ở người. Nó đã được các nhóm nghiên cứu khác nhau đặt tên là NL63, NL và New Haven coronavirus. Ba phòng thí nghiệm liên quan vẫn còn tranh luận về việc ai phát hiện ra virus đầu tiên và ai có quyền đặt tên cho nó.

Đầu năm 2005, một nhóm nghiên cứu tại Đại học Hồng Kông đã báo cáo tìm thấy một loại coronavirus thứ năm ở hai bệnh nhân bị viêm phổi. Họ đặt tên cho nó là Human coronavirus HKU1.

Coronavirus ở động vật

Virus corona đã được công nhận là nguyên nhân gây bệnh lý trong thú y từ đầu những năm 1970.

Ngoại trừ viêm phế quản truyền nhiễm gia cầm, các bệnh liên quan chủ yếu tại đường ruột.

Bệnh do coronavirus ở động vật

Coronavirus chủ yếu lây nhiễm đường hô hấp trên và đường tiêu hóa của động vật có vú và chim.

Hiện tại có bảy chủng coronavirus đã biết lây nhiễm cho người. Coronavirus được cho là gây ra một tỷ lệ đáng kể của tất cả các bệnh cảm lạnh thông thường ở người lớn và trẻ em. Virus corona gây cảm lạnh với các triệu chứng chính, ví dụ như sốt, adenoids sưng họng, ở người chủ yếu vào mùa đông và đầu mùa xuân. Vi rút coronavirus có thể gây viêm phổi, viêm phổi do virus trực tiếp hoặc viêm phổi do vi khuẩn thứ phát và viêm phế quản, viêm phế quản do virus trực tiếp hoặc viêm phế quản do vi khuẩn thứ cấp.

Virus coronavirus được công bố rộng rãi được phát hiện vào năm 2003, SARS-CoV gây ra hội chứng hô hấp cấp tính nặng (SARS), có một mầm bệnh độc đáo vì nó gây ra cả nhiễm trùng đường hô hấp trên và dưới. Tầm quan trọng và tác động kinh tế của coronavirus là tác nhân gây cảm lạnh thông thường rất khó đánh giá bởi vì, không giống như rhovovirus (một loại virus cảm lạnh thông thường khác), coronavirus ở người rất khó nuôi cấy trong phòng thí nghiệm.

Coronavirus cũng gây ra một loạt các bệnh ở động vật trang trại và vật nuôi được thuần hóa, một số trong đó có thể nghiêm trọng và là mối đe dọa cho ngành nông nghiệp. Ở gà, virus viêm phế quản truyền nhiễm (IBV), một loại coronavirus, không chỉ nhắm vào đường hô hấp mà còn cả đường tiết niệu. Virus có thể lây lan đến các cơ quan khác nhau trên khắp cơ thể gà. Coronavirus kinh tế quan trọng của động vật trang trại bao gồm lợn coronavirus (lây viêm dạ dày ruột coronavirus, TGE) và coronavirus bò, mà cả hai kết quả trong tiêu chảy ở gia súc non. Feline coronavirus: hai dạng, coronavirus ruột là một mầm bệnh có ý nghĩa lâm sàng nhỏ, nhưng đột biến tự phát của virus này có thể dẫn đến viêm phúc mạc do nhiễm trùng (FIP), một bệnh có tỷ lệ tử vong cao. Tương tự, có hai loại coronavirus lây nhiễm chồn sương: coronavirus ruột chồn gây ra một hội chứng rối loạn tiêu hóa được gọi là viêm ruột epizootic (ECE), và một phiên bản hệ thống gây chết người nhiều hơn (như FIP ở mèo) (FSC).

Có hai loại canine coronavirus (CCoV), một loại gây ra bệnh đường tiêu hóa nhẹ và một loại đã được phát hiện gây ra bệnh hô hấp. Virus viêm gan chuột (MHV) là một loại coronavirus gây ra một bệnh dịch chuột gây bệnh dịch với tỷ lệ tử vong cao, đặc biệt là trong số các đàn chuột trong phòng thí nghiệm. Một loại coronavirus ở loài dơi liên quan đến virus HKU2 được gọi là hội chứng tiêu chảy cấp lợn coronavirus (SADS-CoV) gây tiêu chảy ở lợn.

Trước khi phát hiện ra SARS-CoV, MHV là loại coronavirus được nghiên cứu tốt nhất cả in vivo và in vitro cũng như ở cấp độ phân tử. Một số chủng MHV gây ra viêm não demyelinating tiến triển ở chuột đã được sử dụng như một mô hình murine cho bệnh đa xơ cứng. Những nỗ lực nghiên cứu đáng kể đã được tập trung vào việc làm sáng tỏ cơ chế bệnh sinh của virus coronavirus động vật này, đặc biệt là bởi các nhà virus học quan tâm đến các bệnh thú y và bệnh động vật.

Các dịch bệnh nghiêm trọng

Hội chứng hô hấp cấp tính nặng (SARS)
Năm 2003, sau khi bùng phát hội chứng hô hấp cấp tính nặng (SARS) đã bắt đầu từ năm trước ở châu Á và các trường hợp thứ phát ở nơi khác trên

thế giới, Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) đã đưa ra một thông cáo báo chí nói rằng một loại coronavirus mới được xác định bởi một số lượng phòng thí nghiệm là tác nhân gây bệnh SARS. Virus được đặt tên chính thức là SARS coronavirus (SARS-CoV).

Hơn 8.000 người bị nhiễm bệnh này, khoảng 10% trong số họ đã chết.

Hội chứng hô hấp Trung Đông (MERS)

Vào tháng 9 năm 2012, một loại coronavirus mới đã được xác định, ban đầu được gọi là Novel Coronavirus 2012, và bây giờ được đặt tên chính thức là coronavirus hội chứng hô hấp Trung Đông (MERS-CoV).

Tổ chức Y tế Thế giới đã đưa ra một cảnh báo toàn cầu ngay sau đó. Bản cập nhật của WHO vào ngày 28 tháng 9 năm 2012 tuyên bố rằng virus dường như không dễ dàng truyền từ người sang người. Tuy nhiên, vào ngày 12 tháng 5 năm 2013, một trường hợp lây truyền từ người sang người ở Pháp đã được Bộ Xã hội và Y tế Pháp xác nhận. Ngoài ra, các trường hợp lây truyền từ người sang người đã được Bộ Y tế tại Tunisia báo cáo. Hai trường hợp được xác nhận liên quan đến những người dường như đã mắc bệnh từ người cha quá cố của họ, người bị bệnh sau chuyến thăm Qatar và Ả Rập Saudi. Mặc dù vậy, có vẻ như virus gặp khó khăn khi lây lan từ người sang người, vì hầu hết các cá nhân bị nhiễm bệnh không lan truyền virus này.

Đến ngày 30 tháng 10 năm 2013, đã có 124 trường hợp và 52 người chết ở Ả Rập Saudi. Sau khi Trung tâm y tế Erasmus của Hà Lan giải trình tự virus, virus này đã được đặt tên mới là Trung tâm y tế Human coronavirus Erasmus (HCoV-EMC). Tên cuối cùng của virus là coronavirus hội chứng hô hấp Trung Đông (MERS-CoV).

Vào tháng 5 năm 2014, hai trường hợp nhiễm MERS-CoV duy nhất của Hoa Kỳ đã được ghi nhận, cả hai xảy ra ở những nhân viên chăm sóc sức khỏe làm việc ở Ả Rập Saudi và sau đó đi du lịch đến Hoa Kỳ đã được điều trị ở Indiana và một ở Florida. Cả hai cá nhân này đã được nhập viện tạm thời và sau đó xuất viện.

Vào tháng 5 năm 2015, một vụ dịch MERS-CoV đã xảy ra ở Hàn Quốc, khi một người đàn ông đi du lịch đến Trung Đông, đã đến 4 bệnh viện khác nhau trong khu vực Seoul để điều trị bệnh. Điều này gây ra một trong những vụ dịch MERS-CoV lớn nhất bên ngoài Trung Đông.

Tính đến tháng 12 năm 2019, 2.468 trường hợp nhiễm MERS-CoV đã được xác nhận bằng các xét nghiệm trong phòng thí nghiệm, 851 trong số đó là tử vong, tỷ lệ tử vong khoảng 34,5%.



Trái Cây và Sức Khỏe



Trái cây đã được hầu hết mọi người ưa thích vì mùi vị ngon ngọt và nhiều chất dinh dưỡng. Trái cây cũng giúp cơ thể giảm thiểu rối loạn các chức năng và một số bệnh hoạn.

* * *

Ích lợi của trái cây

Ăn trái cây có nhiều điểm lợi như sau:

1. Trước hết, ăn trái cây giải tỏa được sự ám ảnh với mặc cảm là đã giết các sinh vật khác để lấy thực phẩm nuôi sống bản thân.

2. Ăn trái cây là ta đã mang vào cơ thể một loại thực phẩm tuyệt hảo có sẵn trên trái đất., được thiên nhiên tạo ra để sẵn sàng phục vụ chúng ta khi đói khát. Sau khi ăn, ta có thể truyền rải hạt giống, tạo ra nhiều cây trái khác và như vậy càng tăng thêm nguồn thực phẩm thiên nhiên cho loài người.

3. Các nhà nhân chủng học tin rằng người tiền sử có cấu trúc cơ thể rất gần với loài đười ươi, vượn như ngày nay, nên đều ưa thích vị ngọt của trái cây vì trái cây ít bị nhiễm độc hơn những thực phẩm khác. Ăn trái cây, ta không còn sợ mắc phải những bệnh bò điên, bệnh long móng lở miệng, bệnh sán lãi.

4. Trái cây có đến 70% là nước, cũng tương tự như trong cơ thể chúng ta có đến 80% trọng lượng là chất lỏng. Chất lỏng có vai trò rất quan trọng cho các chức năng của cơ thể. Vì thế, ăn trái cây là đáp ứng được một nhu cầu thiết yếu của cơ thể về chất lỏng.



5. Ăn trái cây không còn e ngại gì về cholesterol, vì trái cây không có chất béo này. Cholesterol chỉ có trong thực phẩm động vật và nếu ăn nhiều quá có nguy cơ đưa tới các bệnh tim mạch.

6. Chất xơ không phải là chất dinh dưỡng, không cho năng lượng và bao tử của con người không tiêu hóa được. Nhưng chất xơ góp phần tích cực trong việc bảo vệ sức khỏe, giúp ta tránh được nhiều bệnh chẳng hạn như ăn nhiều

chất xơ có thể giúp giảm thiểu nguy cơ cao huyết áp, béo phì, ung thư ruột. Chất xơ có rất nhiều trong trái cây các loại.

7. Trái cây với đường fructose là nguồn năng lượng rất tốt cho tế bào não bộ, giúp kích thích, tăng cường trí nhớ, làm giảm u sầu, buồn chán.

8. Trái cây là thực phẩm tương đối vừa rẻ tiền, sẵn có mà lại tươi nguyên. Đây là món ăn thiên nhiên mà tạo hóa dành cho con người.

9. Trái cây dễ tiêu hóa. Cơ thể chỉ cần một sức lao động rất nhỏ và một thời gian ngắn ngủi để biến hóa các chất dinh dưỡng trong trái cây. Ăn một miếng thịt bò, bao tử phải cần sáu bảy giờ đồng hồ để tiêu hóa, trong khi đó ăn một hỗn hợp trái cây, chỉ cần nửa giờ. Vừa mau lẹ nhẹ nhàng vừa ít chất cặn bã không tốt mà hai trái thận phải vất vả thải ra khỏi cơ thể.

10. Nhiều người tin rằng ăn trái cây giúp tinh thần minh mẫn, trí nhớ tốt, yêu đời chẳng phải lo âu sầu muộn, tình cảm lại rời rào, da dẻ hồng hào, tươi mịn, ít đau ốm, ngũ quan tinh tường, lục phủ ngũ tạng hoạt động đều hòa và ngay cả đời sống ân ái lứa đôi cũng thêm phần hào hứng, thỏa mãn.

Trái cây và ích lợi y học

Nhiều nghiên cứu y học còn cho biết trái cây cũng có ích lợi trong các bệnh sau đây:

1. Trái cây làm giảm nguy cơ đột quy và tai biến động mạch não.

Căn cứ vào các báo cáo nghiên cứu sự liên hệ giữa việc ăn trái cây với bệnh tim mạch, nhóm bác sĩ người Anh Andrew R. Ness và John W. Powles đã đi đến kết luận rằng trái cây và rau có tác dụng bảo vệ tốt với tai biến mạch máu não và tác dụng bảo vệ yếu hơn đối với cơn suy tim (heart attack).

Theo các vị này, có nhiều lý do đưa tới tác dụng tốt như vậy.

Có thể một phần là khi ăn nhiều rau trái, người bệnh sẽ bớt ăn các thực phẩm được cho là có nguy cơ gây bệnh như mỡ béo trong thịt động vật, những món ăn vặt không tốt cho sức khỏe. Ngoài ra, kinh nghiệm cho hay là người ăn nhiều trái cây thường thường có đời sống lành mạnh hơn, không hút thuốc lá, bớt uống rượu, năng vận động cơ thể.

2. Khoa học thực nghiệm cho hay là, ngoài chất dinh dưỡng lớn như đạm, béo, đường tự nhiên, trái cây còn có chất dinh dưỡng với số lượng ít nhưng rất cần thiết và ích lợi. Đó là các loại sinh tố, chất chống oxy hóa, khoáng chất giúp cơ thể bảo trì, tăng trưởng, giảm thiểu hư hao, bệnh tật.

Nghiên cứu của Gioann Manson ở Boston cho thấy trái cây giảm nguy cơ tử vong của tai biến suy tim tới 26% so với người ít ăn trái cây; trong khi đó thì nghiên cứu của Paul Knert bên Phần Lan cho thấy nguy cơ suy tim giảm thiểu tới 34%.

Các chuyên gia khuyên nên ăn khoảng 400 gr rau trái mỗi ngày, đặc biệt là rau trái tươi thì tốt hơn, để có thể hưởng được lợi ích kể trên.

3. Trái cây chống táo bón, làm giảm nguy cơ ung thư ruột già.

Nhiệm vụ của ruột già là hấp thụ một số lớn nước và khoáng chất, loại chất cặn bã của thực phẩm ra khỏi cơ thể. Kết quả nhiều nghiên cứu cho hay chất xơ trong trái cây giúp đại tiện dễ dàng, chống táo bón. Chất xơ làm phân mềm hơn, dễ thải ra ngoài nên giảm thời gian tiếp xúc giữa ruột già với hóa chất trong cặn bã tiêu hóa, do đó giảm nguy cơ ung thư ruột già.

4. Trái cây giúp giảm nguy cơ béo phì.

Vì trái cây cung cấp ít năng lượng, nên ăn nhiều không sợ bị tích lũy dư thừa thành béo phì. Ngoài ra, kết quả nghiên cứu của trường Đại học Yale cho hay đường fructose trong trái cây làm giảm sự ngon miệng và giảm tiêu thụ nhiều năng lượng trong bữa ăn tiếp theo đó.

Nước Trái Cây

Nói về trái cây mà không nói tới nước vắt của trái cây sẽ là điều thiếu sót lớn. Vì nước vắt trái cây có nhiều chất dinh dưỡng đồng thời là món giải khát rất tốt.



Một ly cam vắt uống sau một hành trình nhiều giờ trong nóng bức, một ly chanh đường đá với người tình học trò dưới gốc cây là những thỏa mãn lớn lao.

Ngày nay, nước trái cây còn được chế biến vô chai, đóng hộp, và đều đã được diệt khuẩn nên

rất an toàn. Nhiều loại trái cây, nhất là nho và táo, trong quá trình chế biến, cũng đã được loại bỏ những chất không cần thiết.

Nước trái cây có thể dùng nguyên chất, từ trái cây tươi vắt ra hoặc dùng dạng chế biến có độ đậm đặc cao, khi dùng thì pha loãng với nước. Có nhiều loại nước trái cây chế biến được cho thêm đường, chất màu hoặc hương vị khác. Khi mua, ta cần đọc kỹ nhãn hiệu để tránh những chất mà ta không thích hoặc có thể dị ứng. Tốt nhất vẫn là mua trái cây tươi về, rồi tự vắt lấy nước để dùng. Vừa rẻ vừa bảo đảm nguyên chất, bổ dưỡng.

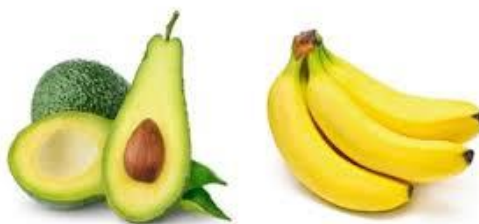
Nhưng uống nước trái cây cũng có điểm bất lợi so với ăn trái cây, là vì ta sẽ bỏ phí đi khá nhiều chất xơ quý giá sẵn có trong trái cây.

Kết luận

Người Tây phương có câu nói “Mỗi ngày ăn một quả táo, không cần đến thầy thuốc” (An apple a day, keep the doctor away).

Mỗi ngày chỉ ăn một quả táo mà đã không cần đến thầy thuốc, thì khi ăn nhiều trái khác nhau, hẳn sẽ chẳng bao giờ bao giờ bệnh tật.

Tuy nhiên, cũng không thể vì thế mà trái cây có thể hoàn toàn thay thế cho bữa ăn đa dạng với đủ các loại thực phẩm như thịt, cá, cơm rau...



CƯỜI CHÚT CHƠI**MỪNG HỤT**

Thắng thường ngồi chung xe bus với Nga. Một hôm, Thắng lấy hết dững cảm dúi cho Nga một mẩu giấy, trên đó viết:

- "Tôi rất thích bạn, nếu bạn đồng ý kết bạn với tôi thì hãy đưa lại mẩu giấy này cho tôi, còn nếu không đồng ý thì hãy vứt nó qua cửa sổ".

- Một lúc sau Nga chuyển lại mẩu giấy cũ, Thắng vui mừng mở ra xem, trên giấy viết: "Không mở được cửa sổ!".

BA CÁI CHẾT

Có 3 người cùng chết xuống địa ngục. Diêm Vương hỏi người thứ nhất:

- Tại sao con chết ??

- Con phát giác vợ con đang ngoại tình với thằng khác ở lầu 10 khách sạn. Tức quá nhưng không dám đánh vợ nên con đã ném cái tủ lạnh xuống đất, nhưng nặng quá nên con rớt theo và bị chết.

Diêm Vương hỏi người thứ hai:

- Tại sao con chết ??

- Con đang đi bộ ngang khách sạn. Tự nhiên có cái tủ lạnh rớt ngay đầu con.

Diêm Vương hỏi người thứ ba

- Dzậy còn con, tại sao con chết ???

- Dza con thấy thằng chồng chạy lên, sợ quá, con núp trong cái tủ lạnh đó.....

KINH NGHIỆM

Một gã trẻ tuổi gặp một ông già. Đang huênh hoang muốn khoe trình độ mình hơn người, gã bèn rủ:

- Tôi với ông so kiến thức bằng cách đố nhau nhé!

Ông già dẫn đố, gã bèn đặt thêm điều kiện:

- Nếu thắng ông được 10 đồng, nếu thua ông chỉ mất 1 đồng thôi!

- Đồng ý, anh đố trước đi.

- Ai là người lên vũ trụ đầu tiên?

Ông già không trả lời, lẳng lặng rút tờ 1 đồng trả cho gã trẻ tuổi. Được thế, hần hỏi tiếp:

- Ai phát minh ra định luật bảo toàn khối lượng? Chịu. Lại 1 tờ nữa.

- Thôi, anh đố nhiều rồi. Để tôi đố anh 1 câu được không?

- Đồng ý!

- Con gì lên đồi bằng 2 chân, còn xuống đồi bằng 3 chân?

Sau một hồi lâu suy nghĩ, gã thanh niên quyết định rút tờ 10 đồng ra, đưa cho đối thủ và hỏi lại:

- Không biết! Thế con gì đấy hả ông?

Ông già lẳng lặng rút tiếp tờ 1 đồng đưa cho gã trẻ.

SAO CHƯA MỜI TÔI ĂN?

Một người bị đau bụng mà không thể đi đại tiện được, bèn đến gặp thầy lang nhờ chữa trị. Anh ta hứa với thầy lang là khi nào được chữa khỏi sẽ mời ông một bữa thịnh soạn. Thầy lang tin lời và bốc thuốc cho anh ta. Sau mấy ngày uống thuốc thì anh này khỏi bệnh và đi đại tiện bình thường được, nhưng tính keo kiệt, muốn nuốt lời về bữa cơm, nên khi ông thầy lang hỏi thì nói là chưa khỏi.

Ông thầy lang đoán được là anh ta nói dối, bực lắm, bèn quyết định rình bắt quả tang. Một lần thấy anh ta đi ra đồng đại tiện, ông thầy lang liền bám theo. Khi anh này vừa đi xong đang kéo quần lên thì ngay lập tức ông thầy lang từ trong bụi cây chạy ra, một tay nắm tay anh ta, một tay chỉ vào đồng phân mà quát:

- Anh thật là kẻ tham lam trá trở. Đã đi được một đồng lù lù thế này, sao còn chưa mời tôi ăn hả?

BỆNH NGHỀ NGHIỆP

Một thám tử nói chuyện với đồng nghiệp:

- Vợ mình đã có thai.

- Vậy à? Thế cậu có nghi cho ai không?

- ???

CHẮC CHẮN LÀ THẾ RỒI!

Trong lớp học, cô giáo giảng bài.

- Cô giáo: Người khôn ngoan luôn luôn biết nghi ngờ, còn kẻ ngu dốt thì lúc nào cũng tuyên bố chắc chắn.

Vinh: Thưa cô ! Cô tin chắc chứ ?

- Cô giáo: Chắc chắn

ĐẸP VÀ BAY BƯỚM

Một anh bạn trẻ đi xem triển lãm tranh với vẻ thích thú tò mò. Thấy vậy, họa sĩ hỏi:

- Anh thấy tranh tôi vẽ thế nào?

- Rất thích!

- Thích ở chỗ nào?

- Chữ ký của anh đẹp và bay bướm quá!



Giải trí có giải thưởng SUDOKU

Luật chơi: Có tất cả 5 lần (9 hàng, 9 cột và 9 khung). Số từ 1 đến 9 chỉ được xuất hiện một lần ở mỗi hàng, mỗi cột và mỗi khung.

Giải thưởng: giải đáp đúng sẽ được tặng nửa năm báo VNNS (4 số). Giải trúng quý độc giả cũng có thể gửi tặng người thân. Đáp số xin gửi về địa chỉ tòa soạn trước ngày 02-11-2020.

Độc giả trúng giải thưởng: Độc giả Võ Văn Hào (461 - Leeuwarden). Xin chúc mừng độc giả Võ Văn Hào, giải thưởng cho độc giả là 4 số báo, độc giả có thể theo dõi hạn báo ở trang bìa sau, phần địa chỉ etiket.

8	8		1	3	2			4	1			6	3	9	2	8	
7		2	4					1	9					2	6	7	
	4														9		
8	7			4	5	1					3	9	8			4	6
4			3	7		2					5		1	6			9
5			8		6			7	6			4		5			1
			6	8										6	4		
						4											
						4	3		5	2							
6	9				3	1		2	4	5						7	2
						7	3										
						8	1	3									
						9	8										
5	6				9	3		8	1	2						7	8
						8	6		4	3							
			4	5				3						7	5		
8			7		1			2	5			1		8			6
4			6	9		7					9		2	7			4
6	7			8	4	3					6	4	5			8	1
	8															6	
9		6	1					3	6				4	8			5
3	4		2	7	8			5	7			3	8	6		1	2

Mẫu giới thiệu VNNS đến gia đình bè bạn

- tên người giới thiệu:
- số độc giả:
- địa chỉ:
- giới thiệu độc giả mới tên:
- địa chỉ:

Giới thiệu 1 độc giả mới sẽ nhận được giải thưởng 6 tháng báo VNNS.

Góp Nhặt Cát Đá – Quyển sách đọc cả đời

Đăng Trình



Khi còn bé, một hôm thơ thẩn trong nhà sách, tôi vô tình cầm lên một quyển truyện tranh có cái tên rất thú vị: “Góp nhặt cát đá”.

Đây vốn là một tuyển tập những mẫu truyện Thiền ngắn của Nhật Bản, do

thiền sư Vô Trúc trước tác vào thế kỷ 13, nhưng quyển truyện tranh tôi đọc thì đã được một họa sĩ hiện đại trình bày lại bằng những nét vẽ rất gần gũi, dí dỏm.

Có những câu chuyện vừa đọc đã hiểu, hiểu xong thì mỉm cười ý nhị, như câu chuyện Cống Cô Gái Qua Suối, Ngón Tay Chỉ Mặt Trắng, Cái Chết Của Tách Trà... Những câu chuyện đầy đều bắt nguồn từ những quan sát nhỏ nhặt, tinh tế trong đời sống, nhưng nếu không có được tâm trí tĩnh lặng, sáng suốt như các vị Thiền sư thì khó thể nào nhận ra được.

Nhưng cũng có những câu chuyện đọc đến 10 lần cũng chưa chắc đã hiểu, như Đại Lãng, Bình Thường Tâm, Biết Dễ Khó Làm...

Về sau này, tôi có tìm đọc một số bản truyện chữ của Góp Nhặt Cát Đá. Mỗi lần đọc lại phát hiện thêm một điểm thú vị, học được thêm một điều mới mẻ.

Điểm đặc biệt của Thiền Nhật Bản (Zen) là có những tư tưởng không thể dùng logic thông thường để thấu hiểu, mà phải tự mình trải nghiệm lấy.

Như có một Thiền sư đã trả lời nửa đùa nửa thật khi người ta hỏi ông “Thiền là gì?”. Ông đáp: “Tôi rất muốn cho anh biết, nhưng bây giờ tôi phải đi tiểu cái đã. Anh thấy đấy, một việc nhỏ nhặt như vậy tôi cũng phải tự làm lấy. Liệu anh có thể làm thay cho tôi được không?”

Hôm nay, xin mời bạn thử trải nghiệm một số mẫu truyện Thiền trong quyển Thạch Sa Tập ấy. Bạn có thể bình giải tùy ý, nhưng chừng vài tháng, vài năm sau, hãy thử đọc lại. Lúc ấy hẳn bạn sẽ tự nhận ra nhiều điều mới mẻ khác.

NÓNG GIẬN

Một thiền sinh đến than phiền cùng Bankei: “Bạch thầy, Con mắc cơn nóng giận không kềm được. Con phải làm sao để chữa?”

“Con có cái lạ lùng quá,” Bankei trả lời. “Nào cho ta xem cái mà con có.”

“Ngay bây giờ thì con không thể chỉ cho thầy thấy được,” người kia trả lời.

“Khi nào thì con có thể chỉ nó cho ta?” Bankei hỏi.

“Nó nổi lên thật bất chùng,” thiền sinh trả lời.

“Vậy thì,” Bankei kết luận, “nó không đúng là thật tướng của con. Nếu nó là thật tướng thì con đã có thể chỉ cho ta thấy nó bất cứ lúc nào. Khi con mới sinh con không có nó, và cha mẹ con đã không giao nó cho con. Hãy suy nghĩ đến điều đó.”

PHÉP LẠ

Khi Bankei thuyết pháp ở chùa Ryumon, một tăng sĩ phái Shinshu, vốn tin vào giải thoát qua chú niệm danh hiệu Phật A Di Đà, ganh tị với đám thính chúng đông đảo nên muốn tranh luận với ngài.

Bankei đang giữa cuộc giảng thì vị tăng sĩ kia xuất hiện, nhưng vì vị ấy gây náo động cho nên Bankei phải ngưng buổi thuyết pháp để hỏi cơ sự.

“Tổ sáng lập của phái chúng tôi,” vị tăng sĩ đồng dạc, “có những năng lực kỳ diệu như là ngài cầm bút ở một bên bờ sông mà có thể viết thánh hiệu của Phật A Di Đà lên trên một tấm giấy do đồ đệ của ngài giơ lên ở phía bên kia sông. Ông có thể làm được phép lạ như thế không?”

Bankei nhẹ nhàng đáp: “Con cáo của ông có thể làm được tiểu xảo đó, nhưng đó không phải là phong cách của Thiền. Phép lạ của ta là khi đói thì ăn, khi khát thì uống.”

SÁT SANH

Một ngày nọ, Gasan giáo huấn môn đồ: “Ai khuyên không nên sát sanh và ai tha chết cho mọi sinh linh đều rất phải. Lành thay khi bảo tồn đời sống của cả súc vật và côn trùng. Nhưng phải làm gì với những kẻ giết thời giờ, những kẻ tiêu hủy tài sản, những kẻ gây thiệt hại kinh tế? Chúng ta không thể nào bỏ qua họ được. Lại nữa, phải làm gì với kẻ chuyên thuyết pháp mà không giác ngộ? Y đang giết chết Phật giáo.”

Đọc thêm tại: <http://goo.gl/7jUROA>



Vliet Service



Reparatie van koelcel, vnescel, koelapparatuur, airco, softijsmachine, ventilatie, keuken afzuiginstallatie, verwarmingsketels, geyser, boiler, friteuse, opwarming-apparatuur, magnetron, oven, vaatwasmachine, gasapparatuur, koffie-espresso, luchtbehandelingskast, zak filters, koolstof filters.

Verkoop van horeca-apparatuur.

Contact: Dhr. Vliet Nguyen

Tel. 030-2688630

Mob. 06-44464380



Việt Nam Nguyệt San, một trong những tờ báo Việt ngữ lâu đời nhất của người Việt tại Âu Châu. Người Việt tại Hòa Lan luôn hãnh diện đã cùng nhau chung góp, kẻ bỏ công, người góp của, để nuôi dưỡng gìn giữ tờ báo này như một phương tiện liên lạc với nhau từ hơn 30 năm qua.

Hãy đọc và cổ động báo Việt Nam Nguyệt San đến gia đình, bè bạn.

lệ phí cho một năm (8 số) là €30.-

Quý đồng hương có thể chuyển tiền về trương mục của cộng đồng qua ING-bank (IBAN):

NL16 INGB 0001 5086 64 t.n.v. AVVN

Thơ

Trần Mộng Tú

tháng mười hoa cúc

Bây giờ là tháng mười
Em như hoa cúc nhỏ
Sao anh không là gió
Thổi mùa thu vào em

Bây giờ là tháng mười
Em hiền như hoa cúc
Sao anh không là đất
Cho em ngã vào lòng

Bây giờ là tháng mười
Em gầy như nhánh cúc
Sao anh không là mưa
Cúi hôn từng cánh lá



Bây giờ là tháng mười
Em mong manh như cúc
Sao anh không là nắng
Ôm em ấm một ngày

Bây giờ là tháng mười
Sao anh không là rượu
Em là hoa cúc vàng
Cho anh Hoàng Hoa Tửu

Tháng mười tháng mười đến
Mùa thu mùa thu qua
Cúc vàng cúc vàng héo
Anh xa anh xa... xa

Giá biểu quảng cáo trên báo Việt Nam Nguyệt San 2020

khổ quảng cáo	màu/ trắng đen	giá mỗi số	giá 1 năm (8 số)
trang ngoài bìa sau	hình màu	€150.-	€800.-
trang trong bìa sau	hình màu	€100.-	€600.-
A4 trang trong	trắng đen	€ 80.-	€500.-
1/2 trang trong	trắng đen	€ 50	€300.-
1/4 trang trong	trắng đen	€ 25.-	€150.-
1/8 trang trong	trắng đen	€ 15.-	€100.-

Thư Toà Soạn



Kính thưa quý độc giả và văn nghệ sĩ,

Chúng ta thật vui mừng vì Cộng Đồng đã có một tân ban chấp hành để tiếp tục phục vụ đồng hương trong nhiệm kỳ từ năm 2020 đến 2023.

Trong thời kỳ chuyển tiếp, tôi được Ban Chấp Hành uỷ nhiệm giữ vai trò chủ bút tờ báo Việt Nam Nguyệt San cho đến khi tìm được người thay thế.

Tờ báo của Cộng Đồng chúng ta có thể nói là một trong những tờ báo lâu đời nhất tại hải ngoại tồn tại cho đến ngày hôm nay là nhờ công sức đóng góp của đồng hương, các văn nghệ sĩ tại Hoà Lan và một số văn thi sĩ ở hải ngoại.



Vai trò của tờ báo gắn liền với sự tồn tại của Cộng Đồng, giữ nhiệm vụ thông tin liên lạc với đồng hương, tường trình và thông tin các sinh hoạt của Cộng Đồng chúng ta cũng như thông tin về các sự việc quan trọng xảy ra tại Hoà Lan, Việt Nam cũng như trên toàn thế giới. Tờ báo Việt Nam Nguyệt San cũng là diễn đàn để các văn nghệ sĩ tại Hoà Lan có thể đóng góp và biểu lộ đặc trưng

của người Việt tại Hoà Lan.

Để giúp Việt Nam Nguyệt San luôn được cải thiện và tốt đẹp hơn, chúng tôi luôn trân trọng những đóng góp ý kiến của độc giả.

Tất cả những ý kiến xây dựng cho tờ báo, những câu hỏi liên quan đến việc đặt mua hoặc nhận báo, đăng quảng cáo, phân ưu,... xin liên lạc về địa chỉ e-mail: info@congdonghoalan.com

Chúng tôi kêu gọi tất cả những văn nghệ sĩ tại Hoà-Lan tích cực đóng góp bài vở cho Việt Nam Nguyệt San để tờ báo của chúng ta mỗi ngày một thêm phong phú.

Những đóng góp về thơ, văn, truyện, nhạc và các đề tài khác xin quý vị gửi về địa chỉ e-mail: dtnghuyen@quicknet.nl

Số 317 tháng 11/2020 hạn chót nộp bài 11/11/2020 chủ đề sáng tác tự do

Số 318 tháng 12/2020 hạn chót nộp bài 13/12/2020 chủ đề Giáng Sinh & Nhân Quyền

Trong số này danh sách độc giả đóng tiền báo không kịp đăng, vì lý do đang trong thời gian chuyển tiếp giữa cựu- và tân ban thường vụ, nên việc chuyển đổi hành chánh không kịp để tân ban quản trị VNNS có dữ kiện này. Kính mong quý độc giả thông cảm.

Chúng tôi kính mong quý vị tiếp tục ủng hộ và tiếp tay phổ biến tờ báo đến các đồng hương.

Kính chúc quý độc giả, văn nghệ sĩ được an mạnh trong mùa dịch bệnh.

Trân trọng kính chào,

Nguyễn Đắc Trung
Chủ bút Việt Nam Nguyệt San



